

**T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI**

**EĞİTİM YÖNETİCİLERİNİN İNGİLİZCE
DİL BECERİLERİNİN YÖNETİCİLİK
KARİYERLERİNE
KATKISI**

(Yüksek Lisans Tezi)

Sakine AKSU

**Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Fazilet TAŞDEMİR**

**RİZE
2023**

KABUL VE ONAY

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında, Dr. Öğr. Üyesi Fazilet TAŞDEMİR danışmanlığında, Sakine AKSU tarafından hazırlanan *Eğitim Yöneticilerinin İngilizce Dil Becerilerinin Yöneticilik Kariyerlerine Katkısı* adlı bu tez çalışması, 28/04/2023 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği / oy çokluğuyla başarılı bulunarak jürimiz tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	Unvanı, Adı Soyadı	İmza
Başkan	: Dr. Öğr. Üyesi Fazilet TAŞDEMİR	
Üye	: Doç. Dr. İsmail KARSANTIK	
Üye	: Dr. Öğr. Üyesi Harun KAHVECİ	

ETİK BEYAN

Eğitim Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programından mezun olmak üzere teslim ettiğim "Eğitim Yöneticilerinin İngilizce Dil Becerilerinin Yöneticilik Kariyerlerine Katkısı" konulu tezim, bilim ve araştırma etiği prensiplerine riayet edilerek tarafımdan yazılmıştır.

Tez çalışmamda, başka kaynaklardan aktarılan bütün bilgi ve alıntılar, Enstitünüz Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak açıkça gösterilmiştir. Kaynağı gösterilenler dışında kalan bütün bilgiler uygun araştırma yöntemi kullanılarak tarafımdan edinilmiş ve esere bu şekilde yansıtılmıştır. Şahsıma ait olmayan hiçbir bilgi, kasıt veya kusurlar, şahsıma aitmiş gibi gösterilmemiştir. İnternet kaynakları dâhil, sahibine/kaynağına atıf yapılmaksızın hiçbir bilgi kullanılmamıştır. Aksinin ortaya çıkması halinde doğacak bütün hukuki, idari, akademik ve etik sorumluluk tarafıma ait olacaktır. Eserin tesliminden sonra herhangi bir zamanda, bilim etiğine aykırılık tespit edilmesi ve / veya eserimle ilgili intihal veya intihal şeklinde anlaşılabacak bir durumun ortaya çıkması halinde; Üniversiteniz ve eğitim kadronuzun hiçbir şekilde sorumlu tutulmayacağını hür irademle kabul, beyan ve taahhüt ederim.

28/04/2023

Sakine AKSU

ÖN SÖZ

Bu tez, eğitim yöneticilerinin İngilizce dil becerilerinin yöneticilik kariyerlerine katkısını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Araştırma sürecimde bilgi, görüş ve önerileriyle bana yol gösteren saygıdeğer danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Fazilet TAŞDEMİR'e desteklerinden dolayı çok teşekkür ederim. Tez savunma jürimde yer alan Doç. Dr. İsmail KARSANTIK ve Dr. Öğr. Üyesi Harun KAHVECİ'ye katkılarından dolayı teşekkür ederim. Ayrıca değerli fikirlerini paylaşarak araştırmama katkı sağlayan kıymetli müdür ve müdür yardımcılara teşekkür ederim.

Hayatım boyunca bana güvenen, benden sevgi ve desteğini esirgemedi her daim yanımda olan aileme ve arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Sakine AKSU
2023/RİZE

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	I
ETİK BEYAN.....	II
ÖN SÖZ	III
İÇİNDEKİLER	IV
ÖZET	VI
ABSTRACT.....	VII
KISALTMALAR.....	VIII
TABLolar LİSTESİ.....	IX
GİRİŞ	1
1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	9
1.1. İletişim.....	9
1.2. Dil.....	10
1.3. Yabancı Dil Olarak İngilizcenin Önemi	11
1.4. İngilizce Öğrenmeye Yönelik Tutum.....	12
1.5. İngilizce Öğrenme Kaygısı	13
1.6. İngilizcede Dört Temel Beceri	14
1.6.1. Algılayıcı Beceriler	15
1.6.2. Üretken Beceriler.....	15
1.7. Millî Eğitim Bakanlığının Yürüttüğü Uluslararası Projeler	16
1.8. Okul Yöneticisi	18
1.9. Eğitim Yöneticilerinin Yetersizlikleri.....	20
2. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	23
2.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar.....	23
2.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	28
3. YÖNTEM	33
3.1. Araştırmanın Modeli	33
3.2. Evren ve Örneklem	33
3.3. Veri Toplama Aracı.....	34
3.4. Verilerin Analizi.....	34
4. BULGULAR VE YORUMLAR	37

4.1. Araştırmanın Örneklemine Demografik Özelliklerini Gösteren Bilgiler	37
4.2. Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular	40
4.3. İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular	48
4.4. Üçüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular	52
4.5. Dördüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular	63
4.6. Beşinci Alt Amaca İlişkin Bulgular	66
4.7. Altıncı Alt Amaca İlişkin Bulgular	68
4.8. Yedinci Alt Amaca İlişkin Bulgular	72
5. SONUÇ	76
5.1. Sonuçlar	76
5.2. Öneriler	77
KAYNAKÇA	79
EKLER	86
ETİK KURUL KARARI	90

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Ana Bilim Dalı : Eğitim Bilimleri

Tez Türü : Yüksek Lisans Tezi

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Fazilet TAŞDEMİR

Hazırlayan : Sakine AKSU

Yıl : 2023

Sayfa Sayısı : 103

ÖZET

EĞİTİM YÖNETİCİLERİNİN İNGİLİZCE DİL BECERİLERİNİN YÖNETİCİLİK KARIYERLERİNE KATKISI

Bu araştırmanın amacı eğitim yöneticilerinin İngilizce dil becerilerinin yöneticilik kariyerlerine katkısını belirlemektir. Araştırma, tarama modeli kapsamında korelasyonel bir araştırma olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında Rize ili ve ilçelerinde ortaokul kademesinde yönetici olarak görevini sürdüren müdür ve müdür yardımcıları oluşturmuştur. Rize ili ve ilçelerinde ortaokul kademesinde görev yapmakta olan 42 müdür ve 68 müdür yardımcısı olduğu belirlenmiştir. Araştırmada seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya katılımda gönüllülük esası temel alınmıştır. Kayıp veri bulunduğundan çıkarılan katılımcılarla “81” eğitim yöneticisinden oluşan bir örneklem elde edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Araştırmanın verileri yüzde, frekans tabloları, katılımcı görüşlerinin incelenmesi ve SPSS ile sağlanmıştır. Araştırmanın sonucunda eğitim yöneticilerinin İngilizce dil yeterliğinin iyi düzeyde olmadığı ve eğitimle ilgili bir konuda kurumsal bir ortamda kendini sözlü veya yazılı olarak ifade edemediği görülmüştür. İngilizcenin proje yazma ve yürütme, kişisel gelişim, yabancılarla iletişim kurma, araştırma yapma ve akademik olarak gelişim sağlama gibi konularda yöneticilere katkı sağladığı belirlenmiştir. İngilizce iletişim kurma ile dilbilgisine uygun biçimde İngilizce bir metin yazma, İngilizce bir metin yazarken yapılan yanlışları düzeltme ve İngilizce dilinde kendini sözlü olarak tanıtmada uyum tespit edilmiştir. Eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurma ile dilbilgisine uygun bir biçimde İngilizce metin yazma, İngilizce bir metin yazarken yapılan yanlışları düzeltme ve İngilizce dilinde kendini sözlü olarak tanıtmada uyum tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim yöneticileri, Eğitimde yöneticilik kariyeri, İngilizce dil becerisi, İngilizce yeterlik düzeyi, Eğitim yöneticiliğinde İngilizce

Recep Tayyip Erdogan University Institute of Graduate Studies

Department : Educational Sciences

Thesis Type : Master Thesis

Supervisor : Asst. Prof. Dr. Fazilet TAŞDEMİR

Author : Sakine AKSU

Year : 2023

Pages : 103

ABSTRACT

THE CONTRIBUTION OF EDUCATION ADMINISTRATORS' ENGLISH LANGUAGE SKILLS TO THEIR MANAGEMENT CAREERS

The aim of this research is to determine the contribution of English language skills of education administrators to their management careers. The research was carried out as a correlational research within the scope of the survey model. The universe of the research consists of principals and assistant principals who continue to work as secondary school administrators in Rize province and its districts in the 2022-2023 academic year. It has been determined that there are 42 principals and 68 assistant principals working at the secondary school level in Rize province and its districts. The convenient sampling method, one of the non-random sampling methods, was used in this study. Participation in the research was based on voluntariness. A sample consisting of “81” education administrators was obtained with the participants excluded due to missing data. A questionnaire form developed by the researcher was used as a data collection tool in the research. The data of the research was provided by percentage, frequency tables, examination of participant opinions and SPSS. As a result of the research, it was seen that the English language proficiency of the education administrators was not at a good level and they could not express themselves orally or in a written way in an institutional setting on a subject related to education. It has been determined that English contributes to administrators in subjects such as writing and conducting projects, personal development, communicating with foreigners, conducting research and providing academic development. A correlation was found between communicating in English and writing an English text grammatically, correcting mistakes made while writing an English text, and presenting oneself orally in English. A correlation was found between communicating in English on a subject related to education and writing a grammatical English text, correcting mistakes made while writing an English text, and presenting oneself orally in English.

Keywords: Education administrators, Management career in education, English language skills, English proficiency level, English in educational administration

KISALTMALAR

Asst. : Assistant (Asistan)

Dr : Doktor

ed. : Editör

EIL : English as an International Language (Uluslararası Bir Dil Olarak İngilizce)

ELF : English as a Lingua Franca (Ortak İletişim Dili Olarak İngilizce)

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

Öğr. : Öğretim

Prof. : Professor (Profesör)

s. : Sayfa

vb. : Ve benzeri

WE : World Englishes (Dünya İngilizceleri)

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Katılımcıların görev yaptığı yerlere göre dağılımı	37
Tablo 2. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımı	37
Tablo 3. Katılımcıların görev türüne göre dağılımı	37
Tablo 4. Katılımcıların mesleki kıdemine göre dağılımı	38
Tablo 5. Katılımcıların mezuniyet yılına göre dağılımı	38
Tablo 6. Katılımcıların idarecilikte geçirdiği süreye göre dağılımı	38
Tablo 7. Katılımcıların görev yaptığı yere göre dağılımı	39
Tablo 8. Katılımcıların lisansta eğitim gördüğü dile göre dağılımı	39
Tablo 9. Katılımcıların yöneticilik görevi süresince herhangi bir yabancı dil kursu alıp almama durumuna göre dağılımı	39
Tablo 10. Katılımcıların okulunda yürüttüğü herhangi bir proje olup olmama durumuna göre dağılımı	40
Tablo 11. Katılımcıların İngilizce yazılmış bir akademik makaleyi anlama durumuna ilişkin bulgular	40
Tablo 12. Katılımcıların alanında yazılmış İngilizce bir eseri okuyup anlama durumuna ilişkin bulgular	41
Tablo 13. Katılımcıların İngilizce bir haberi okuyup anlama durumuna ilişkin bulgular	41
Tablo 14. Katılımcıların İngilizce bir haber dinlediğinde konuşmaları anlama durumuna ilişkin bulgular	41
Tablo 15. Katılımcıların İngilizce bir şarkı dinlediğinde sözcükleri anlama durumuna ilişkin bulgular	42
Tablo 16. Katılımcıların İngilizce bir şarkıyı tercüme etme durumuna ilişkin bulgular	42
Tablo 17. Katılımcıların İngilizce bir film veya video izlediğinde anlama durumuna ilişkin bulgular	42
Tablo 18. Katılımcıların İngilizce dilinde duyduklarını yazıya aktarma durumuna ilişkin bulgular	43
Tablo 19. Yazım ve imla kurallarına uyarak İngilizce bir yazı yazma	43
Tablo 20. Dilbilgisine uygun biçimde İngilizce bir metin yazma	43

Tablo 21. İngilizce bir metin yazarken yapılan yanlışları düzeltme	44
Tablo 22. İngilizce dilinde kendini sözlü olarak tanıtmaya	44
Tablo 23. İngilizce dilinde iletişim kurma	44
Tablo 24. İngilizceyi duraksamadan rahat bir şekilde konuşma	45
Tablo 25. Herhangi bir konuda doğaçlama bir şekilde İngilizce konuşma.....	45
Tablo 26. Kurumsal bir ortamda İngilizce dilinde kendini ifade etme	49
Tablo 27. Eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurma.....	49
Tablo 28. İngilizce dilinde eğitim alanında yapılan görüşmelerde kendini yazı ile ifade etme.....	52
Tablo 29. İngilizce dilinde eğitim alanında yapılan görüşmelerde kendini sözlü bir şekilde ifade etme	53
Tablo 30. İngilizce sözcükleri anlama ve yazım kurallarına uyma Ki-Kare analizi .	69
Tablo 31. Beş ve birinci maddelerin analizi.....	69
Tablo 32. Beş ve birinci maddelerin Ki-Kare analizi	69
Tablo 33. İngilizce sözcükleri anlama ve dilbilgisine uygun metin yazma Ki-Kare analizi.....	70
Tablo 34. Beş ve ikinci maddelerin analizi.....	70
Tablo 35. Beş ve ikinci maddelerin Ki-Kare analizi.....	70
Tablo 36. İngilizce sözcükleri anlama ve metin yazarken yanlışları düzeltme Ki-Kare analizi.....	71
Tablo 37. Beş ve üçüncü maddelerin analizi	71
Tablo 38. Beş ve üçüncü maddelerin Ki-Kare analizi	71
Tablo 39. İngilizce iletişim kurma ve dilbilgisine uygun metin yazma Ki-Kare analizi.....	72
Tablo 40. Dokuz ve ikinci maddelerin analizi	72
Tablo 41. Dokuz ve ikinci maddelerin Ki-Kare analizi	72
Tablo 42. İngilizce iletişim kurma ve metin yazarken yanlışları düzeltme Ki-Kare analizi.....	73
Tablo 43. Dokuz ve üçüncü maddelerin analizi.....	73
Tablo 44. Dokuz ve üçüncü maddelerin Ki-Kare analizi.....	73
Tablo 45. İngilizce iletişim kurma ve kendini sözlü olarak tanıtmaya Ki-Kare analizi	74
Tablo 46. Dokuz ve üçüncü maddelerin analizi.....	74

Tablo 47. Dokuz ve üçüncü maddelerin Ki-Kare analizi.....	74
--	----

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Yöneticilerin yeterlilik sorunları 21

Şekil 2. Yöneticilerin yetersizliklerinin nedenleri 22

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın; problemi, amacı, önemi, varsayımları ve sınırlılıkları yer almaktadır.

Problem

İnsan, iletişim kuran bir varlık olduğu için dil her daim güncel kalmaktadır (Soner, 2007). Milletlerarası ilişkilerin artması, ana dilde iletişim kurmanın yetersiz olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle diğer dilleri öğrenme gerekliliği ortaya çıkmıştır (Demirel, 2004).

Dil, fikirlerin başkaları ile paylaşılmasını sağlar ve iletişimin birincil kaynağı olarak değerlendirilir. Dünyada birçok dil vardır fakat küreselleşen dünyada İngilizcenin önemi göz ardı edilmeyebilir. Çünkü İngilizce dünya genelinde kabul görmüş en çok konuşulan dillerden biridir (Ilyosovna, 2020).

Geckinli ve Yılmaz'a (2021) göre, İngilizce dünya çapında anadili İngilizce olmayan kişiler tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır ve İngilizcenin dünya çapında yaygınlaşmış olması bazı terimlerle kavramsallaştırılmıştır. Örneğin; uluslararası bir dil olarak İngilizce [English as an International Language (EIL)], dünya İngilizceleri [World Englishes (WE)] ve "English as a Lingua Franca" (ELF).

İngilizce; uluslararası ilişkiler, siyaset, medya, iletişim, turizm ve eğitim alanlarında talep edilen bir dildir (Reddy, 2012). Daha iyi bir eğitim ve iş olanağı için İngilizce bilmek gereklidir. İngilizce neredeyse tüm dünyada ikinci dil olarak kabul görmektedir ve bu dili bilmek dünyanın daha iyi anlaşılmasını sağlar (Ahmad, 2016). Küreselleşen dünyada İngilizcenin kariyer gelişimindeki rolü yadsınamaz bir gerçektir ve İngilizcenin önemi yaygın olarak kabul görmektedir (Clement ve Murugavel, 2018). Gelişebilmek için İngilizce dili en iyi şekilde kullanılmalıdır. Böylelikle dünya genelinde en iyilerle yarışılabilir (Ahmad, 2016).

Türkiye'de birçok insan yabancı dil öğrenmek için fazlasıyla zaman ve para harcamaktadır. Bunun önemli nedenlerinden biri İngilizcenin dünya genelinde ortak iletişim dili olarak kabul görmesidir (Yaman, 2018). Türkiye'de bu dili öğrenmek diğer ülkelerde olduğu gibi statü ve güç göstergesi olarak değerlendirilmektedir (Doğançay Aktuna, 1998). Ekonomi ve teknoloji alanında gelişimi sağlayabilmek

için Türkiye’de İngilizceye önem verilmektedir. Türkiye ekonomi, teknoloji ve kültür alanlarında yabancı ülkelerle iletişimini sürdürebilmek için İngilizceye gerektirmektedir. Bu nedenle Türkiye’de İngilizce öğrenimine talep artmaktadır (Sezer, 1988).

Türkiye’de günümüzde 4+4+4 eğitim sistemi boyutunda ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim düzeylerinde yabancı dil eğitimi verilmektedir. Yabancı dil olarak genellikle İngilizce öğretilmektedir. Bunun yanı sıra bazı üniversitelerde öğretim dili tamamen İngilizce iken bazı üniversitelerde ise İngilizce ders olarak okutulmaktadır. Sonuç olarak, eğitim hayatında sürekli İngilizce ile karşılaşmaktadır (Yaman, 2018). Çakal, Dılmaç ve Kulaksızoğlu’na (1999) göre, özel okullardaki yabancı dil ders saatleri devlet okullarından daha fazladır ve bu okullarda temel derslerin bazıları yabancı dilde verilmektedir. Daha iyi iş fırsatları elde edebilmek veya sosyal konum olarak güçlenmek için İngilizce bilmek gerektiği düşünülmektedir. Bu yüzden orta sınıf başta olmak üzere Türkiye’de çoğu aile çocuğunu farklı dillerde eğitim veren okullara gönderme eğilimindedir (Özdemir Ateş, 2006).

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ülke genelinde çeşitli uluslararası projeler uygulanmaktadır. Bu projelerden bazılarına değinecek olursak, eTwinning projesi Avrupa’daki okullar ile projeler üretmek, iletişim kurmak ve fikirleri paylaşmak amacıyla oluşturulmuştur. Bu proje Avrupa’da bulunan okullarla bağlantı kurulmasını sağlayarak oradaki öğretmen ve öğrencilerle iş birliğine teşvik etmektedir. Scientix projesi, fen bilimleri ve matematik alanlarında öğrencilere sorgulama becerisi kazandırmayı hedefleyen bir projedir. Bu projede amaç öğrencilere araştırma, problem çözme ve üretme gibi becerileri kazandırmaktır. Scientix sayesinde Türkiye’de yapılan projeler Avrupa’daki akademisyenlerle, kurum ve kuruluşlarla paylaşılabilir. FCL Future Classroom Lab projesinde amaç öğrencilerin 21. Yüzyıl becerilerini kazanmalarını sağlamaktır. Projede 18 Avrupa Birliği ülkesi yer almaktadır. Proje bağlamında esnek sınıflar oluşturarak disiplinler arası bir yaklaşımla öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmesi sağlanmaktadır. Öğrenciler bu sınıflarda teknolojik altyapıyı kullanarak eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirebilmektedirler. Teach-Up projesi Erasmus+ projesi kapsamında yürütülmektedir. Bu proje öğretmen becerilerini

geliştirmeyi amaçlamaktadır. Toplamda 11 ülke bu projeye dâhil edilmiştir. Öğretmenler arası iş birliğini ve öğretmenlere yaratıcı düşünme becerisi kazandırmayı hedefleyen bir projedir. Öğretmenlerin birbirlerinden öğrenmelerini de sağlayarak yeni stratejiler oluşturmayı amaçlamaktadır (Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, 2021). Erasmus+ projesi Avrupa Birliğinin eğitim ve spor alanında uyguladığı bir projedir. Bu projede yurtdışında eğitim, öğretim, staj ve yaygın eğitimi sağlamak için kurumlar arası iş birliği yapılmaktadır. Amaç, kişisel gelişim sağlamak ve istihdam oranını artırmaktır (Türkiye Ulusal Ajansı, 2022).

Camilleri'ye (2016) göre, eTwinning projesinin temel öğeleri dil ve kültürdür. Öğrenciler birbirleri ile aynı dilde iletişim kurarlarken kültürlerini de öğrenmiş olurlar. Erasmus+ projeleri farklı kültürler ile etkileşim sağladığı için öğretmen ve öğrencilerin yabancı dil becerilerini geliştirmektedir (Acar, Başaran, Kayıklık, Kumru ve Vural, 2021). Erasmus+, eTwinning, Scientix gibi projelerin artması ülkeler arası eğitim turizmini yaygınlaştırmaktadır. Bu projeler hayata geçirilirken; yabancı öğrencileri misafir etme, diğer ülkelere misafir olarak gitme, onlara içinde bulunduğumuz kültürü tanıtmak, farklı kültürleri tanıma, düşünceleri aktarma, karşı tarafı anlama, toplantılar ve etkinlikler düzenleme gibi süreçler yöneticilerin, öğretmenlerin ve öğrencilerin İngilizce konuşmalarını gerekli kılmaktadır. Eğitim yöneticileri okullarda lider statüsünde olduğundan, yöneticilerin İngilizce iletişim kuruyor olmaları bahsedilen süreçleri kolaylaştırmak açısından önem arz etmektedir.

Eğitim yönetimi kavramının okul bünyelerine uyarlanmasına okul yönetimi denmektedir. Okul yönetiminin okulun hedeflerini gerçekleştirmek için çaba sarf etmesi gerekmektedir ve okul yöneticisinin asıl görevi bu hedefler doğrultusunda öğretime liderlik yapmaktır (Aydın, 2013). Okul yöneticisinin; okulun hedeflerini gerçekleştirebilmesi, bunun için gerekli planlama ve denetimi yapabilmesi ve problem çözme becerisine sahip olması beklenmektedir (Bursalıoğlu, 2011). Okullarda yönetici konumunda bulunan kişilerin görevlerinden biri de okullarında öğretim programının hedefleri doğrultusunda etkili bir öğretim sağlamaktır (Aydın, 2013). Okul yöneticisinin okul bünyesinde çalışanları; ortak bir hedef için bir araya getirmesi, onlara rehberlik ederek uyum içinde çalışmalarını sağlaması ve gerektiğinde denetleyebilmesi gerekmektedir (Gürsel, 2003). Korkmaz'a (2005) göre

okul yöneticisi; kişilerle iletişimde başarılı olmalı, öğretmenlere rehberlik edebilmeli ve personelinin gelişimi için çaba sarf etmelidir. Aynı zamanda okul yöneticisi çalışanların görüşlerine saygılı, öğretmen ve öğrencileri cesaretlendirebilen nitelikte ise başarı ortaya çıkacaktır.

Türkiye’de resmi bir okulda yönetici olarak görev almak için aşağıda yer alan bazı şartları taşımak gerekmektedir (T.C. Resmî Gazete, Şubat 2021, sayı:31386):

- a) Üniversite mezunu olmak,
- b) Bakanlık kadrolarında öğretmenlik yapıyor olmak,
- c) Eğitim Yönetimi Sertifikasına sahip olmak,
- d) Yazılı sınavda başarılı olmak,
- e) Görevlendirileceği okula atanabilecek nitelikte olmak ve bu okulda aylık karşılığında okutabileceği dersi bulunmak,
- f) Son dört yıl içerisinde adli soruşturma geçirmemiş olmak,
- g) Zorunlu çalışma süresini tamamlamış olmak veya muaf tutulmak.

Yönetici seçme sınavında yer alan konular aşağıda belirtildiği gibidir (T.C. Resmî Gazete, Şubat 2021, sayı:31386):

- a) Genel Kültür,
- b) Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi,
- c) Değerler Eğitimi,
- d) Eğitim ve Öğretimde Etik,
- e) Eğitim Bilimleri,
- f) Mevzuat.

Bu doğrultuda eğitim alanında kurum yöneticilerinde aranan niteliklerle ilgili alanyazındaki Türkçe araştırmalar incelendiğinde; Onural’ın (2005) üst düzey eğitim yöneticilerinin eğitim yönetimi alanındaki yeterlik sorunu ve nedenlerini araştırdığı, Baran’ın (2015) eğitim yönetimi, teftişi, planlaması ve ekonomisi lisansüstü programını okul yöneticisi yeterlikleri bağlamında incelediği, Öztapak’ın (2015) okul yöneticisi seçme atama ve yetiştirme sürecine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşlerini incelediği, Yıldız’ın (2020) Türkiye’de okul yöneticisi yetiştirme atama sistemi ve uygulamalarına yönelik görüşleri incelediği araştırmalar bulunmaktadır. Alanyazındaki yabancı araştırmalar incelendiğinde ise; Grobler ve Mestry’nin (2004) okulları etkin bir şekilde yönetmek için müdürlerin yetiştirilmesi ve geliştirilmesini

araştırdığı, Khausar, Mardhatillah ve Musdiani'nin (2019) ilkokullarda kaliteli eğitim verilmesinde okul müdürünün rolünü ve okul müdürlerinin ne gibi zorluklarla karşılaştığını incelediği ve Haron, Kushin ve Rashid'in (2022) okul müdürlerinin iletişim becerileri ile okul performansı arasındaki ilişkiyi incelediği araştırmalara da rastlanmıştır. Fakat literatüre bakıldığında yönetici seçerken İngilizce dil yeterliğinin aranıp aranmadığı, yöneticilerin İngilizce dilinde yetkin olup olmadığı ve bu dilin kariyerlerine katkı sağlayıp sağlamadığı hakkında yapılmış herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu gerekçeyle, eğitim yöneticilerinin İngilizce dil becerilerinin yöneticilik kariyerlerine katkısı araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, eğitim yöneticilerinin İngilizce dil becerilerinin yöneticilik kariyerlerine katkısının belirlenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- 1) Eğitim yöneticilerinin İngilizce dil yeterliğine sahip olma konusunda görüşleri nelerdir?
- 2) İngilizce dil yeterliğine sahip olmanın eğitim yönetimine katkısı konusunda eğitim yöneticilerinin görüşleri nelerdir?
- 3) İngilizce bilmek eğitim yöneticilerinin performansına hangi yönden katkı sağlar?
- 4) Yöneticilik kariyeri ile İngilizce yazma ve konuşma becerileri konusunda yöneticilerin görüşleri nasıl değişmektedir?
- 5) Eğitim yöneticilerinin, İngilizce okuma ve dinleme becerileri ile yazma ve konuşma becerileri konusunda görüşleri nasıl değişmektedir?
- 6) İngilizce sözcükleri anlama, imla kurallarına uygun yazma ve metin içindeki yanlışları düzeltme maddeleri arasında bağımlılık ilişkisi var mıdır?
- 7) Eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurma durumu ile İngilizce bir metin yazma, yazım yanlışlarını düzeltme ve kendini sözlü tanıtmaya maddeleri arasında bağımlılık ilişkisi var mıdır?

Araştırmanın Önemi

İletişim; insanların hayatta kalabilmeleri, birbirlerini anlayabilmeleri ve sosyal hayatta yaşam sürdürebilmeleri için gerekli önemli unsurlardan biridir. İletişim, hayatını sosyal bir varlık olarak devam ettiren insanoğlunun temel ihtiyaçlarından biridir. İnsanın bildiklerini başkaları ile paylaşması ve kendini ifade edebilmesi için iletişim kurması gerekmektedir. Pek çok dilin konuşulmakta olduğu dünyada, İngilizce yaygın olarak konuşulan ve uluslararası kabul görmüş bir dildir. Ülkeler, topluluklar ve kişiler arası ilişkinin gerekli olduğu ve teknoloji kullanımının arttığı günümüzde bu dili öğrenme gerekliliği ortaya çıkmıştır. Belli noktalarda ilerleyebilmek ve gelişmeleri takip edebilmek için de yine bu dile ihtiyaç duyulmaktadır.

Günümüz dünyasında yaygın olarak konuşulan İngilizce, eğitim alanının yanı sıra birçok alanda önem kazanmaya devam etmektedir. Turizm, ticaret, teknoloji gibi alanlarda bu dile her geçen gün daha da ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle, İngilizcenin öğretilmesi ve öğrenilmesi için dünya çapında bir çaba sarf edilmektedir ve pek çok kişi tarafından bu dilin öğrenilmesi talep edilmektedir.

Türkiye’de de İngilizce öğretimine ve öğrenimine bu gibi nedenlerden dolayı önem verilmektedir. Özellikle son zamanlarda internetin yaygınlaşmasıyla beraber bu dilin önemi daha çok fark edilmeye başlanmıştır. Ayrıca, belli bir meslek icra edebilmek için yabancı dil bilgisine gerek duyulmaktadır. Bunun nedeni her kitleye ulaşabilmek ve ilerleyebilmektir. Bu yüzden küçük yaştan itibaren İngilizce öğrenimine gerek duyulmaktadır.

Eğitim alanında öğrencilerin olduğu gibi öğretmenlerin ve yöneticilerin de yabancı dile sahip olması yaşamı kolaylaştırmak açısından önem arz etmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından sürdürülmekte olan; Codeweek Türkiye, Design FILS, Dijital Vatandaşlık Eğitimi, EDUSIMSTEAM, Erasmus+, eTwinning, FCL Future Classroom Lab, Novigado, Scientix, SOSACT ve TeachUP gibi projeleri hayata geçirirken de İngilizce dilinde yetkin olmak gerekmektedir. Ayrıca eğitim kurumlarında yurtdışı ile iş birliği içinde yapılan projeler uygulanırken gelen kişileri misafir etme, onlara içinde bulunduğumuz kültürü tanıtmak ve onların kültürlerini tanıma, düşünceleri aktarabilme ve karşı tarafı anlayabilmek için de yine bu dile ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun yanı sıra, eğitim yöneticilerinin İngilizce dil

yeterliğine sahip olmaları eğitim yöneticiliğini bir uzmanlık mesleği haline getirebilmek açısından önem arz etmektedir. Eğitim yöneticisinin yöneticilik kariyerini devam ettirirken İngilizce dil becerilerine sahip olması; yabancı kaynakları takip edebilme, kişisel ve akademik yönden gelişebilme gibi konularda yöneticiye katkı sağlayacaktır. Yukarıda belirtilen nedenlerden ötürü İngilizce bilmek eğitim alanındaki çalışmalarda hem yöneticinin hem de kurumun vizyonunu farklı bir düzeye taşıyabilir. Bu yüzden öğretmen ve yöneticilerin yabancı dil becerileri konusunda yetkin olması gerekebilir. Ancak, eğitim yöneticiliği icra edilirken yabancı dil becerilerinin kullanılıp kullanılmadığı ve kullanılıyorsa ne gibi yönlerden yöneticilik performansına katkı sağladığı belirli değildir. Araştırmanın, söz edilen gerekçelerden dolayı önemli olduğu ve alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Varsayımları

- 1) Tüm katılımcıların İngilizce dilini ve bu dilin kullanımını önemli bulduğu varsayılmaktadır.
- 2) Tüm katılımcıların soruları içtenlikle yanıtladığı varsayılmaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

- 1) Bu araştırma 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında Rize ilinde, ortaokullarda görev yapmakta olan okul yöneticileri ile sınırlandırılmıştır.

Tanımlar

Lingua Franca: Birbirlerinin dillerini bilmeyen kişilerin iletişim kurabilmek için kullandıkları ortak dildir. Günümüzde İngilizce “Lingua Franca” olarak bilinmektedir. Lingua Franca tüm dünyada konuşulmakta olduğundan bu dilin ortak ve doğru bir telaffuzu bulunmamaktadır. Milletler bu dili konuşurken kendi diline yatkın telaffuzu kullanmakta ve aynı dili farklı telaffuzlarla tüm dünyada konuşarak iletişim kurmaktadır.

STEM: Fen, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarında bütün olarak öğrencileri eğitmek amacıyla oluşturulmuş bir öğrenme tekniğidir.

STEAM: STEM eğitiminin içerdđi fen, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarına sanat alanını dâhil ederek oluşturulmuş bir öğrenme tekniğidir.

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. İletişim

İnsan gruplar halinde yaşayan sosyal bir varlıktır bu yüzden düşüncelerini başkaları ile paylaşmak durumundadır (Ahmad, 2016). Toplumla iç içe yaşayan bir varlık olan insan devamlı olarak çevresindeki kişilerle etkileşim halinde olmaya gerek duymaktadır (Vural, 2012). Kişilerin birbirleri ile duygu ve düşüncelerini paylaştığı sürece iletişim denmektedir. İletişim insanın var olması ile başlamış olup sonraki süreçte insan yaşantısının en önemli ögesi olmuştur (Aytekin, 2018). İletişim; duygu, düşünce ve bilginin aktarılması sonucu oluşmaktadır. Toplumsal yaşantının ana unsurlarındandır. Gönderici ve alıcı arasında devamlı oluşan etkileşim sonucu ortaya çıkar ve insanları bir arada tutmaya yardımcı olur (Kocabaş, 2014). İnsan, çevresinde olup bitenleri anlama, kendini ifade etme, etrafında olanları kontrol altında tutma ve değiştirme noktasında iletişime ihtiyaç duymaktadır (Aydın, 2013).

İnsanoğlu yıllardır bildiklerini gelecek nesillere aktarır haldedir. Bu yüzden çevresindeki kişilerle devamlı iletişim halindedir. Bu durum kişilerin sürekli kendini yenilemesi ve geliştirmesini gerektirmiştir. Bilgiler yenilendikçe insan bu bilgiye ulaşmak için iletişime ihtiyaç duymuştur. Toplumla iletişim halinde olan insan toplumu, toplum da insanı ve yeni nesilleri etkilemiştir. Bu yüzden toplumun değişimi ve gelişimi açısından iletişim oldukça önemli bir unsurdur (Vural, 2012).

İletişim, insanoğlunun temelidir. Günümüz dünyasında çalışanların iletişim kurma becerileri önemsenmektedir. Bunlar, konuşurken ve yazarken etkili dinleme ve kendini iyi bir şekilde ifade etmedir (Ahmad, 2016).

Kaya'ya (2010) göre iletişimin; kaynak, hedef, ileti ve kanal olmak üzere dört ana unsuru vardır:

Kaynak: Mesajı gönderen kişiye kaynak denilmektedir.

Hedef: Mesajı alan kişiye hedef denilmektedir.

İleti: İletilmek istenen bilgiye mesaj veya ileti denilmektedir.

Kanal: Mesajın iletilmesini sağlayan yollara ya da araçlara kanal denilmektedir. Yazı, söz, televizyon veya gazete birer kanal örneğidir.

Kaya'ya (2010) göre iletişim, kullanılan sembollere göre üçe ayrılır. Bunlar sözlü, sözsüz ve yazılı iletişimdir:

Sözlü İletişim: Ses, dil ve kelimelerle oluşan konuşma ve dinlemeye bağlı bir iletişim türüdür.

Sözsüz İletişim: Mesajların dil ve yazı kullanılmadan işaretler ile iletildiği iletişim türüdür.

Yazılı İletişim: Mesajların konuşma ve dinleme olmadan yazılı halde kelimeler aracılığı ile iletildiği iletişim türüdür.

1.2. Dil

Kişilerarası karşılıklı iletişim aracı olan; duygu, fikir ve taleplerin toplumda ortak olarak kabul gören ses, kural ve anlamlarla diğer kişilere aktarımını sağlayan gelişmiş yapıya dil denir (Korkmaz, 1992). Dil, sosyal çevrede gerçekleşen iletişimin aracıdır. Dili kullanırken düşüncelerin dışında kültür de aktarılmış olur. Kişilerin olduğu gibi her toplumun da fikirlerini, değerlerini ve tutumlarını gösteren bir dili vardır (Amberg ve Vause, 2010). Dil, bilgiyi aktarmaya yardımcı olmanın yanı sıra kişilerin dünyayı anlamasına yardımcı olur. Kültürler dil ile öğrenilir ve nesilden nesile aktarılır (Ateş ve Aytekin, 2020).

Yule'ye (2014) göre, dilin nasıl ortaya çıktığı bilinmemektedir. Fakat bununla ilgili çeşitli teoriler ortaya atılmıştır. Bunlardan ilki “ilahi kaynak” tır. Bu teoriye göre, insan etrafından hiçbir ses duymasa bile tanrı tarafından ona bir dil verildiği için kendiliğinden konuşmaya başlamaktadır. Ancak “Genie” örneği bu teorinin doğru olmadığını göstermektedir. Genie, sandalyeye bağlı olarak küçük bir odaya kapatılmış on üç yaşında bir kız çocuğudur. Genie'nin babasının sese tahammülü olmadığı için Genie her ses çıkardığında babası onu dövmektedir. Odada televizyon ya da radyo bulunmamaktadır ve Genie'nin iletişime girdiği tek kişi sadece Genie'ye birkaç dakikalığına yemek vermesine izin verilen annesidir. Genie ses duymadığı için on üç yaşına kadar konuşamamıştır. Daha sonra Genie'nin konuşması için birçok girişimde bulunulmuş fakat dilin edinildiği kritik periyotta herhangi bir şey öğrenmediği için Genie dili düzgün kullanamamıştır. İkinci teori “doğal ses kaynağı” dır. Bu teoriye göre, işitsel sistem insan doğmadan önce zaten çalışmaktadır. İnsan çevresindeki sesleri ayırt ettikçe sesler arasında bağlantı kurmaktadır ve seslerin taklidini yaparak dili öğrenmektedir. Üçüncü teori “sosyal etkileşim kaynağı” dır. Bu teoriye göre, dilin kaynağı fiziksel çabaya dâhil olan insan sesleridir. Bir iş için bir

araya gelen insanların, o işi yaparken çıkardığı sesler ile bir dil ortaya çıkmaktadır. Dördüncü teori ise “fiziksel adaptasyon kaynağı” dır. Bu teoriye göre, insanların sahip olduğu ve ses çıkarmaya yarayan gırtlak, ağız, diş, dil ve dudaklar dilin kaynağıdır. Beşinci teori ise “alet yapım kaynağı” dır. Bu teoriye göre; insanların işaretleri, el ve kol hareketleri dilin öncüsüdür. Son teori ise “genetik kaynak” tır. Bu teoriye göre, insanlar dil için özel bir kapasite ile doğar. Bu özellik insanda doğuştan vardır ve genetikdir. Tüm bu teorilerden hareketle dilin kaynağının tam olarak ne olduğu bilinmemektedir fakat dilin edinilmesi gereken kritik bir yaş aralığı vardır.

Dil edinimi için insanın iki, üç yaş aralığında iken, konuşan diğer kişilerle etkileşime geçmesi gerekmektedir. Dil, genetik olarak aktarılmamaktadır fakat o dilin konuşulduğu yerde edinilmektedir. İnsan fiziksel olarak sesleri algılama ve mesaj gönderme konusunda yeteneklidir. Kişinin bir dili konuşabilmesi için konuşulduğu yerde o dile maruz kalması gerekmektedir. Kişi taklit ve düzeltme yaparak dili edinmektedir. Dil bir yetişkin tarafından çocuğa kazandırılmamaktadır (Yule, 2014).

Ana dil, edinilen ilk dildir. Ana dilden sonra edinilen diller ise yabancı dil olarak tanımlanır. Ana dil farkında olmadan edinilirken yabancı dilde bir farkındalık söz konusudur (Özdemir Ateş, 2006).

1.3. Yabancı Dil Olarak İngilizcenin Önemi

İletişimin çokça önem arz ettiği günümüzde yabancı dil öğretimine karşı olmak doğru değildir. Dünyada bilim, sanat ve teknik gibi alanlarda ulusal sınırın dışına çıkıldığı için iletişim kurabilmek açısından yabancı dil bilmek gereklidir. Bu yüzden kişilerin ana dili hariç diğer yabancı dilleri biliyor olması hem kendi açısından hem de içinde bulunduğu toplum açısından önem taşımaktadır (Soner, 2007). İnsanların bir dilden daha fazlasını konuştuğu dünyada insan için dil öğrenimi hayati hale gelmektedir (Başbay ve Karagöl, 2018). Uluslararası ilişkilerin artması ile birlikte ana dilde iletişim yetersiz kalmaktadır ve bu durum diğer ülkelerin dillerini öğrenmeyi gerektirmektedir (Demirel, 2004).

İngilizce dünyada diğer dillere göre yaygın olarak konuşulan bir dildir. Bu yüzden İngilizce dünya dili olarak değerlendirilmektedir (Reddy, 2012). Uluslararası iletişim İngilizce dili ile yapılmaktadır. Bu yüzden, İngilizce dili tercih edilen diller

arasında ilk sıradadır (Ahmad, 2016). İngilizce; dünyanın her yerinde konuşulan, dünyanın geri kalanı ile iletişim kurabildiğimiz ve Türkiye’de en çok önem verilen uluslararası ortak yabancı dil olarak görülmektedir (Çetinkaya, 2009).

Her geçen gün artan teknoloji kullanımı ile sağlık, mühendislik ve eğitim gibi alanlarda İngilizce önemli görülmektedir ve bu dile gerek duyulmaktadır. Uluslararası kullanıma sahip ortak bir dil olmasından dolayı İngilizce dilini biliyor olmak dünyanın çoğu yerinde işimizi daha kolay kılmaktadır. Ticarete, seyahatte ve dünya medyasına erişimde kolaylık sağlaması ve uluslararası akademik dil olması dolayısıyla İngilizce önemlidir (Ilyosovna, 2020).

Günümüz dünyasında, teknoloji ile birlikte insanlar arası mesafeler yok olmuştur. İletişimin bu denli kolay olması eğitim, arkadaşlık ve iş ortaklığı gibi iletişim ve etkileşime bağlı kişisel ve ticari alanlarda farklı milletlerden kişilerin birlikte çalışabilmelerini sağlamıştır. Milletlerarası iletişim gerekli olduğundan, ülkeler eğitimlerini en azından bir yabancı dil biliyor olmak koşuluna göre planlamışlardır. Yaygın olarak kullanılmasından dolayı dünyada en çok İngilizce dilinin eğitim ve öğretimi yapılmaktadır (Ateş ve Aytekin, 2020).

1.4. İngilizce Öğrenmeye Yönelik Tutum

Dile karşı tutum; farklı dilleri ya da bir dilin türevlerini konuşan kişilerin, kendi dillerine veya diğer dillere karşı oluşturdıkları olumlu veya olumsuz düşüncelerdir. Bir dilin öğreniminin zor veya kolay oluşu, dilin önemlilik durumu veya kazandıracağı sosyal statü kişilerde o dile karşı olumlu ya da olumsuz duygular oluşturabilmektedir (Richards ve Schmidt, 2010).

Motivasyon, tutum ve yabancı dil öğrenimindeki başarı arasında önemli bir ilişki bulunmaktadır. Tutumlar, kişilerin motivasyonun artması ve düşmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Hedef dile karşı olumlu tutum geliştiren kişiler, olumsuz tutum geliştirenlere göre o dili daha iyi öğrenebilmektedir (Gardner, 1985). Dil öğrenmek için motivasyon ve iyi tutum büyük ölçüde önemlidir. Tutum ve motivasyon faktörlerinin ihmal edilmesi, kişileri dil öğreniminde sıkıntıya sokabilmektedir (Oroujlou ve Vahedi, 2011).

Yabancı dil öğretiminde, kişilerin bilişsel gelişimlerini destekleyerek duyuşsal özellikleri kazanmalarını sağlamak hedeflenmektedir. Tutumlar, duyuşsal

özelliği yansıtan en önemli göstergelerden biri olarak görülmektedir. Fakat, eğitim sisteminde bilişsel ve devinişsel becerilerin kazandırılması önemli görülürken duyuşsal boyutun ihmal edildiği görülmektedir. Kişinin yabancı dili içselleştirmesinde duyuşsal gelişim oldukça önemlidir ve yabancı dile karşı geliştirilen olumlu tutum başarıyı da beraberinde getirmektedir (Kazazoğlu, 2013).

İngilizce öğrenmek, eğitim sürecinin her aşamasında önemli bir unsur olarak görülmektedir. Dil öğretimi; notlar, müfredatın tamamlanması ve öğrencilerin sınavları geçebilmesi için yapıldığı gibi sosyal beceri ve iletişim becerisi kazandırmak amacıyla da yapılmaktadır. Kişiler, dil öğrenme amacına göre hedef dile yönelik tutum geliştirmektedirler. Sınav odaklı dil öğrenen kişiler hedef dile karşı olumsuz tutum geliştirirken iletişim amaçlı dil öğrenen kişiler hedef dile karşı olumlu tutum geliştirmektedirler (Bhaskar ve Soundiraraj, 2013).

1.5. İngilizce Öğrenme Kaygısı

Teknolojinin yaygınlaşması dünya çapında bir iletişim sağladığı için insan yaşamını kolaylaştırmaktadır ve bu süreçte kullanılan dil genellikle İngilizcedir. Statü göstergesi olarak görüldüğü için ve iş bulmayı kolaylaştırdığı için İngilizce öğrenmek moda ve zorunlu hale gelmektedir. Fakat birçok insan için İngilizce öğrenmek korkutucu bir süreç halini almaktadır. Konuşurken ya da yazarken dilbilgisi hatası yapma korkusu kişilerin özsaygısını düşürmektedir ve bu da kişilerin İngilizceye karşı olumsuz tutum göstermelerine neden olmaktadır. Bazıları ise İngilizceyi karışık bulduğu için bu dile karşı olumsuz tutum geliştirmektedir. İngilizce konuşurken dinleyicilerin, yazarken ise okuyucuların kötü eleştirileri de yine kişilerde motivasyon kaybına yol açmaktadır. Hedef dilin seslerindeki farklılıklar ve bu sesleri çıkarırken hata yapar mıyım yanlış söyler miyim korkusu da yine kişileri tedirgin hale getirmektedir (Rathiga, 2014).

Yabancı dil öğrenen kişilerin, o dile karşı tutumları ile kişilik özellikleri arasında da önemli bir ilişki bulunmaktadır. Dil öğrenen kişinin, kişilik özelliklerini biliyor oluşu kişinin yabancı dil öğrenirken kendine olan güvenini artırmaktadır (Ünsal, 2021). Yabancı dil öğrenmede kaygıya neden olan faktörlerden biri yabancı dil öğrenen kişinin kişilik özellikleri ve yabancı dile karşı tutumu olmaktadır. Diğerleri ise öğreten kişinin tavrı ve tecrübesi olmaktadır. Yabancı dil öğrenen kişinin benlik

saygısı bu noktada önemli görülmektedir. Çünkü yeterlilik duygusu ve etkili bir şekilde iletişime geçme bu noktada şekillenir. Öğrenen kişinin benlik saygısı ne kadar yüksekse kişi dili kullanırken o derece az tedirgin olmaktadır. Yabancı dil öğrenen kişi içe kapanık bir bireyse fazla çekingen olduğundan ve sosyalleşme noktasında zayıf olduğundan yabancı dilde iletişimde zorlanabilmektedir. Bu bireyler aynı zamanda sosyalleşmekten çekindikleri ve başkalarının değerlendirmelerini ciddiye aldıkları için dili kullanırken fazla endişeli olabilmektedirler. Dışa dönük bireyler daha konuşkan oldukları için daha iyi birer dil öğrencileri olarak değerlendirilmektedirler. Aynı zamanda rahat kişiler risk alma konusunda mükemmeliyetçi kişilere göre daha az endişeli olabilmektedirler. Bir dili konuşmak doğaçlama bir süreç olduğu için mükemmeliyetçi kişiler kelime ve dilbilgisi gibi konulara daha fazla takılmaktadırlar ve bu yüzden kaygı düzeyleri daha yüksek olmaktadır. Dili öğreten kişinin tavrı da yine öğrenenin kaygı düzeyini etkilemektedir. Katı ve kuralcı bir öğretici, öğrenen kişiyi tedirgin etmektedir. Ayrıca öğretme stili ve dil öğrenilen ortamdaki rekabet duygusu da kaygıyı etkileyen özellikler arasında yer almaktadır (Hu ve Wang, 2014).

Dil öğreniminde başarıyı etkilediği için yabancı dil öğrenmeye yönelik tutum ve kaygının önemi yadsınamaz. Kişiler, bilinçli ya da bilinçsiz olarak yabancı dile karşı negatif tutum ve kaygı göstermektedirler. Bu durum dil öğrenirken sorun haline gelmektedir. Eğer öğrenenlerin dile karşı negatif tutum ve kaygıları gelişirse, dili öğrenmek ve kendilerini o dili öğrenmek için motive etmek zorlaşmaktadır. Bu durum geliştiğinde kişiler, dil için yetenekli olmadıklarını düşünmekte ve hemen pes etmektedirler (Ellis, 1994).

1.6. İngilizcede Dört Temel Beceri

Dil becerileri algılayıcı ve üretken beceriler olmak üzere ikiye ayrılır. Dinleme ve okuma becerileri algılayıcı beceriler kategorisine girerken, konuşma ve yazma becerileri üretken beceriler kategorisine girmektedir (Nunan, 2003). Dört temel beceri şöyle özetlenebilir:

1.6.1. Algılayıcı Beceriler

Dinleme ve okuma becerilerini içerir. Burada kişinin bir şey üretmesine gerek yoktur. Sadece verilen bilgi alınarak anlamlandırılır. Pasif beceriler olarak da adlandırılır (Masduqi, 2016).

Dinleme: Nunan'a (2003) göre, duyduklarımızı anlamlandırıdığımız aktif sürece dinleme becerisi denmektedir. Kişiler bu süreçte sadece duymaz aynı zamanda duydukları ile önceki bilgileri arasında bağlantı kurar. Bu yüzden bu beceri her ne kadar pasif bir beceri olarak görülse de aslında aktif bir beceridir.

Okuma: Okuma becerisi, belli dilsel kaideler dikkate alınarak ortaya çıkarılan yazılı mesajları, duyu organları aracılığıyla anlamlandırıp yorumlama ve sonuca varma aşamalarından meydana gelen bütüncül bir süreçtir (Odabaş, Odabaş ve Polat, 2008). Nunan'a (2003) göre okuma becerisi, bir anlam oluşturmak amacıyla kişinin geçmiş bilgileri ile okudukları arasında bağlantı kurmasıdır.

1.6.2. Üretken Beceriler

Konuşma ve yazma becerilerini içerir. Burada kişiler dili aktif olarak kullanır. Bir nevi dili kullanarak üretim sağlar. Aktif beceriler olarak da adlandırılır (Masduqi, 2016).

Konuşma: Bekdaş'a (2017) göre konuşma becerisi, kişilerin karşı tarafa düşüncelerini ve duygularını iletmesini sağlamaktadır. Nunan'a (2003) göre konuşma, işiterek üretmeyi ve ardından söylemeyi gerektiren bir beceridir. Bu süreçte karşı tarafa bazı anlamların aktarımı sağlanmaktadır.

Yazma: Göçer'e (2010) göre yazma becerisi, belli bir konu üzerine duygu veya düşüncelerin düzenli bir bütün halinde yazılmasıdır. Zihinsel ve fiziksel çaba ile kelimeleri fikirlere dönüştürme ve bu fikirleri cümleler ve paragraflar haline getirme sürecine yazma denir (Nunan, 2003).

Yabancı dil öğrenirken, dilde dört temel beceriye hâkim olmanın yanı sıra o dilde iletişim kurabilmek de gerekmektedir (İnal, 2020). İngilizce talep edilen bir dil olduğundan yaşanan çağda İngilizce konuşma ve yazma becerisine verilen önem ciddi düzeyde artmıştır (Ahmad, 2016). Clement ve Murugavel (2018) araştırmalarının sonucunda, bir mesleği verimli bir şekilde yerine getirirken ve bir işe girerken kişiler ile e-posta yoluyla iletişim kurma, tartışma veya sunum yapma

becerilerine sahip olunması gerektiğinden İngilizce dil becerilerini kullanmanın önemli olduğu kanısına varmıştır.

1.7. Millî Eğitim Bakanlığının Yürüttüğu Uluslararası Projeler

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ÷lke genelinde çeşitli uluslararası projeler uygulanmaktadır. Bu projelerde; diğer ÷lkelerle iletişimi sağlayabilmek, ortak çalışmalar yürütebilmek ve kültürel farkındalığı sağlayabilmek için İngilizce dili kullanılmaktadır. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'ne (2021) göre uygulanmakta olan projeler aşağıdaki gibidir:

Codeweek Türkiye: Öğrencilerin değişmekte olan dünyaya ayak uydurmaları, becerilerini ve yeteneklerini geliştirmeleri ve teknolojiyi anlamlandırabilmeleri için kodlamayı öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

Design FILS: Teknolojiyi kullanarak STEAM eğitimi ve çok disiplinli öğrenme alanlarını birleştirmeyi ve öğrencilerin üst düzey becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Proje sonunda öğrencilerin teknolojiyi etkili ve doğru bir biçimde kullanması hedeflenmektedir. Uygulanan projelerle; iş birlikli çalışma, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin öğrencilere kazandırılması beklenmektedir. Öğretmenlerin proje ortakları ile birlikte ortak çalışmalar yaparak kendilerini geliştirmeleri hedefler arasında bulunmaktadır.

Dijital Vatandaşlık Eğitimi: Çevrimiçi ortamda insan hakları, demokrasi, sorumluluklar ve hukuk gibi konularda öğrencilere tutum ve beceri kazandırmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin ulusal ve uluslararası toplantılar yapmalarını sağlayarak öğretmenlere farkındalık kazandırmayı hedeflemektedir.

EDUSIMSTEAM: Öğrencileri, teknolojik gelişmelere uyum sağlayabilen ve bu gelişmelere katkıda bulunabilen bireyler olarak yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Türkiye ve 10 Avrupa ÷lkesi ile ortak olarak yürüt÷lmekte olan bu proje ile esnek ve yenilikçi öğrenme ortamları oluşturarak STEAM eğitimini yaygınlaştırmak amaçlanmaktadır.

eTwinning: Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ile okullara destek sağlamaktadır. Avrupa'daki okullar ile projeler üretmek, iletişim kurmak ve fikirleri paylaşmak amacıyla oluşturulmuştur. Bu proje, Avrupa'da bulunan okullarla bağlantı

kurulmasını sağlayarak oradaki öğretmen ve öğrencilerle iş birliğine teşvik etmektedir.

FCL Future Classroom Lab: Avrupa Okul Ağı tarafından yapılmakta olan ve öğrencilere 21. Yüzyıl becerilerini kazandırmayı amaçlayan bir projedir. Projede 18 Avrupa Birliği ülkesi yer almaktadır. Proje bağlamında esnek sınıflar oluşturarak disiplinler arası bir yaklaşımla öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmeleri ve geleceğin sınıfını tasarlamaları hedeflenmektedir. Öğrenciler bu sınıflarda teknolojik altyapıyı kullanarak eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirebilmektedir.

Novigado: Erasmus+ Okul Eğitimi Alanında Stratejik Ortaklıklar kapsamında uygulanan bir projedir. Bu projede amaç okullara destekte bulunarak öğretmen merkezli ve geleneksel yapıdaki bir sınıfı yenilikçi ve aktif öğrenen bir sınıfa dönüştürmektir.

Scientix: Avrupa'daki STEM eğitiminde olduğu gibi sorgulamaya, araştırmaya ve buluş yapmaya dayalı bir eğitimi amaçlamaktadır. Uygulanan projelerle bunu yaygınlaştırmaya çalışmaktadır. Fen bilimleri ve matematik alanlarında öğrencilere sorgulama becerisi kazandırmayı hedefleyen bir projedir. Bu projede amaç öğrencilere araştırma, problem çözme ve üretme gibi becerileri kazandırmaktır. Scientix sayesinde ülkemizde yapılan projeler Avrupa'daki akademisyenlerle, kurum ve kuruluşlarla paylaşılabilir.

SOSACT: STEM ve kodlama eğitimleri konusunda öğretmenlere farkındalık sağlanması amaçlanmaktadır. Öğretmenlere verilecek olan eğitim ve kursların uluslararası olarak yürütülmesi hedeflenmektedir.

TeachUP: Bu proje öğretmenlerin becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Öğretmenlerin yaratıcı düşünme ve kişiselleştirilmiş öğrenme gibi stratejiler geliştirmelerini hedeflemektedir. Erasmus+ projesi kapsamında yürütülmektedir. Toplamda 11 ülke bu projeye dâhil edilmiştir. Öğretmenler arası iş birliğini ve öğretmenlere yaratıcı düşünme becerisi kazandırmayı hedefleyen bir projedir. Öğretmenlerin birbirlerinden öğrenmelerini de sağlayarak yeni stratejiler oluşturmaya amaçlamaktadır.

Türkiye Ulusal Ajansı'na (2020) göre:

Erasmus+: Avrupa Birliği'nin eğitim ve spor alanında uyguladığı bir projedir. Yurtdışında eğitim, öğretim, staj ve yaygın eğitimi sağlamak için kurumlar arası iş birliği yapmaktadır. Amaç, kişisel gelişim sağlamak ve istihdam oranını artırmaktır

Camilleri'ye (2016) göre eTwinning programı sayesinde öğretmenler teknolojiyi kullanarak iş birliği içinde projeler yapabilmektedirler. Bu sayede dijital okuryazarlıklarını geliştirerek karşılıklı fikir alışverişinde bulunabilmektedirler. Akbaş, Başaran, Kaya ve Yalçın'a (2020) göre eTwinning projeleri öğretmenlerin teknolojiyi yararlı bir şekilde kullanmalarını sağlamakta, birlikte çalışma becerilerini geliştirmekte ve birbirleriyle fikir paylaşabilmelerine olanak sağlamaktadır. Bu projeler ile Türkiye'deki öğretmenler diğer ülkelerdeki öğretmenler ile iletişim halinde olabilmektedir ve böylelikle eğitim güncelliğini korumaktadır. Gökbaş Çabuk ve Karakaşlar Gezgin (2021) araştırmalarında, eTwinning aracılığıyla farklı okullar ve ülke grupları ile beraber ortaya koyulmuş projelerin uygulanmakta olduğunu ve bu projeler uygulanırken karşılıklı fikir belirtilebildiğini, öğretmenlerin iş birliği ve devamlı iletişim halinde olduğunu belirtmişlerdir. Aslan Bağcı, Erdem ve Erişen (2018) araştırmalarında Erasmus programının öğrencilere; dil becerilerini geliştirme, kendine güvenme, farklı kültürleri tanıma ve kültürlerini tanıtmaya gibi konularda faydalı olduğu sonucuna varmışlardır.

1.8. Okul Yöneticisi

Eğitim yönetiminin okul bünyesinde oluşuna okul yönetimi denmektedir. Okul yönetimi, okulun ortak hedefleri için okuldaki kişi ve kaynakların birlikte hareket etme sürecidir. Milli eğitim sisteminin amaçları doğrultusunda okulun hedeflerinin belirlenmesi ve okul yöneticisinin bu amaçlar doğrultusunda süreci yönetmesi ve öğretime öncülük etmesi gerekmektedir. Okul yöneticisi, okuldaki eğitimin verimli ve etkili olmasından sorumlu olmaktadır (Aydın, 2013). Okul yöneticisinin; okulun hedeflerini gerçekleştirebilmesi, bunun için gerekli planlama ve denetimi yapabilmesi ve problem çözme becerisine sahip olması beklenmektedir (Bursalıoğlu, 2011). Okullarda yönetici konumunda bulunan kişilerin görevlerinden biri de okullarında öğretim programının hedefleri doğrultusunda etkili bir öğretim sağlamaktır (Aydın,2013). Okul yöneticisinin okul bünyesinde çalışanları; ortak bir

hedef için bir araya getirmesi, onlara rehberlik ederek uyum içinde çalışmalarını sağlaması ve gerektiğinde denetleyebilmesi gerekmektedir (Gürsel, 2003). Korkmaz'a (2005) göre okul yöneticisi; kişilerle iletişimde başarılı olmalı, öğretmenlere rehberlik edebilmeli ve personelinin gelişimi için çaba sarf etmelidir. Aynı zamanda okul yöneticisi çalışanların görüşlerine saygılı, öğretmen ve öğrencileri cesaretlendirebilen nitelikte ise başarı ortaya çıkacaktır.

İlkokul, ortaokul ve liseleri yöneten kişiye okul müdürü denmektedir. Okul müdürünün bu tür okullara liderlik yapabilmesi ve bu okullarda meydana gelen problemleri çözme becerisine sahip olması gerekmektedir. Ayrıca, liderlik yaptığı kurumu akademik olarak üst seviyeye taşımak da okul müdürünün görevleri arasında bulunmaktadır. Okulun misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek için okul müdürünün liderlik özelliğine sahip olması gerekmektedir. Okul müdürü iyi bir liderlik özelliğine sahip olduğunda; okulun, öğretmenin ve öğrencinin performansı da bu doğrultuda olumlu yönde etkilenmektedir (Mahaputra ve Saputra, 2021). Okul müdürünün, okulu misyon ve vizyonuna ulaştırabilmek için ilham kaynağı olması gerekmektedir. Bunun yanı sıra okulun misyon ve vizyonuna ulaşabilmesi için gerekli yaklaşım ve uygulamalar hakkında öğretmen, veli, öğrenci ve diğer paydaşlara rehberlik etmesi gerekmektedir (Mathibe, 2007). Okulun hedeflerine ulaşması konusunda rol sahibi olan okul müdürlerine, görev ve sorumluluklarını yerine getirirken yardımcı olan kişilere ise okul müdür yardımcısı denmektedir (Bozanoğlu, Konan ve Yılmaz, 2017).

Korkmaz'a (2005) göre bir okulda müdürlük yapabilmek için müdürün; en az beş yıl öğretmenlik yapmış olması, gelişimci liderlik özelliğine sahip olması, kişilerarası iletişimde yeterli olması, eğitim ve öğretimde önder olması, personeli geliştirme konusunda beceriye sahip olması, çevre ve okul arasında bağlantı kurması ve öğretmenlere rehberlik yapması gerekmektedir. Bayrak (2019) eğitim yöneticilerinin seçimi ve yetiştirilmesi sürecini incelemek amacıyla yaptığı araştırmasının sonucunda, eğitim yöneticilerini belirlerken yöneticilik özelliklerine sahip olan kişilerin sınava alınması gerektiğini belirtmiştir. Bu sınavın yazılı ve sözlü olarak; mevzuat, eğitim yönetimi, kişilik özellikleri ve genel kültür konularını içermesi gerektiğini vurgulamıştır. Ayrıca yöneticilerin; kişilerarası iletişim, liderlik

ve problem çözme becerisi gibi konularda hizmet öncesi eğitime tabi tutularak belirlenmesi gerektiğinin sonucuna varmıştır.

Okul yöneticisinin üzerine düşen bazı görevler vardır ve bu görevleri yerine getirebilmesi için kişisel ve mesleki özelliklerinin okul yöneticiliğine uygun olması gerekmektedir. Kişilerin bu nitelikleri kazanabilmesi için hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimler alması gerekmektedir (Balcı, 2019b). Balcı (2019a) araştırmasında okullarda yönetici olabilmek için yöneticiliğe özel bir formasyon programının gerekli olduğunu vurgulamıştır.

Resmî bir okulda yönetici olarak görev almak için aşağıda yer alan bazı şartları taşımak gerekmektedir (T.C. Resmî Gazete, Şubat 2021, sayı:31386):

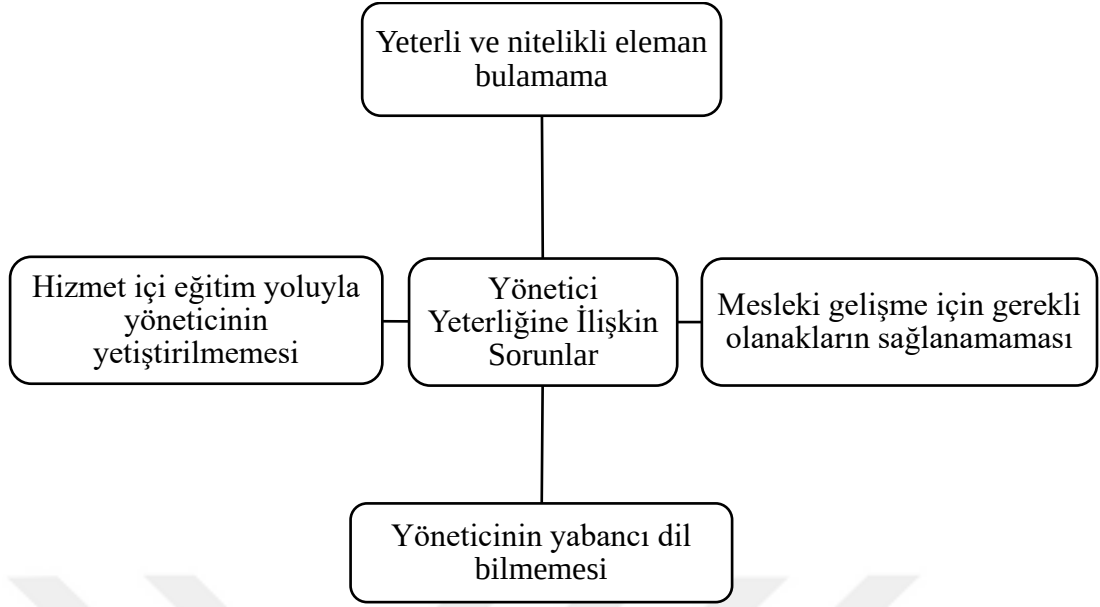
- a) Üniversite mezunu olmak,
- b) Bakanlık kadrolarında öğretmenlik yapıyor olmak,
- c) Eğitim Yönetimi Sertifikasına sahip olmak,
- d) Yazılı sınavda başarılı olmak,
- e) Görevlendirileceği okula atanabilecek nitelikte olmak ve bu okulda aylık karşılığında okutabileceği dersi bulunmak,
- f) Son dört yıl içerisinde adli soruşturma geçirmemiş olmak,
- g) Zorunlu çalışma süresini tamamlamış olmak veya muaf tutulmak.

Yönetici seçme sınavında yer alan konular aşağıda belirtildiği gibidir (T.C. Resmî Gazete, Şubat 2021, sayı:31386):

- a) Genel Kültür,
- b) Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi,
- c) Değerler Eğitimi,
- d) Eğitim ve Öğretimde Etik,
- e) Eğitim Bilimleri,
- f) Mevzuat.

1.9. Eğitim Yöneticilerinin Yetersizlikleri

Onural (2005) eğitim yöneticilerinin eğitim yönetimi alanındaki yeterlik sorunu ve nedenlerini incelediği araştırmasında, yönetici yeterliliğine ilişkin bazı sorunlara değinmiştir. Yöneticilerin yeterlilik sorunları Şekil 1’de belirtilmiştir.

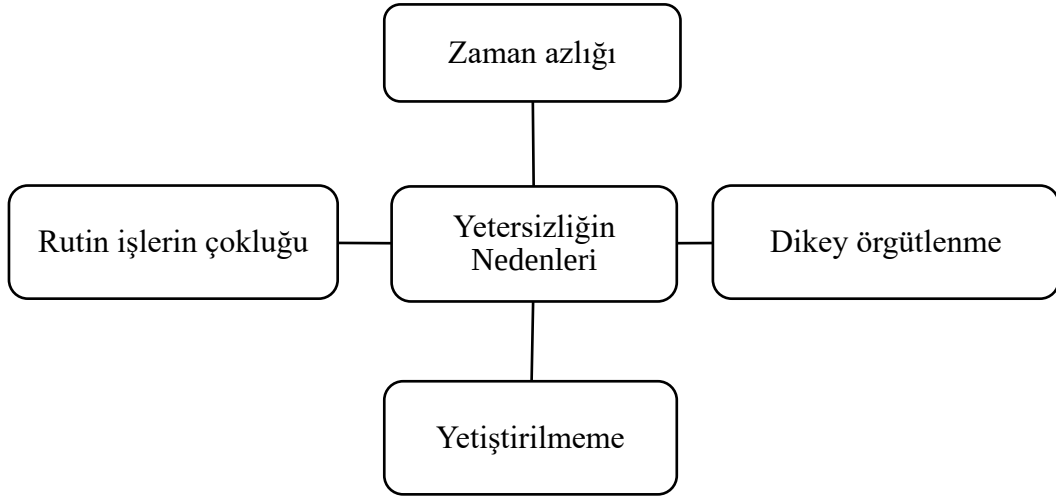

Şekil 1. Yöneticilerin yeterlilik sorunları

Onural H., “Üst Düzey Eğitim Yöneticilerinin Eğitim Yönetimi Alanındaki Yeterlik Sorunu ve Nedenleri”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 41 (2005), s.74.

Şekil 1’de görüldüğü gibi yöneticiler görevlerini yerine getirirken; yeterli ve nitelikli eleman bulamama, mesleki gelişim için gerekli olanakların sağlanamaması, hizmet içi eğitim yoluyla yetiştirilmeme ve yabancı dil bilmeme gibi sorunlarla karşılaşmaktadır. Yöneticilerin yabancı dil bilmemeleri; farklı bir dilde yayınlanan makaleleri okuyup anlayamama ve bilimsel literatürü inceleyememelerinden dolayı önemli bir sorun olarak görülmektedir.

Onural (2005) araştırmasında, yöneticilerin eğitim yönetimi alanındaki yetersizliklerinin nedenlerine de vurgu yapmıştır. Yöneticilerin eğitim yönetimi alanındaki yetersizliklerinin nedenleri Şekil 2’de belirtilmiştir.

Şekil 2. Yöneticilerin yetersizliklerinin nedenleri

Onural H., “Üst Düzey Eğitim Yöneticilerinin Eğitim Yönetimi Alanındaki Yeterlik Sorunu ve Nedenleri”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 41 (2005), s.80.

Şekil 2’de görüldüğü gibi yöneticiler; zaman azlığı, rutin işlerin çokluğu, dikey örgütlenme ve yetiştirilmeme gibi nedenlerden dolayı yetersiz görülmektedir. Yetiştirilmeme sorunu; yönetici eğitimine ilişkin tutarlı bir politikanın izlenmemesi, mesleki gelişme açısından gerekli olanakların sağlanmaması ve sistemli, yerleşmiş, günün koşullarına uygun hizmet içi eğitim verilmemesi konularını içermektedir.

2. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmanın konusu ile ilgili yurt içi ve yurt dışında yapılmış olan çalışmalar yer almaktadır.

2.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Eğitim yöneticilerinin İngilizce dil becerilerinin yöneticilik kariyerlerine katkısının belirlenmesi doğrultusunda konu ile ilgili yapılan yurtiçi çalışmalar kronolojik sıra ile aşağıda sunulmuştur.

Türkkorur (2003) Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri, Japonya ve Almanya'nın eğitim yöneticisi yetiştirme süreçlerini ve bu uygulamaların benzerlik ve farklılıklarını incelediği bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, Türkiye'de eğitim yöneticiliği üzerine yapılmış olan hizmet öncesi eğitim ve lisansüstü eğitimin oldukça önemli görüldüğü ve eğitim yöneticisi atanırken yönetmeliğin şartları, kariyer, sicil, kıdem gibi noktalara bakıldığı belirtilmiştir. Amerika'da; en nitelikli eğitim yöneticisi yetiştirme programının bulunduğu, eğitim yöneticilerinin yüksek lisans veya doktora derecelerinin olduğu, eğitim yöneticiliğinin profesyonel bir meslek olarak görüldüğü ve yöneticilerin yazılı ve sözlü sınava tabi tutulduğu belirtilmiştir. Japonya'da; eğitim yöneticisi olacak kişinin mutlaka öğretmen olması gerektiği ve bu konuda hizmet öncesi eğitime önem verildiği belirtilmiştir. Almanya'da ise; eğitim yöneticisinin öğretmen kökenli olması gerektiği ve görev esnasında yöneticilerin hizmet içi eğitim almaları gerektiği belirtilmiştir. Almanya'da öğretmen eğitimi oldukça önemli görüldüğü için okul müdürlüğüne dair bir hazırlık bulunmadığı söylenmiştir.

Onural (2005) üst düzey eğitim yöneticilerinin eğitim yönetimi alanındaki yeterlik sorunu ve nedenlerini tespit edebilmek için bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmış ve 21 yönetici ile görüşme yapılarak veriler toplanmıştır. Yapılan görüşmelerin sonunda elde edilen veriler, betimsel ve içerik analizi yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Çalışmada; yeterli sayıda ve kaliteli yönetici bulunamaması, yöneticilerin kendilerini geliştirmeleri için yeterli olanakların

sağlanamaması, yönetici konumunda olan kişilerin yabancı dil bilmiyor oluşu ve hizmet içi eğitim yoluyla yöneticilerin yetiştirilememesi gibi konuların sorun teşkil ettiği belirtilmiştir. Çalışmada, yönetici konumunda olan kişilerin eğitim yönetimi konusunda yeterli olmadıkları ve yöneticiler görevlerini yerine getirirken bu durumun karşılarına sorun olarak çıktığı sonucuna varılmıştır.

Ağaoğlu, Altinkurt, Karaköse ve Yılmaz (2012) okul yöneticilerinin yeterlikleri hakkında okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşlerini incelediği bir araştırma yapmıştır. Araştırma, tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Veriler; 108 okul yöneticisi ve 290 öğretmenden “Okul Yöneticilerinin Yeterlikleri Envanteri” aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda okul yöneticilerinin kendilerini, öğretmenlerin düşündüğünden daha yeterli buldukları belirtilmiştir. Bunun yanı sıra, etkili iletişim ve mesleğe hizmet boyutunda öğretmen ve yönetici görüşlerinin birbirinden farklı olduğu vurgulanmıştır. Yönetici görüşlerinin; okulun türü, yöneticilik eğitimi alma veya hizmet içi eğitim alma gibi durumlara göre değişmediği fakat mesleki kıdeme göre değiştiği belirtilmiştir. Öğretmenlerin yöneticilerle ilgili görüşleri ise; okul türü ve mesleki kıdeme göre değişmekte olup yöneticilik geçmişi olup olmama durumuna göre değişmemekte olduğu belirtilmiştir.

Gürbüz ve Öztürk (2012) cinsiyetin yabancı dil konuşma kaygısı ve öğrenci motivasyonu üzerindeki etkisini araştırmak amacıyla bir çalışma yapmıştır. Çalışma, 225 kız ve 158 erkek katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, anket aracılığıyla toplanmış olup ayrıca rastgele seçilen 19 öğrenci ile de görüşme yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda, dil öğrenme konusunda kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha motive olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, kızların erkeklere göre konuşurken daha fazla endişe duydukları vurgulanmıştır.

Baran (2015) eğitim yönetimi, teftişi, planlaması ve ekonomisi lisansüstü programını okul yöneticisi yeterlikleri bağlamında incelediği bir araştırma yapmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmış ve “Okul Yöneticilerinin Yeterlikleri Envanteri” eğitim yönetimi alanında lisansüstü eğitim alan 98 kişi ve bu alanda lisansüstü eğitim almayan 173 okul yöneticisine uygulanarak aralarında bir karşılaştırma yapılmıştır. Araştırmada lisansüstü eğitim almış okul yöneticilerinin etkili eğitim yönetimi ve mesleğe hizmet konularında kendilerini daha yeterli gördükleri belirtilmiştir. Etkili iletişim, eğitim programı geliştirme ve okul bina ve

çevresini düzenleme konularında ise iki taraf arasında belirgin bir farka rastlanmamıştır. Araştırmada eğitim yönetimi, teftişi, planlaması ve ekonomisi lisansüstü programının; okul yöneticilerine etkili bir okul yönetimi için gerekli nitelikleri kazandırma boyutunda yetersiz kaldığı ve yöneticilerin ihtiyaçlarını karşılamadığı sonucuna varılmıştır.

Hocaoğlu (2015) İngilizce konuşma ve yazma güçlüklerini tespit edebilmek için bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırmada hem nitel hem de nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın nicel kısmı, geliştirilen ölçme araçları ile genel tarama modeli kullanılarak yürütülmüştür. Araştırmanın nitel kısmında ise görüşme formu kullanılarak olgubilim çalışması yapılmıştır. Araştırmada; öğrenciler İngilizce pratik eğitimi almadıklarından dolayı konuşma ve yazmada zorluk yaşadıkları ve İngilizce ile ders dışında karşı karşıya kalan kişilerin İngilizce konuşurken ve yazarken daha az güçlük çektikleri sonucuna varılmıştır.

Öztabak (2015) okul yöneticisi seçme atama ve yetiştirme sürecine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşlerini incelemiş olduğu bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışma tarama modeli kullanılarak yürütülmüştür. Veriler, Uşak ilinde görev yapmakta olan 105 yönetici ve 503 öğretmenden anket yolu ile toplanmıştır. Çalışmada okul yöneticiliğine başvuran kişilerin; öğretmenlik geçmişlerinin olması, yazılı ve sözlü sınavla belirlenmeleri ve hizmet içi eğitime tabi tutularak atanmaları gerektiği sonuçlarına varılmıştır. Ayrıca, eğitim yönetimi alanında lisans veya lisansüstü eğitim almış olan kişilerin yönetici seçimi yapılırken öncelikli olmaları gerektiği belirtilmiştir.

Türkoğlu (2016) araştırmasında Türkiye eğitim sisteminin yönetsel yapısı ve eğitim yöneticisi yetiştirme sürecinin tarihsel gelişimini incelemiştir. Araştırma tarama modeli kullanılarak yürütülmüştür ve araştırmanın verileri konu ile ilgili yazılı belgelerden toplanmıştır. Araştırmanın sonunda; eğitim yöneticiliğinin bir uzmanlık alanı olarak görülmesi gerektiği ve eğitim yöneticilerine hizmet öncesi eğitim verilmesi gerektiği vurgulansa da gerçekte eğitim yöneticilerine sadece hizmet içi eğitim verildiği görülmüştür.

Akıncı (2018) araştırmasında eTwinning projelerinin öğrencilerin yabancı dil becerilerine ve öğretmenlerin mesleki gelişimine katkısını tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırma, eylem araştırması olarak yürütülmüştür. Çalışma grubunu

Isparta’da bir ilkokulda bulunan üçüncü sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmada, eTwinning projelerinin öğrencilerin dil becerilerini olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. Bu projenin öğrencilerin derse katılımını arttırdığı belirtilmiştir. Öğretmenlerin teknolojiyi etkin kullanımını arttırdığı için eTwinning projelerinin öğretmenlerin mesleki gelişimine katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Akyürek (2019) araştırmasında Erasmus+ programının dil edinimi ve kültürel bütünleşme üzerine etkilerini incelemiştir. Araştırma betimleyici araştırma yöntemi ile yürütülmüştür. Veriler, Erasmus+ programına katılmış olan 248 öğrenciden anket yoluyla toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda Erasmus+ programının, yabancı dil edinimi ve kültürel bütünleşme üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Ayrıca bu programa katılanların yabancı dil seviyelerinin geliştiği sonucuna varılmıştır.

Demir (2019) çalışmasında eTwinning’in Türkiye’deki yabancı dil eğitimindeki rolünü incelemiştir. Çalışmada niteliksel durum analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu; Türkiye’den 11 lise öğrencisi ve bir öğretmen ve Azerbaycan’dan 12 lise öğrencisi ve bir öğretmenden oluşmaktadır. Verilere; yarı yapılandırılmış görüşme formu, katılımcı gözlem formu ve Twinspace proje portalından ulaşılmıştır. Çalışmanın sonucunda katılımcıların; İngilizce dil becerileri, teknolojiyi etkili kullanma, kültürlerarası iletişim, arkadaşlık kurma ve değer eğitimi gibi konularda gelişim gösterdikleri görülmüştür.

Erol (2019) Türkiye’de öğrenim gören kişilerin yabancı dil olarak İngilizce öğrenirken yaşadıkları kaygı düzeyini tespit edebilmek için bir araştırma yapmıştır. Veriler 242 lise öğrencisinden anket ve seviye belirleme sınavı yolu ile toplanmıştır. Araştırmanın bulgularında; yazma becerisinde kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha kaygılı olduğu ve öğrencilerin konuşma ve yazmada yaşadıkları kaygı düzeyi ile İngilizce seviyeleri arasında negatif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın sonunda İngilizce seviyesi düştükçe konuşmada ve yazmada yaşanan kaygının arttığı görülmüştür. Konuşma kaygısı yaşayan kişilerin yazma kaygısı da yaşadıkları ve Türkiye’de öğrenim gören kişilerin yabancı dil öğrenirken yüksek seviyede kaygı yaşadıkları vurgulanmıştır.

Özkan (2019) araştırmasında öğrencilerin yabancı dildeki başarıları ve yabancı dil kaygı seviyeleri arasındaki ilişkiyi ve sınıflarda İngilizce konuşma kaygısının temel sebeplerini tespit etmeye çalışmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında,

belirlenen üniversite birinci sınıf öğrencilerine yabancı dil kaygı ölçeği uygulanmıştır. İkinci aşamada ise, 147 üniversite öğrencisi içerisinde beş öğrenci seçilip bu öğrenciler ile mülakat yapılmıştır. Araştırmada veriler, anket ve mülakat aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda; katılımcıların cinsiyet ve bölümlerinin yabancı dil kaygısı üzerinde etkisinin olmadığı ve öğrencilerin yabancı dil kaygılarının artmasıyla başarı oranlarının düştüğü görülmüştür. Ayrıca; hata yapma korkusu, kelime bilmeme ve öğretmen yaklaşımının yabancı dilde konuşma kaygısının temel sebepleri olduğu belirtilmiştir.

Cantez (2020) Avrupa Birliği (AB) Erasmus+ Gençlik Değişimi Projeleri katılımcılarının İngilizce konuşma becerileri ve yabancı dil öğrenme motivasyonlarını incelemiş olduğu bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmada nitel araştırma modeli kullanılmıştır ve çalışma Erasmus+ projesine katılım sağlamış olan 10 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Veriler mülakat yöntemi ile toplanmıştır. Çalışmada bu projenin; İngilizce öğrenme motivasyonunu artırdığı ve İngilizce konuşma becerisini geliştirdiği sonuçlarına varılmıştır.

Yıldız (2020) Türkiye’de okul yöneticisi yetiştirme atama sistemi ve uygulamalarına yönelik görüşleri incelediği bir araştırma yapmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik yaklaşımla yürütülmüştür. Veriler; öğretmen, eğitim yöneticisi ve eğitim yönetimi alan uzmanlarından oluşan 40 kişilik bir gruptan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmada, Türkiye’de okul yöneticisi yetiştirmek için uygulanmakta olan bir sistemin olmadığı tespit edilmiştir. Okul yöneticisi seçilirken adayların öğretmen olmaları gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca adaylara; lisansüstü düzeyde okul yöneticisi yetiştirme programı uygulanması gerektiği ve yazılı ve sözlü sınav yapılarak değerlendirmelerin şeffaf bir şekilde yapılması gerektiği sonuçlarına varılmıştır.

Yılmaz (2022) eTwinning okullarında yapılan çalışmaların okul kültürüne katkısını incelediği bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırma, nitel bir araştırma olarak yürütülmüştür ve çalışmada bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır. Araştırma, altı eTwinning okulu üzerinden yürütülmüş ve bu okullardan seçilen iki öğretmen ve bir idareci ile görüşülmüştür. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ve doküman incelemesi ile toplanmıştır. Araştırmada; öğrencilerin ve

öğretmenlerin teknolojiyi çokça kullandıkları ve birbirlerini bu noktada teşvik ettikleri tespit edilmiştir. Öğretmenlere mesleki gelişimleri için seminerler ve çevrimiçi eğitimler verildiği görülmüştür. Öğretmenlerin ve öğrencilerin eTwinning projeleri sayesinde farklı şehir ve ülkelerden kişiler ile birlikte iş birliği halinde projeler yürütüp deneyimlerini paylaşabildiği belirtilmiştir. eTwinning projelerinde başarılı olup eTwinning okulu seçilmenin okulun statüsü açısından önemli bulunduğu belirtilmiştir. Ayrıca bu durumun, öğretmenleri araştırma ve yeniliklere ayak uydurma yönünden teşvik ettiği belirlenmiştir.

Yurtiçinde yapılan araştırmalar incelendiğinde; okul yöneticisi yetiştirme ve atama süreçleri, yabancı dil kaygısının başarıya etkisi, yabancı dil kaygısının konuşma becerisi üzerine etkisi, yabancı dilde konuşma ve yazma güçlüğü, eTwinning ve Erasmus+ programlarının yabancı dil üzerine etkisi ve yönetici yeterlik sorunları üzerine yapılmış olan araştırmalara rastlanmıştır. Fakat yabancı dil üzerine yapılmış olan çalışmaların yöneticiler üzerinde uygulanmadığı ve yöneticiler üzerine yapılmış olan çalışmaların da yabancı dil ile bağlantılı olmadığı görülmüştür. Ayrıca araştırmaların metotları incelendiğinde nitel yöntemli çalışmaların yoğunlukta olduğu tespit edilmiştir.

2.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Eğitim yöneticilerinin İngilizce dil becerilerinin yöneticilik kariyerlerine katkısının belirlenmesi doğrultusunda konu ile ilgili yapılan yurtdışı çalışmalar kronolojik sıra ile aşağıda sunulmuştur.

Chen (2002) İngilizce yazı yazma üzerine yaşanan problemleri tespit etmek amacıyla bir araştırma gerçekleştirmiştir. Veriler, 28 üniversite öğrencisinden rapor aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmanın sonunda kelime bilgisi, dil bilgisi, yazı düzeni, fikir bulma, ana dilden çeviri ve kelime seçiminin hedef dilde yazı yazarken problem oluşturduğu belirlenmiştir.

Grobler ve Mestry (2004) etkili bir okul yönetimi için yöneticilerin sahip olması gereken nitelikleri inceledikleri bir çalışma yapmıştır. Çalışmada tarama yöntemi kullanılmış ve veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Çalışmanın sonucunda okul yöneticilerinin; örgütsel yapının yönetimi, müfredat yönetimi, öğretmen yönetimi ve fiziksel ve ekonomik kaynakların yönetimi olarak dört temel yeterliliğe

sahip olması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenler okul yöneticilerinin; programlara hâkim olma, demokratik yönetim, disiplini sağlama, sınıf yönetimi ve etkili iletişim konularında yetersiz olduklarını belirtmişlerdir.

Na (2007) lise öğrencilerinin İngilizce öğrenme kaygılarını tespit etmek amacıyla bir araştırma yapmıştır. Araştırma, 115 lise öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Veriler; anket ve başarı testi aracılığı ile elde toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda, İngilizce öğrenme becerisi ile kaygı arasında önemli bir ilişki olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin İngilizce öğrenirken yüksek düzeyde kaygı yaşadıkları ve erkeklerin kaygı düzeylerinin kadınlara göre daha yüksek olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, yüksek kaygı düzeyinin dil öğrenimini olumsuz yönde etkilediği vurgulanmıştır.

Huang ve Liu (2010) yabancı dil kaygısı ve İngilizce öğrenme motivasyonu arasındaki ilişkiyi inceledikleri bir çalışma yapmışlardır. Çalışma için, Çin’de bulunan üç üniversitedeki 980 lisans öğrencisinden anket aracılığıyla veri toplanmıştır. Çalışmada; öğrencilerin İngilizce öğrenirken endişelenmedikleri ve orta derece motive oldukları, yabancı dil kaygısı ve İngilizce öğrenme motivasyonu arasında negatif bir ilişki olduğu ve İngilizce öğrenme kaygısı ve motivasyonunun öğrencilerin performansını etkilediği sonuçlarına varmışlardır.

Gan (2012) İngilizceyi ikinci dil olarak öğrenen öğrencilerin İngilizce konuşma becerileriyle ilgili problemleri tespit etmek amacıyla bir araştırma gerçekleştirmiştir. Veriler, 20 İngilizce öğretmenliği 4. sınıf öğrencisinden yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmanın sonunda; derslerde İngilizce konuşmaya yetersiz zaman ayrılmasının, eğitim programının yabancı dil gelişimine fazla yer vermemesinin ve okul dışında İngilizce konuşma fırsatının olmayışının öğrencilerin İngilizce konuşma zorluğu çekmesine neden olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra, kelime bilgisinin yetersiz oluşunun konuşma üzerinde önemli etkisi olduğu belirtilmiştir.

Crişan (2013) öğretmenlerin eTwinning’e katılımlarının eğitim ve öğretime katkılarını incelemek amacıyla bir araştırma yapmıştır. Veriler, eTwinning’e aktif olarak katılan 108 öğretmenden çevrimiçi anket aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda eTwinning’in; eğitim ortamını öğrencilerin daha iyi öğrenebilmesi için desteklediği, farklı öğretim tekniklerinin uygulanmasına olanak

sağladığı, öğrencilerin tartışma becerilerini geliştirdiği ve bilgisayar kullanma becerilerini geliştirmelerine katkı sağladığı belirtilmiştir.

López ve Paz Albo (2017) lisans ve lisansüstü öğrencilerin, öğretmen eğitiminde eTwinning'i olası bir pedagojik araç olarak tanıtmanın etkisine ilişkin algılarını tartışmayı amaçladıkları bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın verileri, İspanya'daki yükseköğrenim kurumları için eTwinning öğretmen eğitimi pilot uygulamasına aktif olarak katılan 22 öğrenciye dağıtılan çevrimiçi bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda eTwinning'in; katılımcılara daha fazla motivasyon sağladığı, akademik başarılarını olumlu yönde etkilediği ve dil becerilerini geliştirip iş birliği ve bağımsız öğrenme becerilerini artırdığı belirtilmiştir. Ayrıca, eTwinning'in öğretmen eğitiminde önemli bir pedagojik araç olduğu vurgulanmıştır.

Turek (2018) genç ve yetişkin öğrencilerin kaygıları ile yabancı dil konuşma başarıları arasındaki bağlantıyı ortaya koymak amacıyla bir çalışma yapmıştır. Çalışma, nicel araştırma yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Veriler 15 genç ve 15 yetişkin öğrenciden; kaygı düzeyini ölçen bir anket ve bir sınav aracılığı ile toplanmıştır. Çalışmanın sonunda, öğrencilerin kaygı düzeyi ile yabancı dil konuşma başarıları arasında bağlantı olmadığı ortaya konulmuştur.

Khausar, Mardhatillah ve Musdiani (2019) ilkokullarda kaliteli eğitim verilmesinde okul müdürünün rolünü ve okul müdürlerinin ne gibi zorluklarla karşılaştığını tespit etmeye çalıştığı bir araştırma yapmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden betimleyici yaklaşımla yürütülmüştür. Veriler; gözlem, görüşme ve doküman tarama yöntemleri ile toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda müdürlerin; lider görevini yerine getirirken uygulayıcı rolünde olması, öğretmenlerin gelişimini sağlamak için bir stratejilerinin olması, önceden belirlenmiş hedeflerinin olması, okulu mali yönden ayakta tutabilen ve işleri denetleyen nitelikte olması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, öğretmen niteliği konusunda okul müdürlerinin sıkıntı yaşadığı belirtilmiştir.

Hussin, Kumarasamy, Mansor ve Wahab (2020) okul müdürlerinin öğretim liderliği ile öğretmenlerin performansı arasındaki ilişkisini inceledikleri bir araştırma yapmışlardır. Araştırmalarının amacı okul müdürlerinin öğretim liderliği uygulama seviyelerini, öğretmenlerin performans düzeylerini ve bu ikisi arasındaki ilişkiyi

belirlemek olmuştur. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden betimleyici yaklaşımla yürütülmüştür. Veriler, 92 ilkokul öğretmeninden anket aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmen ve okul müdürlerinin performanslarının yüksek olduğu, okul müdürü performansının öğretmen performansını etkilediği ve öğretmen performansının da okul müdürü performansını etkilediği belirtilmiştir.

Mahaputra ve Saputra (2021) okul müdürü liderliğinin öğretmen performansı ve motivasyonu üzerindeki etkisini inceledikleri bir araştırma yapmışlardır. Araştırma nitel olarak yürütülmüş ve veriler literatür taraması ve kütüphane araştırması sonucu toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda; öğretmen performansının, okula sadakatin ve çalışanların motivasyonunun okul müdürünün özelliklerinden etkilendiği belirtilmiştir. Ayrıca okul müdürünün; çalışma ortamı, çalışma kültürü, iş yükü ve maaşlar üzerinde de önemli etkisi olduğu vurgulanmıştır.

Achmad, Rostini, Syam ve Zaeni (2022) öğrenme niteliği ve öğretmen performansını geliştirmede okul müdürlerinin; planlama, organize etme ve değerlendirmeyi nasıl yaptığını tespit etmek için bir çalışma yapmışlardır. Veriler, literatür ve doküman taraması aracılığı ile toplanmıştır. Çalışmanın sonucunda okul müdürlerinin; öğretmen performansını artırmak için koçluk yaptığı ve çalışmalarını buna göre organize ettiği, öğretmenler arasında iş bölümü sağladığı, öğretmenlere rehberlik yaptığı ve denetleme için sınıf ziyaretleri yaptığı belirtilmiştir. Ayrıca okul müdürünün; öğretmene önemli katkılar sağladığı ve öğretmen performansı ve öğretim kalitesini iyileştirmede önemli rol oynadığı belirtilmiştir.

Haron, Kushin ve Rashid (2022) okul müdürlerinin iletişim becerileri ile okul performansı arasındaki ilişkiyi incelediği bir araştırma yapmıştır. Araştırmada nicel yöntem kullanılmıştır. Veriler, 433 sınıf öğretmeninden anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda, okul müdürlerinin uyguladıkları iletişim ile okul performansı arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Yurtdışında yapılan araştırmalar incelendiğinde okul yöneticisinin sahip olması gereken nitelikler, eğitim ve öğretimin kalitesinde okul müdürünün rolü, yabancı dil kaygısının başarıya etkisi, yabancı dil kaygısının konuşma ve yazma becerisi üzerine etkisi ve eTwinning programının eğitime katkıları üzerine yapılmış olan araştırmalara rastlanmıştır. Fakat yabancı dil üzerine yapılmış olan çalışmaların

yöneticiler üzerinde uygulanmadığı ve yöneticiler üzerine yapılmış olan çalışmaların da yabancı dil ile bağlantılı olmadığı görülmüştür. Ayrıca, bu konular üzerine hem nitel yöntemli hem de nicel yöntemli araştırmaların yapıldığı tespit edilmiştir.

Yurtiçi ve yurtdışında yapılan araştırmalar incelendiğinde araştırmacıların okul yöneticilerini seçme ve atama süreci, yeterlilikleri ve sahip olması gereken nitelikler boyutlarında inceledikleri görülmüştür. İngilizce dil becerisini ise kaygı, temel beceriler ve yapılan projeler boyutunda inceledikleri tespit edilmiştir. Bu konularda yapılan çalışmaların yurtiçinde daha çok nitel yöntem kullanılarak, yurtdışında ise hem nitel hem de nicel yöntem kullanılarak yürütüldüğü görülmüştür. Fakat İngilizce dil becerisi bağlamında yöneticiler üzerinde yapılmış herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama aracı ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Rize ilinde bulunan Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaokullarda görev yapan müdür ve müdür yardımcılarının algılarına göre İngilizce dil becerilerinin yöneticilik kariyerine katkısını incelemek isteyen bu araştırma, tarama modeli kapsamında korelasyonel bir araştırma olarak gerçekleştirilmiştir. Geçmişte ya da şu anda var olan bir durumu olduğu gibi ispat etmeyi hedefleyen araştırma yaklaşımına tarama modeli denmektedir. Bu modelde araştırmaya dahil olanı değiştirmeden gözlemlemek amaçlanmaktadır. Değişkenlere müdahale edilmeksizin iki ya da daha fazla değişkenin incelendiği araştırmalar ise korelasyonel araştırma olarak adlandırılmaktadır (Karasar, 2020). Korelasyonel araştırmalar, araştırmaya dâhil edilen değişkenler arasındaki neden sonuç ilişkisi hakkında bilgi vermemektedir fakat bu konu hakkında araştırmaya rehberlik edici bir nitelik taşımaktadır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında Rize ili ve ilçelerinde ortaokul kademesinde yönetici olarak görevini sürdüren müdür ve müdür yardımcılarını oluşturmuştur. Evren tam listesi Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğünden elde edilmiştir. Rize ili ve ilçelerinde ortaokul kademesinde görev yapmakta olan 42 müdür ve 68 müdür yardımcısı olduğu belirlenmiştir. Araştırmada seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Zaman, para ve işgücü gibi boyutlarda var olan sınırlılıklar nedeniyle örneklemin kolay ulaşılabilen ve uygulama yapılabilen birimlerden seçilmesine uygun örnekleme yöntemi denmektedir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016). Araştırmaya katılımda gönüllülük esası temel alınmıştır. Kayıp veri bulunduğundan çıkarılan katılımcılarla “81” eğitim yöneticisinden oluşan bir örneklem elde edilmiştir.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Anket formu dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, katılımcıların kişisel bilgilerinin istendiği kapalı uçlu yedi soru sorulmuştur. İkinci bölümde, katılımcıların İngilizce dinleme ve okuma becerilerine yönelik sekiz ifade yer almıştır. Üçüncü bölümde, katılımcıların konuşma ve yazma becerilerine yönelik 11 ifade yer almıştır. Son bölümde ise İngilizce dil yeterliliği, yöneticilik ve uygulanan projeler hakkında görüşlere ulaşabilmek için yedi açık uçlu soru sorulmuştur.

Anket geliştirilirken ilk olarak literatür taraması yapılmıştır. Daha sonra, konu ile ilgili ölçme araçları incelenmiş ve taslak bir anket oluşturulmuştur. Ardından, oluşturulan taslak anket üniversitede görev yapmakta olan beş uzmanın görüşüne sunulmuş ve değerlendirme sonucunda bazı değişiklikler yapılmıştır. Anketin güvenilirliğini sağlamak için uzmanlardan görüş alınmıştır. Güvenirliğin hesaplaması için Miles ve Huberman'ın (1994) geliştirdiği güvenirlilik analizi formülü kullanılmıştır:

$$[\text{Güvenirlilik} = \text{Görüş Birliği} / (\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı})] * 100$$

$$[\text{Güvenirlilik} = 4 / (4 + 1)] * 100$$

İki ölçme ve değerlendirme ve üç Türkçe eğitimi alan uzmanından alınan görüşler doğrultusunda görüş birliği sağlanmıştır ve oran %80 çıkmıştır.

Verilerin toplanması için gerekli yasal izinler alınarak müdür ve müdür yardımcılara çevrimiçi katılım daveti gönderilmiş ve anketler yine çevrimiçi ortamda uygulanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Bu başlık altında verilerin analizi araştırmanın alt amaçlarına göre verilmiştir.

- Birinci alt amaç “Eğitim yöneticilerinin İngilizce dil yeterliliğine sahip olma konusunda görüşleri nelerdir?” sorusunun yanıtını bulmak amacıyla anket formunun ikinci bölümündeki maddeler ve üçüncü bölümündeki bir, iki, üç, beş, altı, yedi ve onuncu maddelere yönelik yüzde ve frekans tabloları oluşturulmuştur. Katılımcıların dördüncü bölümdeki birinci soruya yönelik görüşleri alınmıştır.

- İkinci alt amaç “İngilizce dil yeterliğine sahip olmanın eğitim yönetimine katkısı konusunda eğitim yöneticilerinin görüşleri nelerdir?” sorusunun yanıtını bulmak amacıyla anket formunun üçüncü bölümündeki sekiz ve dokuzuncu maddelere yönelik yüzde ve frekans tabloları oluşturulmuştur. Katılımcıların dördüncü bölümdeki ikinci soruya yönelik görüşleri alınmıştır.
- Üçüncü alt amaç “İngilizce bilmek eğitim yöneticilerinin performansına hangi yönden katkı sağlar?” sorusunun yanıtını bulmak için anket formunun üçüncü bölümündeki dört ve 11. maddelere yönelik yüzde ve frekans tabloları oluşturulmuştur. Katılımcıların dördüncü bölümdeki üçüncü, dördüncü ve beşinci sorulara yönelik görüşleri alınmıştır.
- Dördüncü alt amaç “Yöneticilik kariyeri ile İngilizce yazma ve konuşma becerileri konusunda yöneticilerin görüşleri nasıl değişmektedir?” sorusunun yanıtını bulmak için katılımcıların anket formunun dördüncü bölümündeki altıncı soruya yönelik görüşleri alınmıştır.
- Beşinci alt amaç “Eğitim yöneticilerinin, okuma ve dinleme becerileri ile yazma ve konuşma becerileri konusunda görüşleri nasıl değişmektedir?” sorusunun yanıtını bulmak için katılımcıların anket formunun dördüncü bölümündeki yedinci soruya yönelik görüşleri alınmıştır.
- Altıncı alt amaç “İngilizce sözcükleri anlama, imla kurallarına uygun yazma ve metin içindeki yanlışları düzeltme maddeleri arasında bağımlılık ilişkisi var mıdır?” sorusunun yanıtına ulaşmak amacıyla anket formunun ikinci bölümündeki beşinci madde ile üçüncü bölümündeki bir, iki ve üçüncü maddelere Ki-Kare uyum analizi yapılmıştır.
- Yedinci alt amaç “Eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurma durumu ile İngilizce bir metin yazma, yazım yanlışlarını düzeltme, kendini sözlü tanıtmaya maddeleri arasında bağımlılık ilişkisi var mıdır?” sorusunun yanıtına ulaşmak amacıyla anket formunun üçüncü bölümündeki dokuzuncu madde ile iki, üç ve beşinci maddelere Ki-Kare uyum analizi yapılmıştır.

Araştırmanın verileri yüzde, frekans tabloları, katılımcı görüşlerinin incelenmesi ve SPSS ile sağlanmıştır. Çevrimiçi ortamda toplanan yanıtların sınıflandırmaları yapılmış ve kategorize edilmiştir. Ardından frekans ve yüzde tabloları oluşturulmuş, katılımcıların görüşleri incelenmiş ve veriler yorumlanmıştır.

Bu adımdan sonra Ki-Kare uyum analizi yapılmış ve elde edilen sonuçlara yönelik tablolar oluşturulmuştur. Son olarak oluşturulan tablolar ve veri analizleri yorumlanmıştır. Katılımcıları belirtmek için harf (M: Müdür, MY: Müdür Yardımcısı) ve sayı kullanılmıştır.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde; katılımcıların demografik özellikleri, araştırmanın alt amaçlarına ilişkin elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

4.1. Araştırmanın Örneklemine Demografik Özelliklerini Gösteren Bilgiler

Araştırmaya dâhil olan katılımcılar hakkında daha ayrıntılı bilgiler elde edebilmek için katılımcılara bazı sorular sorulmuştur. Katılımcıların demografik bilgileri frekans ve yüzde olarak verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların görev yaptığı yerlere göre dağılımı

Bulunduğu yer	Müdür (n)	Yüzde %	Müdür Yardımcısı (n)	Yüzde %
İl	7	15,2	12	34,3
İlçe	39	84,8	23	65,7
Toplam	46	100	35	100

Tablo 1’de katılımcıların görev yaptığı yerlere göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %34,3’ü il merkezinde, %65,’si ilçede görev yapmaktadır.

Tablo 2. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet	n	%
Erkek	58	71,6
Kadın	23	28,4
Toplam	81	100

Tablo 2’de katılımcıların cinsiyete göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %71,6’sı erkek, %28,4’ü kadındır.

Tablo 3. Katılımcıların görev türüne göre dağılımı

Görev Türü	n	%
Müdür	46	56,8
Müdür Yardımcısı	35	43,2
Toplam	81	100

Tablo 3'te katılımcıların görev türüne göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %56,8'i müdür, %43,2'si müdür yardımcısıdır.

Tablo 4. Katılımcıların mesleki kıdemine göre dağılımı

Mesleki Kıdem	n	%
1-5 yıl	16	19,8
6-11 yıl	10	12,3
12 ve üzeri	55	67,9
Toplam	81	100

Tablo 4'te katılımcıların mesleki kıdemine göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %19,8'i 1-5 yıl, %12,3'ü 6-11 yıl, %67,9'u 12 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahiptir.

Tablo 5. Katılımcıların mezuniyet yılına göre dağılımı

Mezuniyet Yılı	n	%
1985-2000	36	44,4
2000-2010	23	28,4
2010-2020	22	27,2
Toplam	81	100

Tablo 5'te katılımcıların mezuniyet yılına göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %44,4'ü 1985-2000 yılları arasında, %28,4'ü 2000-2010 yılları arasında, %27,2'si 2010-2020 yılları arasında mezun olmuştur.

Tablo 6. Katılımcıların idarecilikte geçirdiği süreye göre dağılımı

İdarecilikte Geçirilen Süre	n	%
0-10 yıl	45	55,6
10-20 yıl	26	32,1
20 yıl ve üzeri	10	12,3
Toplam	81	100

Tablo 6'da katılımcıların idarecilikte geçirdiği süreye göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %55,6'sı 0-10 yıl, %32,1'i 10-20 yıl, %12,3'ü 20 yıl ve üzeri idarecilik yapmıştır.

Tablo 7. Katılımcıların görev yaptığı yere göre dağılımı

Görev Yeri	n	%
İl	19	23,5
İlçe	62	76,5
Toplam	81	100

Tablo 7’de katılımcıların görev yaptığı yere göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %23,5’i ilde, %76,5’i ilçede görev yapmaktadır.

Tablo 8. Katılımcıların lisansta eğitim gördüğü dile göre dağılımı

Eğitim Görülen Dil	n	%
İngilizce	65	80,3
Almanca	7	8,6
Arapça	7	8,6
Fransızca	2	2,5
Toplam	81	100

Tablo 8’de katılımcıların lisansta eğitim gördüğü dile göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %80,3’ü İngilizce, %8,6’sı Almanca, %8,6’sı Arapça, %2,5’i Fransızca dili eğitimi almıştır.

Tablo 9. Katılımcıların yöneticilik görevi süresince herhangi bir yabancı dil kursu alıp almama durumuna göre dağılımı

Alınan Yabancı Dil Kursu	n	%
İngilizce	20	24,7
Farsça	1	1,2
Yok	60	74,1
Toplam	81	100

Tablo 9’da katılımcıların yöneticilik görevi süresince herhangi bir yabancı dil kursu alıp almama durumuna göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %24,7’si İngilizce, %1,2’si Farsça dil kursu almıştır. %74,1’i ise herhangi bir dil kursu almamıştır.

Tablo 10. Katılımcıların okulunda yürüttüğü herhangi bir proje olup olmama durumuna göre dağılımı

Yürütülen Proje	n	%
Avrupa Birliği Projesi	1	1,25
TUBİTAK	2	2,45
Erasmus+	1	1,25
eTwinning	4	4,9
Vakti Kuşanmak	1	1,25
Yazarlık Atölyesi	1	1,25
Sevgi Dili ve Sağlıklı Okul	1	1,25
TUBİTAK ve eTwinning	1	1,25
Erasmus+ ve eTwinning	1	1,25
Yok	68	83,9
Toplam	81	100

Tablo 10’da katılımcıların okulunda yürüttüğü herhangi bir proje olup olmama durumuna göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %1,25’i Avrupa Birliği, %2,45’i TUBİTAK, %1,25’i Erasmus+, %4,9’u eTwinning, %1,25’i Vakti Kuşanmak, %1,25’i Yazarlık Atölyesi, %1,25’i Sevgi Dili ve Sağlıklı Okul, %1,25’i TUBİTAK ve eTwinning, %1,25’i Erasmus+ ve eTwinning projelerini yürütmektedir. %83,9’u ise herhangi bir proje yürütmemektedir.

4.2. Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Birinci alt amaç olan “Eğitim yöneticilerinin İngilizce dil yeterliğine sahip olma konusunda görüşleri nelerdir?” sorusunun yanıtına ulaşmak için yöneticilere sorular sorulmuştur. Bulgular, frekans ve yüzde olarak verilmiş ve katılımcıların görüşleri ile desteklenmiştir.

Tablo 11. Katılımcıların İngilizce yazılmış bir akademik makaleyi anlama durumuna ilişkin bulgular

	n	%
Evet	8	9,9
Hayır	73	90,1
Toplam	81	100

Tablo 11’de katılımcıların İngilizce yazılmış bir akademik makaleyi anlayıp anlamama durumuna göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %9,9’u İngilizce yazılmış bir akademik makaleyi anlamakta, %90,1’i ise anlamamakta olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 12. Katılımcıların alanında yazılmış İngilizce bir eseri okuyup anlama durumuna ilişkin bulgular

	n	%
Evet	11	13,6
Hayır	70	86,4
Toplam	81	100

Tablo 12’de katılımcıların alanında yazılmış İngilizce bir eseri okuyup anlama durumuna göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %13,6’sı alanında yazılmış İngilizce bir eseri okuyup anlamakta, %86,4’ü ise anlamamakta olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 13. Katılımcıların İngilizce bir haberi okuyup anlama durumuna ilişkin bulgular

	n	%
Evet	15	18,5
Hayır	66	81,5
Toplam	81	100

Tablo 13’te katılımcıların İngilizce bir haberi okuyup anlama durumuna göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %18,5’i İngilizce bir haberi okuyup anlamakta, %81,5’i ise anlamamakta olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 14. Katılımcıların İngilizce bir haber dinlediğinde konuşmaları anlama durumuna ilişkin bulgular

	n	%
Evet	14	17,3
Hayır	67	82,7
Toplam	81	100

Tablo 14'te katılımcıların İngilizce bir haber dinlediğinde konuşmaları anlama durumuna göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %17,3'ü İngilizce bir haber dinlediğinde konuşmaları anlamakta, %82,7'si ise anlamamakta olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 15. Katılımcıların İngilizce bir şarkı dinlediğinde sözcükleri anlama durumuna ilişkin bulgular

	n	%
Evet	20	24,7
Hayır	61	75,3
Toplam	81	100

Tablo 15'te katılımcıların İngilizce bir şarkı dinlediğinde sözcükleri anlama durumuna göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %24,7'si İngilizce bir şarkı dinlediğinde sözcükleri anlamakta, %75,3'ü ise anlamamakta olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 16. Katılımcıların İngilizce bir şarkıyı tercüme etme durumuna ilişkin bulgular

	n	%
Evet	11	13,6
Hayır	70	86,4
Toplam	81	100

Tablo 16'da katılımcıların İngilizce bir şarkıyı tercüme etme durumuna göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %13,6'sı İngilizce bir şarkıyı tercüme edebilmekte, %86,4'ü ise edememekte olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 17. Katılımcıların İngilizce bir film veya video izlediğinde anlama durumuna ilişkin bulgular

	n	%
Evet	16	19,8
Hayır	65	80,2
Toplam	81	100

Tablo 17'de katılımcıların İngilizce bir film veya video izlediğinde anlama durumuna göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların

%19,8'i İngilizce bir film veya video izlediğinde anlamakta, %80,2'si ise anlamamakta olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 18. Katılımcıların İngilizce dilinde duyduklarını yazıya aktarma durumuna ilişkin bulgular

	n	%
Evet	14	17,3
Hayır	67	82,7
Toplam	81	100

Tablo 18'de katılımcıların İngilizce dilinde duyduklarını yazıya aktarma durumuna göre yüzde ve frekans dağılımı verilmiştir. Buna göre katılımcıların %17,3'ü İngilizce dilinde duyduklarını yazıya aktarabilmekte, %82,7'si ise aktaramamakta olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 19. Yazım ve imla kurallarına uyarak İngilizce bir yazı yazma

	n	%
Katılıyorum	7	8,6
Kısmen Katılıyorum	23	28,4
Katılmıyorum	51	63
Toplam	81	100

Tablo 19 incelendiğinde yazım ve imla kurallarına uyarak İngilizce bir yazı yazmaya ilişkin maddeye katılımcıların %8,6'sının katılmakta, %28,4'ünün kısmen katılmakta, %63'ünün ise katılmamakta olduğu görülmektedir.

Tablo 20. Dilbilgisine uygun biçimde İngilizce bir metin yazma

	n	%
Katılıyorum	6	7,4
Kısmen Katılıyorum	19	23,5
Katılmıyorum	56	69,1
Toplam	81	100

Tablo 20 incelendiğinde dilbilgisine uygun biçimde İngilizce bir metin yazmaya ilişkin maddeye katılımcıların %7,4'ünün katılmakta, %23,5'inin kısmen katılmakta, %69,1'inin ise katılmamakta olduğu görülmektedir.

Tablo 21. İngilizce bir metin yazarken yapılan yanlışları düzeltme

	n	%
Katılıyorum	5	6,2
Kısmen Katılıyorum	18	22,2
Katılmıyorum	58	71,6
Toplam	81	100

Tablo 21 incelendiğinde İngilizce bir metin yazarken yapılan yanlışları düzeltmeye ilişkin maddeye katılımcıların %6,2'sinin katılmakta, %22,2'sinin kısmen katılmakta, %71,6'sının ise katılmamakta olduğu görülmektedir.

Tablo 22. İngilizce dilinde kendini sözlü olarak tanıtma

	n	%
Katılıyorum	17	21
Kısmen Katılıyorum	30	37
Katılmıyorum	34	42
Toplam	81	100

Tablo 22 incelendiğinde İngilizce dilinde kendini sözlü olarak tanıtmaya ilişkin maddeye katılımcıların %21'inin katılmakta, %37'sinin kısmen katılmakta, %42'sinin ise katılmamakta olduğu görülmektedir.

Tablo 23. İngilizce dilinde iletişim kurma

	n	%
Katılıyorum	8	9,9
Kısmen Katılıyorum	40	49,4
Katılmıyorum	33	40,7
Toplam	81	100

Tablo 23 incelendiğinde İngilizce dilinde iletişim kurmaya ilişkin maddeye katılımcıların %9,9'unun katılmakta, %49,4'ünün kısmen katılmakta, %40,7'sinin ise katılmamakta olduğu görülmektedir.

Tablo 24. İngilizceyi duraksamadan rahat bir şekilde konuşma

	n	%
Katılıyorum	4	4,9
Kısmen Katılıyorum	13	16,1
Katılmıyorum	64	79
Toplam	81	100

Tablo 24 incelendiğinde İngilizceyi duraksamadan rahat bir şekilde konuşmaya ilişkin maddeye katılımcıların %4,9'unun katılmakta, %16,1'inin kısmen katılmakta, %79'unun ise katılmamakta olduğu görülmektedir.

Tablo 25. Herhangi bir konuda doğaçlama bir şekilde İngilizce konuşma

	n	%
Katılıyorum	5	6,2
Kısmen Katılıyorum	19	23,4
Katılmıyorum	57	70,4
Toplam	81	100

Tablo 25 incelendiğinde herhangi bir konuda doğaçlama bir şekilde İngilizce konuşmaya ilişkin maddeye katılımcıların %6,2'sinin katılmakta, %23,4'ünün kısmen katılmakta, %70,4'ünün ise katılmamakta olduğu görülmektedir.

“İngilizce dil yeterliğine sahip olma konusunda görüşleriniz nelerdir?” sorusuna yöneticilerin vermiş olduğu yanıtlar aşağıdaki gibidir:

M1: “Kendimi yeterli bulmuyorum.”

M2: “Tamamen İngilizce konuşulan yerde eğitim alınması taraftayım.”

MY1: “Daha uygulamalı ve pratik konuşmaya dayalı bir eğitimin kalıcı öğrenmede etkili olacağını düşünüyorum.”

M3: “Gereksiz.”

M4: “Orta düzey ile başlangıç düzeyi arasında.”

M5: “İhtiyaç yoktur.”

MY2: “Düşünerek basit cümlelerle kendimi ifade edebilirim.”

MY3: “Lise ya da üniversitede hazırlık okuyarak ya da farklı şekilde dilimi geliştirmek isterdim.”

MY4: “Okulda aldığımız eğitim daha çok gramer ağırlıklı olduğu için kendimizi konuşarak ifade etmekte zorlanıyoruz.”

M7: “Konuşma konusunda yetersizliğimiz var.”

M8: “Yetersiz.”

M9: “Aktif olmadığımız için akıcı konuşamıyoruz. Katıldığımız yurtdışı çalışmalarda çat pat kendimizi ifade edebiliyoruz.”

MY5: “Dil yeterliliğine sahip olmak oldukça önemli. Bu yeterliliğe sahip olmak birçok konuda katkı sağlayacaktır.”

M10: “İletişim kurmak için ve eğitim alanıyla ilgili makaleleri okuyup anlamak için oldukça önemli.”

M11: “Çok isterdim.”

M12: “Kesinlikle İngilizce bilmek gerekir.”

MY6: “Kesinlikle belli bir seviyede dil yeterliliğinin olması gerekir.”

M13: “Gerekli.”

MY7: “Dünya dili olduğu için bilinmesi gerekir.”

MY8: “Yeterli İngilizce düşünme, konuşma pratikliği olduğu takdirde herkes yapabilir.”

M14: “Sürekli tekrar gerekli.”

MY9: “Her yabancı dil için ihtiyaç duyan ya da duyma ihtimali olanların nitelikli eğitimlerden geçirilmesi, niceliğin ön plana çıkarılmaması taraftarıyım.”

M15: “Sahip olmalıyım.”

M16: “Evrensel bir dilin yeterliliğine sahip olmak, bir ülkenin her alanda kalkınmasının en temel adımlarından biridir. Dil kültürün taşıyıcısıdır. Toplumlar, kültürel aktarımı en doğru biçimde sağlamak için dil eğitimine önem vermelidir ki anlamlı bir tarih yazımı yapabilsinler.”

MY10: “Gerekli olduğunu düşünüyorum.”

M17: “Yetersizim.”

M18: “Mesleki açıdan gerekli olmasa da kişisel gelişim açısından dil öğrenimini önemli buluyorum.”

MY11: “Kesinlikle olması gerekiyor iletişim kurmak için son derece önemlidir.”

MY12: “Önemlidir. İngilizce bir makaleyi ya da çalışmayı yakından takip edebiliriz.”

MY13: “İngilizce bilmek önemlidir.”

- MY14: “Gereklidir.”
- M19: “Pratik yapmak.”
- M20: “Yerine göre etkili olur.”
- M21: “Uzun yıllar dil eğitimine ilgi duymam sebebiyle orta derece İngilizcem mevcut.”
- M23: “Gereksiz.”
- MY15: “Eğitimci ve öğrenen kişi öğrenci ortamda yabancı dil konuşmalı.”
- M24: “İngilizce konuşulan bir yerde yaşamak.”
- M25: “Çok az İngilizce biliyorum.”
- MY16: “Orta.”
- M26: “Yeterli.”
- MY19: “Kesinlikle olması gereken bir yeterlilik.”
- MY20: “Kesinlikle bilinmeli.”
- M27: “Bence günümüz ortamında gerekli değil.”
- M28: “Yetersiz.”
- MY21: “Az derece.”
- MY22: “Daha fazla bilmeyi isterdim yabancı kaynakları kullanmada eksikliğini hissediyorum.”
- MY23: “Bir dil bir insan.”
- M29: “Pratiğe önem verilmeli.”
- M30: “Önemli.”
- MY24: “İşimi rahatlatıyor.”
- MY25: “Artı bir değerdir.”
- M31: “İsterim.”
- M32: “Yetersiz.”
- M34: “Maalesef yabancı dil bilmiyorum.”
- M35: “Çok az.”
- M36: “Keşke.”
- MY26: “İyi olurdu.”
- MY27: “Ulusal ve uluslararası projelerde İngilizce dil yeterliliği gereklidir.”
- M37: “Orta seviye.”
- M38: “Almanca okudum.”

M39: “Kesinlikle gerekli.”

M40: “Gramer çalışmaktan konuşamıyoruz.”

MY29: “Çok istiyorum.”

MY30: “Pratik bir şekilde İngilizce konuşmak isterim.”

MY32: “Her bilgi geliştirilebilir dil becerisi de.”

M42: “Öğrenmem lazım.”

MY33: “İleri düzey yeterliliğe sahip olmak isterim.”

M43: “Pratiğe ihtiyacım var.”

M44: “Büyük bir zenginlik olurdu.”

M45: “İngilizceyi İngilizler konuşsun. İngilizler bizimle iletişim kurarken Türkçeyi tercih etsinler.”

M46: “Yabancı dilim Fransızca diye belirtmişim.”

Katılımcılardan alınan yanıtlardan; katılımcıların çoğunluğunun İngilizce dil yeterliliğine sahip olmayı önemli bulduğu ancak dilde yetkin olmadığını da ifade ettiği, aynı zamanda bir bölümünün İngilizce dil yeterliliğine sahip olmayı gereksiz bulduğunu ifade ettiği görülmektedir.

Onural’ın (2005) gerçekleştirmiş olduğu “Üst Düzey Eğitim Yöneticilerinin Eğitim Yönetimi Alanındaki Yeterlik Sorunu ve Nedenleri” adlı çalışmasında, yöneticilerin görevlerini yerine getirirken yabancı dil bilmiyor oluşunun sorun teşkil ettiği sonucuna varılmıştır. Katılımcıların çoğunluğunun yabancı dil bilmenin önemli olduğunu belirtmesi ve yabancı dil bilmenin görevlerini yerine getirirken onlara ayrıcalık sağlayacağını ifade etmesi bu durum ile örtüşmektedir. Bu doğrultuda Onural’ın (2005) çalışması, araştırmanın bulguları ile paralellik göstermektedir.

4.3. İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

İkinci alt amaç olan “İngilizce dil yeterliliğine sahip olmanın eğitim yönetimine katkısı konusunda eğitim yöneticilerinin görüşleri nelerdir?” sorusunun yanıtına ulaşmak için yöneticilere sorular sorulmuştur. Bulgular, frekans ve yüzde olarak verilmiş ve katılımcıların görüşleri ile desteklenmiştir.

Tablo 26. Kurumsal bir ortamda İngilizce dilinde kendini ifade etme

	n	%
Katılıyorum	4	4,9
Kısmen Katılıyorum	20	24,7
Katılmıyorum	57	70,4
Toplam	81	100

Tablo 26 incelendiğinde kurumsal bir ortamda İngilizce dilinde kendini ifade etmeye ilişkin maddeye katılımcıların %4,9'unun katılmakta, %24,7'sinin kısmen katılmakta, %70,4'ünün ise katılmamakta olduğu görülmektedir.

Tablo 27. Eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurma

	n	%
Katılıyorum	5	6,2
Kısmen Katılıyorum	17	21
Katılmıyorum	59	72,8
Toplam	81	100

Tablo 26 incelendiğinde eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurmaya ilişkin maddeye katılımcıların %6,2'sinin katılmakta, %21'inin kısmen katılmakta, %72,8'inin ise katılmamakta olduğu görülmektedir.

“Görevinizi yerine getirirken İngilizce biliyor olmak akademik performansınıza katkı sağlamakta mıdır?” sorusuna yöneticilerin vermiş olduğu yanıtlar aşağıdaki gibidir:

M1: “Kesinlikle evet.”

M2: “Yurt dışından gelen insanlarla diyalog kurabilmek beni mutlu ediyor.”

MY1: “Şu anki görevimde basit düzeyde anlayabilmek yetiyor. Ama akıcı bir dil konuşabilmenin akademik katkısı çok fazla olurdu.”

M3: “Gereksiz.”

M4: “Evet. Makale okurken fayda sağlıyor.”

M5: “Hayır.”

MY2: “Bildiğimi söyleyemem.”

MY3: “Görevim ile alakalı İngilizceye çokta ihtiyacım yok.”

M7: “Bir idareci olarak projeler dışında aktif olarak dil bilmenin eğitim yönünden bir faydasını görmedim.”

M8: “İngilizceyi iyi bilseydim katkı sağlardı.”

M9: “İyi derece İngilizce bilmiyorum. Çeviri programından yararlanıyorum. İngilizce biliyor olsam daha verimli olurum.”

MY5: “Mutlaka. Alanımla ilgili birçok uygulamayı ve yabancı kaynağı daha aktif bir şekilde kullanabilirim.”

M10: “Kesinlikle sağlar, farklı ülkelerde yapılan uygulamalarla ilgili bilgi sahibi olurum.”

M12: “Kesinlikle katılıyorum.”

MY6: “Çok kısıtlı bir alanda da olsa evet sağlamaktadır.”

M13: “Alan ile ilgili yabancı kaynaklardan faydalanmak için.”

MY7: “Tabii ki. Alanım ile ilgili yazılmış makaleleri okurken ya da proje yürütürken katkı sağlar.”

MY8: “Bilseydim yabancı kaynaklardan da yeterli derecede faydalanırdım bu da yapılan işe kariyere olumlu katkı sağlardı.”

M14: “Kısmen.”

MY9: “Mevcut şartlar altında sağlamıyor.”

M15: “Hayır.”

M16: “Evet. Çünkü İngilizce, mevcut tüm alanlarda en fazla veriye sahip olunan bir dil. Bu yüzden eğitim alanındaki uluslararası inovatif gelişmeleri takip ve uygulamayı kolaylaştırmaktadır.”

MY10: “İngilizce bilmiyorum. Ama herhangi bir yabancı dili konuşuyor olmak insana olumlu yönde etkide bulunuyor.”

M17: “Faydası olabilir ama gerekli değil.”

M18: “Branşım ile İngiliz dilinin bir bağlantısı olmadığı için katkı sağladığını düşünmüyorum.”

MY11: “Elbette. Yöneticilik alanında İngilizce makaleler okuyup bunları okul ortamında uygulayabilirim.”

MY12: “Sağlamaktadır. İngilizce yazılan bir makaleyi okuyup okul ortamında paylaşabiliriz.”

MY13: “Evet.”

MY14: “Eğer İngilizce konusunda kendimi geliştirebilseydim bu kariyerime dünya ile ilişki kurabilmem açısından olumlu katkı sağlardı.”

M22: “Katkı sağlardı.”

M23: “Yabancı kaynaklardan yararlanabilirim.”

MY15: “Evet turistlerle iletişim kurabiliyorum.”

M25: “Elbette.”

MY16: “Olabilir.”

MY17: “Evet teknolojiyi takip etme.”

M26: “Evet.”

MY18: “Olmasını isterdim.”

MY19: “Kesinlikle katkı sağlamaktadır. Akademik anlamda dil becerisi performansı her türlü olumlu etkilemektedir.”

MY22: “Kesinlikle katkı sağlardı. Araştırmaları, kitapları videoları anadilimde dinlediğim gibi anlamak daha ufuk açıcı bilgilere sahip olmak demektir.”

MY23: “Evet çünkü farklı bir dilde de düşünebilirsiniz.”

M29: “Sağlıyor.”

M30: “Önemli bir katkı sağlamıyor.”

MY24: “Evet sağlamaktadır.”

MY25: “Hayır.”

M31: “Az.”

M32: “Sağlardı.”

M34: “Bilmiyorum.”

MY26: “Bilmediğim için yok.”

MY27: “İngilizce bilmenin yönetici olarak bir etkisi bulunmamaktadır.”

M38: “Olsa iyi olurdu.”

M39: “Araştırmalarda gerekli.”

MY29: “Kesinlikle evet.”

MY30: “Performansıma katkı sağlar tabii ki.”

MY32: “İşimle doğrudan değil fakat dolaylı katkı sağlıyor özellikle bilişim teknolojileri alanında.”

M42: “Evet.”

MY33: “Şimdiye kadar ihtiyacım olmadı.”

M44: “Yabancı dilim yok.”

Katılımcılardan alınan yanıtlardan; katılımcıların çoğunluğunun yöneticilik görevini yerine getirirken İngilizce biliyor olmanın akademik performansa katkı sağladığını belirttiği, bir bölümünün ise İngilizce biliyor olmanın performansa katkı sağlamadığını ifade ettiği görülmektedir.

Türkoğlu (2016) araştırmasında Türkiye eğitim sisteminin yönetsel yapısı ve eğitim yöneticisi yetiştirme sürecinin tarihsel gelişimini incelemiştir. Araştırmanın sonucunda eğitim yöneticiliğinin bir uzmanlık alanı olarak görülmesi gerektiğini belirtmiştir. Baran (2005) eğitim yönetimi, teftişi, planlaması ve ekonomisi lisansüstü programını okul yöneticisi yeterlikleri bağlamında incelediği bir araştırma yapmıştır. Araştırmada eğitim yönetimi, teftişi, planlaması ve ekonomisi lisansüstü programının; okul yöneticilerine etkili bir okul yönetimi için gerekli nitelikleri kazandırma boyutunda yetersiz kaldığı ve yöneticilerin ihtiyaçlarını karşılamadığı sonucuna varılmıştır. İngilizce bilmek; eğitim alanında dünyadaki gelişmeleri takip etme, alanyazını okuma ve uluslararası projeler yazma ve yürütme gibi konularda kolaylık sağlamaktadır. Yöneticilerin görevlerini yerine getirirken nitelikli çalışmalar yapabilmesi ve eğitim kurumunun vizyonunu farklı bir düzeye taşıyabilmesi için bu dili bilmeleri gerekebilir. Böylelikle eğitim yöneticiliği bir uzmanlık alanı olarak görülebilir. Bu yüzden bulgular araştırmayı destekler niteliktedir.

4.4. Üçüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular

Üçüncü alt amaç olan “İngilizce bilmek eğitim yöneticilerinin performansına hangi yönden katkı sağlar?” sorusunun yanıtına ulaşmak için yöneticilere sorular sorulmuştur. Bulgular, frekans ve yüzde olarak verilmiş ve katılımcıların görüşleri ile desteklenmiştir.

Tablo 28. İngilizce dilinde eğitim alanında yapılan görüşmelerde kendini yazı ile ifade etme

	n	%
Katılıyorum	8	9,9
Kısmen Katılıyorum	10	12,3
Katılmıyorum	63	77,8
Toplam	81	100

Tablo 28 incelendiğinde İngilizce dilinde eğitim alanında yapılan görüşmelerde (Erasmus, eTwinning vb.) kendini yazı ile ifade etmeye ilişkin maddeye katılımcıların %9,9'unun katılmakta, %12,3'ünün kısmen katılmakta, %77,8'inin ise katılmamakta olduğu görülmektedir.

Tablo 29. İngilizce dilinde eğitim alanında yapılan görüşmelerde kendini sözlü bir şekilde ifade etme

	n	%
Katılıyorum	5	6,2
Kısmen Katılıyorum	14	17,3
Katılmıyorum	62	76,5
Toplam	81	100

Tablo 28 incelendiğinde İngilizce dilinde eğitim alanında yapılan görüşmelerde (Erasmus, eTwinning vb.) kendini sözlü bir şekilde ifade etmeye ilişkin maddeye katılımcıların %6,2'sinin katılmakta, %17,3'ünün kısmen katılmakta, %76,5'inin ise katılmamakta olduğu görülmektedir.

“İngilizce bilmek yönetici olarak performansınıza hangi yönlerden katkı sağlamaktadır?” sorusuna yöneticilerin vermiş olduğu yanıtlar aşağıdaki gibidir:

M1: “Dil eğitim sürecini daha yakından takip edebiliyorum.”

M2: “Bazı projelerde yurt dışında diyalog kurabiliyorum.”

MY1: “Sadece yüzeysel anlayabilmem nedeniyle pek yorum yapamam ama farklı düşünme ve gelişim süreci için katkısı olabilirdi.”

M3: “Ciddi bir katkı sağlamaz.”

M4: “Araştırma yaparım.”

M5: “Sağlamamaktadır.”

MY2: “İngilizce bilmiyorum.”

MY3: “Yabancılarla pek iletişimim olmadığı için katkı sağlayacağını çokta düşünmüyorum fakat internet ortamında mutlaka faydalı olur.”

MY4: “Herhangi bir katkısı yok.”

M6: “Sağlamıyor.”

M7: “Okulda dil ile bağlantılı yapılacak etkinlikleri takip etmek kolaylaşmaktadır. Ayrıca kendi kişisel gelişime ve akademik çalışmalarına fayda sağlamaktadır.”

M8: “İyi İngilizce bilseydim her alanda katkısı olurdu.”

M9: “Bilmiyorum. Özellikle konuşmada eksiklik hissediliyor. Yazma, dinleme ve okuma becerileri çeviri programlarıyla zaman sıkıntısı yoksa çözülüyor.”

MY5: “Yurt dışı projelerinin yazılması ve uygulanması aşamasında.”

M10: “Yöneticilik alanında daha başarılı olmak için İngilizce olan kanalları izlediğimde farklı görüşlerle daha çok bilgi sahibi olurum.”

M11: “Hayır.”

M12: “Olumlu yönde katkı sağlar.”

MY6: “İletişim kurmada katkı sağlamaktadır.”

M13: “Hazırlanacak proje çalışmalarında.”

MY7: “Yayınları takip etmek ve proje yürütmek.”

MY8: “İngilizce biliyorum diyemem.”

M14: “Kısmen.”

MY9: “Mevcut şartlar altında sağlamıyor.”

M15: “Performansımı pek etkilemez.”

M16: “En temelde kurum temsiliyetini güçlendirmekte. Ayrıca öğrencilerin doğru yönlendirilmesi ve örneklik teşkil edebilme, global anlamda iletişimi artırdığı için kişisel gelişimime katkı sağlayarak daha nitelikli bir yönetim tarzı oluşturmamı sağlıyor.”

MY10: “İngilizce biliyor olsaydım daha prestijli olurdu.”

M17: “Bilmiyorum o yüzden faydasını açıklayamam.”

M18: “Performansıma katkı sağlamıyor.”

MY11: “Farklı bakış açılarını öğrenerek kendimi geliştirdiğime inanıyorum.”

MY12: “Yabancı ülkedeki yöneticileri ve çalışmaları takip etmek, farklı bakış açısı kazandırır.”

MY13: “Çok yönlü.”

MY14: “Dünya ile ortak bir dil olduğundan daha rahat iletişim sağlardı.”

M19: “Projelerde olabilir.”

M20: “Merkezi yerlerde katkı sağlar.”

M21: “Teknolojik araçları kullanırken katkısı oldu.”

M22: “Dünyadaki gelişmelerden haberdar olunur.”

M23: “Yabancı kaynaklardan yararlanabilirim.”

MY15: “Proje yaparken ve otel işletmelerde faydasını gördüm.”

M24: “Hayır.”

M25: “Olumlu katkı sağlar.”

MY16: “İletişim.”

M26: “Bilgisayar kullanırken.”

MY18: “Aktif olmayı sağlar.”

MY19: “Yöneticiliği tamamlayan özelliklerden biri olarak dil becerisini düşünebiliriz.”

MY20: “Sağlamadı.”

M27: “Sağlamıyor.”

M28: “Alanımdaki gelişmeleri takip etmem kolaylaşıyor.”

MY21: “Projelerde kendimi ifade edebiliyorum.”

MY22: “Bilgi tecrübe sahibi olan insanlardan faydalanmak.”

MY23: “İyi yerlere getiriyor.”

M29: “Sağlıyor.”

M30: “Uluslararası projelerde yarayabilir.”

MY24: “Akademik anlamda katkı sağlamaktadır.”

MY25: “Farklılık oluşturur.”

M31: “Evet.”

M32: “Sağlardı.”

M33: “Hayır.”

M34: “Bilmiyorum.”

M35: “Yenilikleri takip etmek.”

MY27: “Erasmus gibi projeler hazırlarken faydalıdır.”

M37: “Yabancı insanlarla iletişimde fayda sağlamaktadır.”

M38: “Bilmiyorum.”

M39: “Evrensel yönden araştırma yapabilme.”

MY29: “Olsa her yönden katkı sağlar.”

MY30: “Her yönden katkı sağlar.”

M41: “Dilim Almanca.”

MY31: “Hayır.”

MY32: “Yöneticilikte şimdilik bir katkısını görmedim.”

M42: “Güven.”

MY33: “İngilizce bilmiyorum.”

MY34: “İletişim.”

M44: “Yabancı dilim yok.”

M45: “Hiçbir şekilde katkısı yoktur.”

Katılımcılardan alınan yanıtlar doğrultusunda İngilizce biliyor olmanın yöneticilere; okulda proje yazma ve yürütme, kişisel gelişim, yabancılarla iletişim kurma, araştırma yapma ve kendini akademik olarak geliştirme gibi konularda katkı sağladığı görülmektedir. Katılımcıların bir kısmının ise İngilizce biliyor olmanın yöneticilik performansına katkı sağlamadığını belirtmiş olduğu görülmektedir.

Achmad, Rostini, Syam ve Zaeni (2022) öğrenme niteliği ve öğretmen performansını geliştirmede okul müdürlerinin; planlama, organize etme ve değerlendirmeyi nasıl yaptığını tespit etmek için bir çalışma yapmıştır. Çalışmanın sonucunda okul müdürünün; öğretmene önemli katkılar sağladığı ve öğretmen performansı ve öğretim kalitesini iyileştirmede önemli rol oynadığı belirtilmiştir. Haron, Kushin ve Rashid (2022) okul müdürlerinin iletişim becerileri ile okul performansı arasındaki ilişkiyi incelediği bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın sonucunda, okul müdürlerinin uyguladıkları iletişim ile okul performansı arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Khausar, Mardhatillah ve Musdiani (2019) ilkokullarda kaliteli eğitim verilmesinde okul müdürünün rolünü ve okul müdürlerinin ne gibi zorluklarla karşılaştığını tespit etmeye çalıştığı bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın sonucunda müdürlerin; lider görevini yerine getirirken uygulayıcı rolünde olması, öğretmenlerin gelişimini sağlamak için bir stratejilerinin olması gerektiği belirtilmiştir. Yapılan çalışmalar, okul yöneticilerinin öğretmen ve öğrencilere lider ve rehber konumunda olduğunu göstermektedir. Eğitim kurumu paydaşları, yapılan uluslararası projeler aracılığı ile okullarının yanı sıra Türkiye’yi de temsil etmektedirler. Bu yüzden okulun lideri olarak görülen okul müdürünün İngilizce dilini biliyor ve bu dilde iletişim kuruyor oluşu hem müdürün performansını hem de proje sürecini olumlu yönde etkileyebilir. Çünkü okul müdürü projeye aktif bir şekilde dâhil olarak sürecin takibini sağlayabilir. Böylelikle öğretmen performansına örnek teşkil edebilir ve öğretim kalitesini olumlu yönde etkileyebilir. Bu yüzden bulgular araştırmayı destekler niteliktedir.

“Ortak yürütülen projeleri (Erasmus+, eTwinning, Scientix vb.) uygularken İngilizce biliyor olmak size katkı sağlamakta mıdır?” sorusuna yöneticilerin vermiş olduğu yanıtlar aşağıdaki gibidir:

M1: “Kesinlikle katkı sağlardı.”

M2: “Evet.”

MY1: “Henüz böyle bir projeler de yer almadım.”

M4: “Yürütmediğim için bilemiyorum.”

M5: “Hayır.”

MY2: “İngilizce bilmiyorum.”

MY3: “Bahsedilen tecrübeleri yaşamadığım için yorum yapmam doğru olmaz.”

MY4: “Projemiz yok.”

M6: “Yok.”

M7: “Kesinlikle katkı sağlamaktadır.”

M8: “Fazlasıyla katkı sağlardı.”

M9: “Tabi ki biliyor olsaydık çok katkı sağlardı. İngilizce bilmemek bizi İngilizce öğretmenin arkasına atıyor. Partner okul yöneticileri ile direkt anlaşamıyoruz.”

MY5: “Evet. İletişim daha sağlıklı olur ve projeden daha fazla verim alınır.”

M10: “Elbette terimleri anlamakta güçlük çekmem. Yaptığım projelerde kendimi daha yeterli hissederim.”

M11: “Bilseydim mutlaka katkı sağlardı.”

M12: “Kesinlikle katkı sağlar.”

MY6: “Hiçbir projede görev almadım.”

M13: “Tabii ki katkı sağlar.”

MY7: “Kesinlikle. Yöneticilerin de yürütülen projeye dahil olmasını sağlar.”

MY8: “Bilseydim katkı sağlardı.”

M14: “Evet.”

MY9: “Mevcut şartlar altında sağlamıyor.”

M15: “Proje yürütücüsü olarak sağlar.”

M16: “Evet sağlamaktadır. Projelerin AR-GE çalışmaları, uygulama aşaması vb. durumlarda takibini yapabilmek ve katkı sağlamak anlamında gayet önemli.”

MY10: “Hayır.”

M17: “İngilizce bilmiyorum bu yüzden projeler için olumsuz bir durum.”

M18: “Faydalı olabilir.”

MY11: “Kesinlikle sağlar iletişimi kolaylaştırır.”

MY12: “İletişim kurmayı kolaylaştırır.”

MY13: “Evet.”

MY14: “Katkı sağlamaktadır. İngilizce makaleleri anlamayı sağlar.”

M19: “Katkı sağlar.”

M20: “Yorumum yok.”

M21: “O derece İngilizcem yok.”

M22: “Hayır.”

M23: “İletişim ve takip.”

MY17: “Evet iletişim.”

M26: “Yok.”

MY18: “Katkı sağlar.”

MY19: “Sağlamaktadır. Bu projelerin daha fazla yapılmasına ve istenilen kalitede yapılmasına katkı sağlamaktadır.”

MY20: “Böyle bir proje yürütmedim.”

M27: “Sağlar.”

M28: “Katılan öğretmenlere sağlıyordur.”

MY21: “Evet yabancı ortaklarla iletişim rahat oluyor.”

MY22: “İngilizce bilmiyorum diye geri adım atıyorum.”

MY23: “Evet sağlıyor.”

M29: “Sağlıyor.”

M30: “Sağlamaktadır.”

MY24: “Katkı sağlamaktadır.”

MY25: “Sağlayabilir.”

M35: “Bilmiyorum.”

MY27: “Evet. Proje yazım aşamasında ve uygulamada faydası vardır.”

M37: “Evet.”

M38: “Bilmiyorum.”

M39: “Kesinlikle.”

MY29: “Sağlar.”

MY30: “Her alanda katkı sağlar.”

M41: “Dilim Almanca.”

MY32: “Elbette katkı sağlar ama yöneticiyken bu projelerde yer almadım.”

M42: “Evet.”

MY33: “İngilizce bilmiyorum.”

M43: “Proje yok.”

M44: “Yabancı dilim yok.”

M45: “Hayır, İngilizce öğretmenimiz yeterli oluyor.”

Katılımcılardan alınan yanıtlardan; katılımcıların çoğunluğunun İngilizce biliyor olmanın ortak yürütülen projelere katkı sağladığını belirttiği, bir bölümünün İngilizce biliyor olmanın projelerde herhangi bir katkısının olmadığını ifade ettiği, bir bölümünün herhangi bir proje yürütmediğini belirttiği, bir bölümünün ise İngilizce bilmediği için yürütülen projelerde İngilizce öğretmenine gerek duyduğunu ifade ettiği görülmektedir.

Bu bulgu alanyazındaki benzer çalışmalarla da desteklenmektedir. Crişan (2013) öğretmenlerin eTwinning’e katılımlarının eğitim ve öğretime katkılarını incelemek amacıyla bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın sonucunda eTwinning’in; eğitim ortamını öğrencilerin daha iyi öğrenebilmesi için desteklediği, farklı öğretim tekniklerinin uygulanmasına olanak sağladığı, öğrencilerin tartışma becerilerini geliştirdiği ve bilgisayar kullanma becerilerini geliştirmelerine katkı sağladığı belirtilmiştir. Cantez (2020) Avrupa Birliği (AB) Erasmus+ Gençlik Değişimi Projeleri katılımcılarının İngilizce konuşma becerileri ve yabancı dil öğrenme motivasyonlarını incelemiş olduğu bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmada bu projenin; İngilizce öğrenme motivasyonunu artırdığı ve İngilizce konuşma becerisini geliştirdiği sonuçlarına varılmıştır. Demir (2019) çalışmasında eTwinning’in Türkiye’deki yabancı dil eğitimindeki rolünü incelemiştir. Çalışmanın sonucunda katılımcıların; İngilizce dil becerileri, teknolojiyi etkili kullanma, kültürlerarası iletişim, arkadaşlık kurma ve değer eğitimi gibi konularda gelişim gösterdikleri görülmüştür. Bu projeleri yazmak ve yürütmek için ortak dil olarak kabul gören İngilizceyi bilmek gerekebilir. Yapılan araştırmalar, Erasmus+ ve eTwinning gibi projelerin dil gelişimi, kültürlerarası iletişim ve teknoloji kullanımı gibi boyutlarda

proje katılımcılarını geliştirdiğini göstermektedir. Bu yüzden, bulgular araştırma ile paralellik göstermektedir.

“Ortak yürütülen projeler (Erasmus+, eTwinning, Scientix vb.) kapsamında ev sahipliği yaparken yaşanan problemler nelerdir?” sorusuna yöneticilerin vermiş olduğu yanıtlar aşağıdaki gibidir:

M1: “Dil eksikliği.”

M2: “Ev sahipliği yapmadım fakat doğrudan diyalog kurmak gerektiğine inanıyorum.”

MY1: “Henüz böyle bir projeler de yer almadım.”

M3: “Proje yazmak.”

M4: “Bilmiyorum.”

M5: “Yoktur.”

MY2: “Bir projede çalışmadım.”

MY3: “Bahsedilen projeleri yapmadım.”

MY4: “Projemiz yok.”

M7: “Bu tür bir proje yürütmediğim için ayrıntılı bilgi veremem ancak iletişim sorunu, kültür farklılığı nedeniyle isteklerde farklılıklar ve yemek sorunu olur diye düşünüyorum.”

M8: “İngilizce ortak bir dil farklı milletlerden insanlarla anlamak ancak İngilizce ile mümkün.”

M9: “İyi bir İngilizce konuşma becerisi olmayan (mesela ben) çat pat anlaşıyoruz, İngilizce öğretmenlerinden yardım alıyoruz. Elde etmek istediğimiz verimi alamıyoruz. İngilizce öğretmenin aktardığı kadar verimli oluyoruz.”

MY5: “İletişimin verimli olmaması.”

M10: “Dil bilinmemesi yani iletişim kurulmaması.”

M11: “İletişim sorunu.”

M12: “İletişimde sıkıntılar yaşanır.”

MY6: “Görev almadığım için bilmiyorum.”

M13: “Lisan sorunu.”

MY7: “Kültürümüzü tanıtmada konusunda dil bilmek gerekli.”

MY8: “Bilmiyorum.”

M14: “Akıcı konuşma dili, hatasız yazma dili yetersizliği.”

M15: “Bilmiyorum.”

M16: “Yönetici, öğretmen ve öğrencilerin dil alanındaki yetersizliği, konuya gerekli önemin verilmiyor oluşu, yalnızca niceliksel açıdan değer görüyor oluşu uygulama aşamasında zorluklara sebep olmakta.”

MY10: “Hayır.”

M17: “Yeterli seviyede İngilizce bilememek.”

M18: “Dil yeterliliği olmayınca iletişimde sıkıntılara sebep olabilir.”

MY11: “Dil bilinmemesi iletişimi aksatmaktadır.”

MY12: “Problem yaşanmadı.”

MY13: “Konuşmakta sıkıntı yaşanıyor.”

MY14: “İletişim kurarken, bilimsel dili doğru anlamlandırırken sorunlar yaşanabilir.”

M19: “Yabancılarla iletişim.”

M20: “Yorumum yok.”

M21: “Hiç ev sahipliği yapmadım.”

M23: “İletişim.”

MY15: “Yabancı dil bilenle doğrudan iletişim kuramamak insani demoralize ediyor.”

M24: “İletişim eksikliği.”

M25: “Dil bilen birisine ihtiyacımız oldu.”

MY16: “Dil.”

MY18: “Konu kapsamı zor belirleniyor.”

MY19: “Dil problem olmakta ağırlıkta. Yüz yüze gelindiğinde akıcı şekilde ifade edememek gibi problemler.”

MY20: “Böyle bir durum yaşanmadı.”

M27: “Yaşamadım.”

M28: “Bir problem yaşamadım.”

MY21: “Ortak bir dil bilinmemesi.”

MY22: “Yapmadım.”

M29: “Koordinasyon.”

M30: “İletişim.”

MY24: “Zor İngilizce metinlerini çeviride problemler yaşanıyor.”

MY25: “Fikrim yok.”
M31: “Yok.”
M33: “Evet.”
M34: “Bilmiyorum.”
MY27: “Ev sahibi olmadık yorum yapamam.”
M37: “İngilizce dilinin zayıf olması.”
M38: “Bilmiyorum.”
M39: “Dil.”
M40: “İletişim.”
MY28: “Dil.”
MY29: “Dil bilmemek.”
MY30: “İngilizceyi yeterli düzeyde bilmiyor olmamız.”
M41: “Problem yaşanmıyor.”
MY32: “Tecrübem olmadı.”
M42: “Anlatım.”
MY33: “Bu projelere ev sahipliği yapmadım.”
MY34: “İletişim.”
MY35: “Hayır.”
M43: “Böyle bir projede görev almadım.”
M44: “Ev sahibi olmadık.”
M45: “Öyle bir problem yaşamadık.”

Katılımcılardan alınan yanıtlardan; katılımcıların çoğunluğunun proje yürütme sürecinde ev sahipliği yaparken dil bilmemenin önemli bir problem olduğunu belirttiği, bir bölümünün kültürlerarası farklılığın sorun yarattığını belirttiği, bir bölümünün herhangi bir proje yürütmediğini belirttiği, bir bölümünün ise herhangi bir sorun yaşamadığını ifade ettiği görülmektedir.

Bu bulgu alanyazındaki benzer çalışmalarla da desteklenmektedir. Akyürek (2019) araştırmasında Erasmus+ programının dil edinimi ve kültürel bütünleşme üzerine etkilerini incelemiştir. Araştırmanın sonucunda Erasmus+ programının, yabancı dil edinimi ve kültürel bütünleşme üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Ayrıca bu programa katılanların yabancı dil seviyelerinin geliştiği sonucuna varılmıştır. Yılmaz (2022) eTwinning okullarında yapılan çalışmaların okul

kültürüne katkısını incelediği bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırmada öğrencilerin ve öğretmenlerin teknolojiyi çokça kullandıkları ve birbirlerini bu noktada teşvik ettikleri tespit edilmiştir. Öğretmenlere mesleki gelişimleri için seminerler ve çevrimiçi eğitimler verildiği görülmüştür. Öğretmenlerin ve öğrencilerin eTwinning projeleri sayesinde farklı şehir ve ülkelerden kişiler ile birlikte iş birliği halinde projeler yürütüp deneyimlerini paylaşabildiği belirtilmiştir.

4.5. Dördüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular

Dördüncü alt amaç olan “Yöneticilik kariyeri ile İngilizce yazma ve konuşma becerileri konusunda yöneticilerin görüşleri nasıl değişmektedir?” sorusunun yanıtına ulaşmak için katılımcılara açık uçlu bir soru yöneltilmiş ve katılımcı görüşleri transkript edilmiştir.

“Yöneticilik kariyeri ile İngilizce yazma ve konuşma becerileri arasında sizce ilişki var mıdır?” sorusuna yöneticilerin vermiş olduğu yanıtlar aşağıdaki gibidir:

M1: “Uluslararası eğitim literatürünü takipte kolaylık sağlar.”

MY1: “Sadece İngilizce anlamında değil diğer diller ile birlikte düşünürsek katkısı yüksek olur.”

M3: “Çok az.”

M5: “Yoktur.”

MY2: “Fikrim yok.”

MY3: “Bizdeki yöneticilik ile çokta ilgisi olduğunu düşünmüyorum.”

M7: “Dil öğrenmede yazma, okuma ve konuşma birbirini tamamlayan unsurlardır.”

M8: “Olabilir.”

M9: “Ülkemizde yok.”

MY5: “Yönetici olarak donanımlı olmanın gerekli olduğunu düşünüyorum. İngilizce yazma ve konuşma becerilerine sahip olmak kişisel gelişim için önemli olduğu kadar sahada da daha aktif olmamızı sağlayacak. Bu beceriler sayesinde ortak yürütülen birçok projede aktif rol alabiliriz.”

M10: “Okulu temsil etmek bakımından ilişkilidir.”

M12: “Vardır.”

MY6: “Herhangi bir ilişki yoktur.”

MY7: “Kesinlikle. Proje yürütme ve alanyazını takip etme konusunda.”

MY8: “Çalışılan kurum, yapılan işe göre gereklidir ve evet İngilizce bilmek kariyeri daha ileri götürebilir.”

M14: “Zaman zaman.”

M16: “Evet, var. Bir eğitimci, yönetici olsun ya da olmasın evrensel bir dile hakimiyet sağladığında yönetimi altında bulunan öğretmen ve öğrencilere yönetim, eğitimin içeriği ve kalitesi noktasında önemli adımlar atılabilmesinin önünü açmaktadır.”

MY10: “Bilmiyorum.”

M17: “Uluslararası düzeyde yapılacak projeler için faydalı olacaktır.”

M18: “Projeleri yürütme açısından iyi bir yönetici dil yeterliliğine sahip olmalıdır.”

MY11: “Bence yoktur.”

MY12: “Belirli bir ilişki vardır. Dil yönünden kendini geliştiren kişiler kariyer basamağında da bir üste çıkar.”

MY13: “Hayır.”

MY14: “İlişkili diğer kurumların yönetici ve işleyiş kadrosuyla rahatça duraksamadan iletişim kurulmasını sağladığından doğrudan ilişkilidir diyebiliriz.”

M19: “Çokta gerekli değil.”

M20: “Sanmıyorum mevkiine göre.”

M21: “Şu ana kadar böyle bir gereksinim olmamıştır.”

M22: “Hayır.”

M23: “Az.”

M26: “Evet, var.”

MY18: “Elbette.”

MY19: “Vardır. Yapılan işler, projelerle bu beceriler artmaktadır.”

MY20: “Kısmen.”

M28: “Evet, farklı alanlarda ve dillerde yapılan çalışmaları takip etmeyi kolaylaştırır.”

MY23: “Yabancı dilde makale okumak veya eğitim üzerine yayınları okumak için çok gerekli.”

M29: “İlişki vardır.”

MY25: “Kolaylık sağlar.”

MY27: “Her yöneticinin en az bir yabancı dil bilmesi gerekir.”

M37: “Kesinlikle.”

M38: “Vardır.”

M39: “Pozitif yönde katkısı vardır.”

M40: “Her yönetici için yabancı dil gerekli.”

MY30: “Birçok projelerde etkisi olabilir.”

M41: “Olsa iyi olur.”

MY31: “Yok.”

MY32: “Küçük yerlerde hayır.”

M42: “Evet.”

MY33: “İlişki yoktur.”

MY34: “Vardır.”

MY35: “Hayır.”

M43: “Hiç olmadı.”

M44: “Yabancı dilim yok.”

M45: “Hayır yoktur.”

Katılımcılardan alınan yanıtlardan katılımcıların çoğunluğunun, yöneticilik kariyeri ile İngilizce yazma ve konuşma becerileri arasında bağlantı olduğunu belirttiği görülmektedir. Ayrıca yöneticilerin, literatürü takip etme ve proje yazma ve yürütme gibi konularda İngilizce bilinmesi gerektiğini belirttikleri de görülmektedir. Yöneticilerin bir bölümünün ise yöneticilik kariyeri ile İngilizce yazma ve konuşma becerileri arasında herhangi bir ilişki olmadığını ifade ettiği görülmektedir.

Bu bulgu alanyazındaki benzer çalışmalarla da desteklenmektedir. López ve Paz Albo (2017) öğretmen eğitiminde eTwinning'i olası bir pedagojik araç olarak tanıtmanın etkisine ilişkin algıları tartışmayı amaçladıkları bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırmada eTwinning'in; proje katılımcılarının dil becerilerini geliştirdiği, motivasyonlarını artırdığı ve işbirliği ve bağımsız öğrenme becerilerini olumlu yönde etkilediği vurgulanmıştır. Cantez (2020) Avrupa Birliği (AB) Erasmus+ Gençlik Değişimi Projeleri katılımcılarının İngilizce konuşma becerileri ve yabancı dil öğrenme motivasyonlarını incelemiş olduğu bir çalışma

gerçekleştirmiştir. Çalışmada bu projenin; İngilizce öğrenme motivasyonunu artırdığı ve İngilizce konuşma becerisini geliştirdiği sonuçlarına varılmıştır.

4.6. Beşinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Beşinci alt amaç olan “Eğitim yöneticilerinin, İngilizce okuma ve dinleme becerileri ile yazma ve konuşma becerileri konusunda görüşleri nasıl değişmektedir?” sorusunun yanıtına ulaşmak için katılımcılara açık uçlu bir soru yöneltilmiş ve katılımcı görüşleri transkript edilmiştir.

“Yöneticilerin İngilizce okuma ve dinleme becerileri ile yazma ve konuşma becerileri arasında ilişki var mıdır?” sorusuna yöneticilerin vermiş olduğu yanıtlar aşağıdaki gibidir:

M1: “Dilin aktif kullanılmasına katkı sağlar.”

M2: “Okuma ve dinleme becerisi olmayan düzgün konuşamaz.”

MY1: “Elbette böyle bir beceriye sahip olmanın kişisel ve çevresel katkıları yadsınamaz.”

M3: “Biri olmadan diğeri olmaz.”

M4: “Evet.”

M5: “Yoktur.”

MY2: “Fikrim yok.”

MY3: “Vardır.”

M9: “Var. İyi bir dinleyici ve okuyucu, telaffuz etme etkili konuşma ve yazma konusunda yetkin olur.”

MY5: “Dil bilgisi kurallarına hâkim olup okuma ve yazma konusunda iyi olursa da maalesef dinleme ve konuşma becerileri konusunda geride kalınabiliyor.”

M10: “İlişki vardır. İngilizcedeki 4 temel beceri zaten birbiriyle bağlantılıdır. İngilizce duyduğumuz bir şeyi anlamak yöneticilikle ilgili bilgi kaynaklarına ulaşmak konusunda katkı sağlar. İngilizce bir yayını okurken okuduğumuz şeyi sanki ana dilde okuyormuşçasına anlamak bizi daha donanımlı bir hale getirir. Yöneticilik alanında yapılan farklı uygulamalara erişim imkânımız artar.”

MY6: “Kesinlikle vardır.”

MY7: “Her biri birbiriyle bağlantılıdır.”

MY8: “Yazmak ve konuşmak zihinden İngilizce düşünmeyi gerektirir bu da pratikliği artırır. Pratiğin artması da dile olumlu etki eder ve okuma ve dinleme becerilerini de artırır.”

M14: “Zaman zaman.”

MY9: “Hayır.”

M15: “Yok.”

M16: “Okuma ve dinleme becerisi elde etmenin bir sonraki basamağı olarak görebileceğimiz yazma becerisi eğitim alanında da üretim yapabilmeyi sağlar. Bu bağlamda bireyin (yöneticinin) süreci bir bütün halinde ve nitelikli ilerletmesini sağlayacaktır. Fikir inşa ederek bunu küresel bağlamda ifade edebilmek ancak bu dört aşamayı ilerletmekle mümkün olabilecektir.”

MY10: “Tabii ki olduğunu düşünüyorum.”

M17: “Doğru orantılı olarak birbirini etkileyeceğini düşünüyorum.”

M18: “Vardır. Okuma ve dinleme becerisi olunca yazma ve konuşma becerisi de gelişir.”

MY11: “Dört temel beceri genel olarak birbirleriyle bağlantılı olduğu için İngilizce olarak dinlediğimiz bir şeyi anlamak bunu yazıya rahat bir şekilde dökebilmek genel olarak birbiriyle bağlantılıdır.”

MY12: “Bu beceriler birbiriyle bağlantılı olduğu için ilişki vardır.”

MY13: “Evet.”

MY14: “Elbette vardır. Okuma ve dinleme aktivitelerini İngilizce olarak yapan kişiler doğru orantılı olarak yazılı ve sözlü iletişimlerini daha kolay gerçekleştirebileceklerdir.”

M19: “Yok.”

M20: “Sanmıyorum.”

M23: “İkisi birbirini tamamlar.”

MY15: “Bizim ülkede gerek yok.”

M25: “Olmalıdır.”

M26: “Evet, var.”

MY19: “Vardır.”

M27: “Hayır.”

MY23: “Biri olmadan diğeri olmaz.”

MY25: “Olabilir.”

M32: “Muhtemelen vardır.”

M37: “Kesinlikle.”

M38: “Vardır.”

MY30: “İlişki vardır.”

M41: “Kesinlikle.”

MY31: “Hayır.”

MY32: “Muhakkak.”

M44: “Yabancı dilim yok.”

M45: “Hayır yoktur.”

Katılımcılardan alınan yanıtlardan katılımcıların çoğunluğunun, eğitim yöneticilerinin İngilizce okuma ve dinleme becerileri ile yazma ve konuşma becerilerinin birbiriyle bağlantılı olduğunu belirttiği görülmektedir. Ayrıca katılımcıların bazılarının, konuşma ve yazmada iyi olabilmek için okuma ve dinlemede de iyi olunması gerektiğini ve okuma ve dinleme becerilerinin konuşma ve yazma pratiğini artırdığını belirttiği görülmektedir. Katılımcıların bir kısmının ise bu beceriler arasında bağlantı olmadığını ifade ettiği görülmektedir.

Bu bulgu alanyazındaki benzer çalışmalarla da desteklenmektedir. Hocaoglu (2015) İngilizce konuşma ve yazma güçlüklerini tespit edebilmek için bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırmada İngilizce pratiği olmayanların konuşma ve yazmada zorluk yaşadıkları ve İngilizce ile ders dışında karşı karşıya kalan kişilerin İngilizce konuşurken ve yazarken daha az güçlük çektikleri sonucuna varılmıştır. Özkan (2019) araştırmasında öğrencilerin yabancı dildeki başarıları ve yabancı dil kaygı seviyeleri arasındaki ilişkiyi ve sınıflarda İngilizce konuşma kaygısının temel sebeplerini tespit etmeye çalışmıştır. Araştırmanın sonucunda hata yapma korkusu, kelime bilmeme ve öğretmen yaklaşımının yabancı dilde konuşma kaygısının temel sebepleri olduğu belirtilmiştir

4.7. Altıncı Alt Amaca İlişkin Bulgular

Altıncı alt amaç olan “İngilizce sözcükleri anlama, imla kurallarına uygun yazma ve metin içindeki yanlışları düzeltme maddeleri arasında bağımlılık ilişkisi var mıdır?” sorusunun yanıtına ulaşmak için anket formunun ikinci bölümündeki

beşinci madde ile üçüncü bölümündeki bir, iki ve üçüncü maddelere Ki-Kare uyum analizi yapılmıştır. Gözlenen ve beklenen durum arasında oluşan farkın istatistiki olarak anlamlı olup olmama durumu Ki-Kare testinin temelini oluşturmaktadır (Bulut ve Güngör, 2008).

Tablo 30. İngilizce sözcükleri anlama ve yazım kurallarına uyma Ki-Kare analizi

m5*m1	n	%
Değer	81	100
Kayıp Veri	0	0
Toplam	81	100

Tablo 31. Beş ve birinci maddelerin analizi

			m1		
			Hayır (0)	Evet (1)	Toplam
m5	Hayır (0)	Gözlenen	46	15	61
		Beklenen	38.4	22.6	61.0
	Evet (1)	Gözlenen	5	15	20
		Beklenen	12.6	7.4	20.0
Toplam		Gözlenen	51	30	81
		Beklenen	51.0	30.0	81.0

Tablo 32. Beş ve birinci maddelerin Ki-Kare analizi

	Değer
χ^2	16.413
Sd	1
P	.000

Tablo 30, 31 ve 32'ye göre yöneticilerin “İngilizce bir şarkı dinlediğimde sözcükleri anlayabilirim.” maddesine katılım düzeyi ile “Yazım ve imla kurallarına uyarak İngilizce bir yazı yazabilirim.” maddesine katılım düzeyi arasında uyum tespiti Ki-Kare analizi ile yapılmıştır. Bu analiz sonucunda beşinci madde ve birinci madde arasında istatistiki olarak uyum tespit edilmiştir [$\chi^2=16.413$, $sd= 1$, $p=0.000$, $p<0.05$].

Bu bulgu alanyazındaki benzer çalışmalarla da desteklenmektedir. Chen'in (2002) İngilizce yazı yazma üzerine yaşanan problemleri tespit etmek amacıyla gerçekleştirmiş olduğu araştırmanın sonunda; kelime, dil bilgisi, yazı düzeni, fikir

bulma, ana dilden çeviri ve kelime seçiminin İngilizce yazı yazarken problem oluşturduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 33. İngilizce sözcükleri anlama ve dilbilgisine uygun metin yazma Ki-Kare analizi

m5*m2	n	%
Değer	81	100
Kayıp Veri	0	0
Toplam	81	100

Tablo 34. Beş ve ikinci maddelerin analizi

			m2		
			Hayır (0)	Evet (1)	Toplam
m5	Hayır (0)	Gözlenen	46	15	61
		Beklenen	41.4	19.6	61.0
	Evet (1)	Gözlenen	9	11	20
		Beklenen	13.6	6.4	20.0
Toplam			Gözlenen	55	81
			Beklenen	55.0	81.0

Tablo 35. Beş ve ikinci maddelerin Ki-Kare analizi

	Değer
χ^2	6.391
Sd	1
P	.011

Tablo 33, 34 ve 35’e göre yöneticilerin “İngilizce bir şarkı dinlediğimde sözcükleri anlayabilirim.” maddesine katılım düzeyi ile “Dilbilgisine uygun biçimde İngilizce bir metin yazabilirim.” maddesine katılım düzeyi arasında uyum tespiti Ki-Kare analizi ile yapılmıştır. Bu analiz sonucunda beşinci madde ve ikinci madde arasında istatistiki olarak uyum tespit edilmiştir [$\chi^2=6.391$, $sd= 1$, $p=0.011$, $p<0.05$].

Bu bulgu alanyazındaki benzer çalışmalarla da desteklenmektedir. Çakır’ın (2010) gerçekleştirmiş olduğu “Yazma Becerisinin Kazanılması Yabancı Dil Öğretiminde Neden Zordur?” isimli çalışmada yazma becerisinin tek başına bir beceri olarak düşünülmemesi gerektiği ve okuma, dinleme ve konuşma becerileriyle beraber kullanılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Akkaş Baysal ve Ocak’ın (2021) gerçekleştirmiş olduğu “İngilizce Yazma Becerisini Kazanma Sürecinde

Karşılaşılan Sorunların Yazma Becerisi Dil Öğrenme Stratejileri İle Giderilmesi” isimli çalışmanın sonucunda dil öğrenmede İngilizce yazma becerisinin oldukça önemli olduğu ve bunun nedeninin yazma becerisinde dil bilgisi yapılarının ve kelime bilgisinin kullanılması olduğu vurgulanmıştır.

Tablo 36. İngilizce sözcükleri anlama ve metin yazarken yanlışları düzeltme Ki-Kare analizi

m5*m3	n	%
Değer	81	100
Kayıp Veri	0	0
Toplam	81	100

Tablo 37. Beş ve üçüncü maddelerin analizi

		m3			
			Hayır (0)	Evet (1)	Toplam
m5	Hayır (0)	Gözlenen	51	10	61
		Beklenen	43.7	17.3	61.0
	Evet (1)	Gözlenen	7	13	20
		Beklenen	14.3	5.7	20.0
Toplam		Gözlenen	58	23	81
		Beklenen	58.0	23.0	81.0

Tablo 38. Beş ve üçüncü maddelerin Ki-Kare analizi

	Değer
χ^2	17.502
Sd	1
P	.000

Tablo 36, 37 ve 38’e göre yöneticilerin “İngilizce bir şarkı dinlediğimde sözcükleri anlayabilirim.” maddesine katılım düzeyi ile “İngilizce bir metin yazarken yaptığım yanlışları düzeltebilirim.” maddesine katılım düzeyi arasında uyum tespiti Ki-Kare analizi ile yapılmıştır. Bu analiz sonucunda beşinci madde ve üçüncü madde arasında istatistiki olarak uyum tespit edilmiştir [$\chi^2=17.502$, $sd= 1$, $p=0.000$, $p<0.05$].

Bu bulgu alanyazındaki benzer çalışmalarla da desteklenmektedir. Genç ve Gündüz’ün (2017) gerçekleştirmiş olduğu “Dil Becerilerini Geliştirmenin Önündeki Engeller ve Bu Engelleri Aşma Yolları” isimli çalışmanın sonucunda kelime dağarcığının yetersizliği, dinleme ve algılamamanın zayıf oluşu gibi durumların yabancı

dil öğrenmeye engel olduğu vurgulanmıştır. Dil öğreniminde anlama ve anlatmanın oldukça önemli olduğu ve dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin bu becerileri geliştirdiği belirtilmiştir. Ayrıca yazma becerisinin geliştirilmesinde kelime bilmeme, yazma üzerine pratik yapmama, Türkçe düşünme ve dilbilgisinin zayıf oluşu gibi durumların engel teşkil ettiği ifade edilmiştir.

4.8. Yedinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Yedinci alt amaç olan “Eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurma durumu ile İngilizce bir metin yazma, yazım yanlışlarını düzeltme, kendini sözlü tanıtmaya maddeleri arasında bağımlılık ilişkisi var mıdır?” sorusunun yanıtına ulaşmak için anket formunun üçüncü bölümündeki dokuzuncu madde ile iki, üç ve beşinci maddelere Ki-Kare uyum analizi yapılmıştır.

Tablo 39. İngilizce iletişim kurma ve dilbilgisine uygun metin yazma Ki-Kare analizi

m2*m9	n	%
Değer	81	100
Kayıp Veri	0	0
Toplam	81	100

Tablo 40. Dokuz ve ikinci maddelerin analizi

			m9		
			Hayır (0)	Evet (1)	Toplam
m2	Hayır (0)	Gözlenen	49	6	55
		Beklenen	40.1	14.9	55.0
	Evet (1)	Gözlenen	10	16	26
		Beklenen	18.9	7.1	26.0
Toplam		Gözlenen	59	22	81
		Beklenen	59.0	22.0	81.0

Tablo 41. Dokuz ve ikinci maddelerin Ki-Kare analizi

		Değer
χ^2		22.874
Sd		1
P		.000

Tablo 39, 40 ve 41’e göre yöneticilerin “Eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurabilirim.” maddesine katılım düzeyi ile “Dilbilgisine uygun bir biçimde İngilizce bir metin yazabilirim.” maddesine katılım düzeyi arasında uyum tespiti Ki-Kare analizi ile yapılmıştır. Bu analiz sonucunda beşinci madde ve üçüncü madde arasında istatistiki olarak uyum tespit edilmiştir [$\chi^2=22.874$, $sd= 1$, $p=0.000$, $p<0.05$].

Bu bulgu alanyazındaki benzer çalışmalarla da desteklenmektedir. Genç ve Gündüz’ün (2017) gerçekleştirmiş olduğu “Dil Becerilerini Geliştirmenin Önündeki Engeller ve Bu Engelleri Aşma Yolları” isimli çalışmanın sonucunda konuşma becerisinin ilk olarak dil bilgisi kuralları ile pekiştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Tablo 42. İngilizce iletişim kurma ve metin yazarken yanlışları düzeltme Ki-Kare analizi

m3*m9	n	%
Değer	81	100
Kayıp Veri	0	0
Toplam	81	100

Tablo 43. Dokuz ve üçüncü maddelerin analizi

			m9		
			Hayır (0)	Evet (1)	Toplam
m3	Hayır (0)	Gözlenen	51	7	58
		Beklenen	42.2	15.8	58.0
	Evet (1)	Gözlenen	8	15	23
		Beklenen	16.8	6.2	23.0
Toplam	Gözlenen		59	22	81
	Beklenen		59.0	22.0	81.0

Tablo 44. Dokuz ve üçüncü maddelerin Ki-Kare analizi

	Değer
χ^2	23.515
Sd	1
P	.000

Tablo 42, 43 ve 44’e göre yöneticilerin “Eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurabilirim.” maddesine katılım düzeyi ile “İngilizce bir metin yazarken yaptığım yanlışları düzeltebilirim.” maddesine katılım düzeyi arasında uyum tespiti

Ki-Kare analizi ile yapılmıştır. Bu analiz sonucunda beşinci madde ve üçüncü madde arasında istatistiki olarak uyum tespit edilmiştir [$\chi^2=23.515$, $sd= 1$, $p=0.000$, $p<0.05$].

Bu bulgu alanyazındaki benzer çalışmalarla da desteklenmektedir. Gan (2012) İngilizceyi ikinci dil olarak öğrenen öğrencilerin İngilizce konuşma becerileriyle ilgili problemleri tespit etmek amacıyla bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırmanın sonunda; derslerde İngilizce konuşmaya yetersiz zaman ayrılmasının, eğitim programının yabancı dil gelişimine fazla yer vermemesinin ve okul dışında İngilizce konuşma fırsatının olmayışının öğrencilerin İngilizce konuşma zorluğu çekmesine neden olduğu tespit edilmiştir. Kelime dağarcığının, dil bilgisinin ve telaffuzun iyi olması durumlarının konuşma pratiğini geliştirdiği ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, kelime bilgisinin yetersiz oluşunun konuşma üzerinde önemli etkisi olduğu belirtilmiştir.

Tablo 45. İngilizce iletişim kurma ve kendini sözlü olarak tanıtmaya Ki-Kare analizi

m5*m9	n	%
Değer	81	100
Kayıp Veri	0	0
Toplam	81	100

Tablo 46. Dokuz ve üçüncü maddelerin analizi

			m9		
			Hayır (0)	Evet (1)	Toplam
m5	Hayır (0)	Gözlenen	34	0	34
		Beklenen	24.8	9.2	34.0
	Evet (1)	Gözlenen	25	22	47
		Beklenen	34.2	12.8	47.0
Toplam		Gözlenen	59	22	81
		Beklenen	59.0	22.0	81.0

Tablo 47. Dokuz ve üçüncü maddelerin Ki-Kare analizi

	Değer
χ^2	21.849
Sd	1
P	.000

Tablo 45, 46 ve 47’ye göre yöneticilerin “Eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurabilirim.” maddesine katılım düzeyi ile “İngilizce dilinde kendimi sözlü

olarak tanıtılabilirim.” maddesine katılım düzeyi arasında uyum tespiti Ki-Kare analizi ile yapılmıştır. Bu analiz sonucunda beşinci madde ve üçüncü madde arasında istatistiki olarak uyum tespit edilmiştir [$\chi^2=21.849$, $sd= 1$, $p=0.000$, $p<0.05$].

Bu bulgu alanyazındaki benzer çalışmalarla da desteklenmektedir. Arslan Buyruk, Çavuşoğlu Deveci, Erdoğan ve Yücel Toy’un (2016) gerçekleştirmiş olduğu “İngilizce Konuşma Becerisinin Öğretimine İlişkin İhtiyaçların Değerlendirilmesi” isimli çalışmanın sonucunda konuşma becerisinin önemli bir dil becerisi olduğu ve bunun için akıcı konuşmanın, kelime bilgisine sahip olmanın ve anlaşılır bir şekilde iletişim kurmanın önemli olduğu belirtilmiştir. Ayrıca yetersiz kelime bilgisi, heyecanlanma, hata yapma korkusu ve konu ile ilgili yetersiz bilgiye sahip olmanın İngilizce konuşamama nedenlerinden olduğu ifade edilmiştir.

5. SONUÇ

Bu bölümde, araştırmanın bulgularına yönelik çıkarılan sonuçlar ve bu sonuçlara göre geliştirilen öneriler yer almaktadır.

5.1. Sonuçlar

Araştırmanın bulgularına yönelik sonuçlar maddeler hâlinde aşağıda verilmiştir:

1. “Eğitim yöneticilerinin İngilizce dil yeterliğine sahip olma konusunda görüşleri nelerdir?” alt amacına yönelik olarak yapılan değerlendirme sonucunda yöneticilerin İngilizce dil yeterliklerinin; dinleme, okuma, yazma ve konuşma boyutlarında düşük seviyede olduğu belirlenmiştir. Transkriptler incelendiğinde yöneticilerin İngilizceyi önemli bulduğu ancak bu dilde yetkin olmadığı görülmüştür.
2. “İngilizce dil yeterliğine sahip olmanın eğitim yönetimine katkısı konusunda eğitim yöneticilerinin görüşleri nelerdir?” alt amacına yönelik olarak yapılan değerlendirme sonucunda yöneticilerin, kurumsal bir ortamda eğitimle ilgili bir konuda kendini İngilizce dilinde ifade edemediği belirlenmiştir. Transkriptler incelendiğinde, yöneticiler görevlerini yerine getirirken İngilizce bilmenin akademik performansına katkı sağladığı görülmüştür.
3. “İngilizce bilmek eğitim yöneticilerinin performansına hangi yönden katkı sağlar?” alt amacına yönelik olarak yapılan değerlendirme sonucunda yöneticilerin, eğitim alanında yapılan görüşmelerde kendini İngilizce dilinde yazılı ve sözlü olarak ifade edemediği belirlenmiştir. Transkriptler incelendiğinde İngilizce biliyor olmanın yöneticilere; proje yazma ve yürütme, kişisel gelişim, yabancılarla iletişim kurma, araştırma yapma ve kendini akademik olarak geliştirme konularında katkı sağladığı görülmüştür. Ayrıca uluslararası proje yürütme sürecinde dil bilmemenin önemli bir sorun olduğu belirlenmiştir.
4. “Yöneticilik kariyeri ile İngilizce yazma ve konuşma becerileri konusunda yöneticilerin görüşleri nasıl değişmektedir?” alt amacına yönelik olarak transkriptler incelendiğinde, yöneticilik kariyeri ile İngilizce yazma ve konuşma becerileri arasında bağlantı olduğu belirlenmiştir. Ayrıca literatürü takip etme ve

proje yazma ve yürütme gibi konularda İngilizce dilinin bilinmesi gerektiği görülmüştür.

5. “Eğitim yöneticilerinin, okuma ve dinleme becerileri ile yazma ve konuşma becerileri konusunda görüşleri nasıl değişmektedir?” alt amacına yönelik olarak transkriptler incelendiğinde, İngilizce okuma ve dinleme becerileri ile yazma ve konuşma becerilerinin birbiriyle bağlantılı olduğu görülmüştür. Ayrıca konuşma ve yazmada iyi olabilmek için okuma ve dinlemede de iyi olunması gerektiği ve okuma ve dinleme becerilerinin konuşma ve yazma pratiğini artırdığı belirlenmiştir.
6. “İngilizce sözcükleri anlama, imla kurallarına uygun yazma ve metin içindeki yanlışları düzeltme maddeleri arasında bağımlılık ilişkisi var mıdır?” alt amacı doğrultusunda yöneticilerin İngilizce şarkı dinlediklerinde sözcükleri anlama durumu ile dilbilgisine uygun metin yazma durumunun uyumuna bakılmıştır. İlgili maddelerle yapılan analiz sonucunda; İngilizce sözcükleri anlama maddesi ile yazım ve imla kurallarına uyarak İngilizce bir yazı yazma, dilbilgisine uygun biçimde İngilizce bir metin yazma ve İngilizce bir metin yazarken yapılan yanlışları düzeltme maddeleri arasında uyum tespit edilmiştir.
7. “Eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurma durumu ile İngilizce bir metin yazma, yazım yanlışlarını düzeltme, kendini sözlü tanıtmaya maddeleri arasında bağımlılık ilişkisi var mıdır?” alt amacı doğrultusunda yöneticilerin eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurma durumu ile metin yazma ve kendini sözlü ifade etme durumunun uyumuna bakılmıştır. İlgili maddelerle yapılan analiz sonucunda; eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurma maddesi ile dilbilgisine uygun bir biçimde İngilizce bir metin yazma, İngilizce bir metin yazarken yapılan yanlışları düzeltme ve İngilizce dilinde kendini sözlü olarak tanıtmaya maddeleri arasında uyum tespit edilmiştir.

5.2. Öneriler

Araştırmanın bulgularına yönelik çıkarılan sonuçlara göre geliştirilen öneriler maddeler hâlinde aşağıda verilmiştir:

1. Eğitim yöneticiliğini bir uzmanlık mesleği haline getirmek ve Milli Eğitim Bakanlığınca yürütülmekte olan uluslararası projelerin uygulanma sürecini

kolaylaştırmak için eğitim kurumlarına yönetici görevlendirmesi yapılırken İngilizce yeterliğine bakılmalıdır. Bunun için kişilere lisans eğitimi verilirken İngilizce dil eğitimi de verilmelidir. Ayrıca yöneticilerin yabancı kaynakları takip edebilme ve görevlerini yerine getirirken kendilerini geliştirebilmeleri için eğitim yönetimi yüksek lisans programına da İngilizce dersi eklenmelidir.

2. Eğitim kurumlarına yönetici seçerken yönetici seçme sınavı, mülakat ve seminerler dışında uygulamalı İngilizce yeterlilik sınavının da yapılması önerilir.
3. Eğitim yöneticilerine yönelik İngilizce dilinin önemi üzerine farkındalık oluşturacak eğitimler verilmelidir.
4. Bakanlık ve üniversiteler işbirliği içerisinde, İngilizce alanında uzman kişiler tarafından eğitim planlamaları yapılmalı ve yöneticilere hizmet içi eğitimler verilmelidir. Bu eğitimler, hem bilgileri tazelemek hem de gelişmeleri takip edebilmek için düzenli periyodlar halinde devam etmelidir. Eğitimlerin sonunda yöneticilere teşvik amaçlı başarı belgesi verilmelidir.
5. Eğitim yöneticilerinin İngilizce dil becerilerini geliştirmek, kişisel gelişimlerini sağlamak ve yöneticilere akademik yönden katkı sağlamak için İngilizce kurslar verilmelidir.
6. Araştırmanın sonunda yapılan değerlendirme ve alanyazındaki çalışmaların sonuçları değerlendirildiğinde yöneticilerin bazılarının İngilizce konuşma ve yazmaya yönelik pratiklerinin olmadığını ve İngilizcenin dilbilgisine daha çok önem verildiğini belirttikleri görülmüştür. Bu doğrultuda, İngilizce konuşma ve yazma pratiği yapabilmeleri için yöneticilere motive edici sosyal faaliyetler düzenlenmelidir. Ayrıca yöneticileri teşvik etmek amacıyla gruplar halinde İngilizce konuşma ve yazma atölyeleri oluşturulması önerilir.
7. Bu çalışmada, ortaokul kademesinde görev yapmakta olan okul yöneticilerinin İngilizce yeterlik düzeyleri ve bu yöneticilerin İngilizce dil becerilerinin yöneticilik kariyerlerine katkısı incelenerek önemli bulgular tespit edilmiştir. Türkiye’de diğer il ve ilçelerdeki okullarda yöneticiler ile birlikte İngilizce becerileri, eğitim yöneticiliğinde İngilizcenin önemi ve bu dilin gerekliliği üzerine farklı çalışmalar yapılabilir. Bu çalışmaların alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Ağaoğlu, E., Altınkurt, Y., Yılmaz, K., Karaköse, T. (2012). Okul yöneticilerinin yeterliklerine ilişkin okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşleri (Kütahya ili). *Eğitim ve Bilim*, 37(164), 159-175.
- Ahmad, S. R. (2016). Importance of English communication skills. *International Journal of Applied Research*, 2(3), 478-480.
- Akıncı, B. (2018). *eTwinning proje uygulamalarının öğrencilerin yabancı dil becerileri ile öğretmenlik mesleki gelişimine katkısı (bir eylem araştırması)* [Yüksek Lisans Tezi]. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.
- Akkaş-Baysal, E. ve Ocak, G. (2021). İngilizce yazma becerisini kazanma sürecinde karşılaşılan sorunların yazma becerisi dil öğrenme stratejileri ile giderilmesi. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 10(1), 77-100.
- Akyürek, N. (2019). *Erasmus plus programının dil edinimi ve kültürel bütünleşme üzerine etkileri* [Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Amberg, S. J. ve Vause, J. D. (2010). *American English: history, structure, and usage*. Cambridge University Press.
- Aslan-Bağcı, Ö., Erdem, S., Erişen, Y. (2018). Erasmus+ KA103 hareketlilik programının öğrenci ve koordinatör görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 3(1), 54-76.
- Ateş, E. ve Aytekin, H. (2020). Küreselleşen dünyada çokkültürlülük ve yabancı dil eğitimi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 15(26), 4563-4579.
- Aydın, M. (2013). *Eğitimde örgütsel davranış*. Gazi Kitabevi.
- Aytekin, H. (2018). *İnsan ilişkileri ve iletişim*. Pegem Yayıncılık.
- Balcı, A. (2019a). Eğitim yöneticisinin yetiştirilmesi: Türkiye'deki ilk ve orta dereceli okul yöneticileri üzerinde yapılan bir araştırma. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences*, 21(1). 435-448.
- Balcı, A. (2019b). Eğitim yöneticilerinin hizmet içinde yetiştirilmesi. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences*, 15(1), 174-184.
- Baran, H. (2015). *Eğitim yönetimi, teftişi, planlaması ve ekonomisi lisansüstü programının okul yöneticisi yeterlikleri bağlamında incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.
- Başaran, M., Kaya, Z., Akbaş, N., Yalçın, N. (2020). Reflection of eTwinning activity on teachers' professional development in project-based teaching process. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 373-392.

- Başaran, M., Kumru, S., Acar, D., Kayıklık, F., Vural, Ö. (2021). AR-GE çalışmalarının okullar üzerine etkisinin Erasmus+ projeleri bağlamında değerlendirilmesi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 7(3), 183-200.
- Bayrak, E. (2019). Eğitim yöneticilerinin seçimi ve yetiştirilmesi sürecinin incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8, 568-576.
- Bekdaş, M. (2017). Yabancı dil öğretiminde oyunların konuşma becerisine etkisi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 19-26.
- Bhaskar, C. ve Soundiraraj, S. (2013). A study on change in the attitude of students towards English language learning. *English Language Teaching*, 6(5), 111-116.
- Bursalıoğlu, Z. (2011). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Pegem Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, E. A., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Camilleri, R. (2016). Global education and intercultural awareness in eTwinning. *Cogent Education*, 3(1), 1-13.
- Cantez, K. (2020). *Investigating the contribution of the European union Erasmus plus (Erasmus+) youth exchange projects to foreign language learning* [Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Chen, Y. (2002). The problems of university EFL writing in Taiwan. *The Korea TESOL Journal*, 5(1), 59-79.
- Clement, A. ve Murugavel, T. (2018). English for the workplace: the importance of English language skills for effective performance. *The English Classroom*, 20(1), 1-15.
- Crişan, G. I. (2013). The impact of teachers' participation in eTwinning on their teaching and training. *Acta didactica napocensia*, 6(4), 19-28.
- Çakır, İ. (2010). Yazma becerisinin kazanılması yabancı dil öğretiminde neden zordur?. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 28(1), 165-176.
- Çavuşoğlu-Deveci, C., Buyruk-Arslan, A., Erdoğan, P., Yücel-Toy, B. (2016). İngilizce konuşma becerisinin öğretimine ilişkin ihtiyaçların değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 11(14), 915-934.
- Çetinkaya, D. B. (2009). Başkalarının dili: yabancı dil olarak İngilizce öğrenen öğrencilerin İngilizceyi algılayışları ve İngilizceye karşı tutumları. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 109-120.

- Demir, N. (2019). *Multi-dimensional foreign language education: the case of an eTwinning project* [Yüksek Lisans Tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- Demirel, Ö. (2004). *Yabancı dil öğretimi*. Pegem Yayınları.
- Doğançay-Aktuna, S. (1998). The spread of English in Turkey and its current sociolinguistic profile. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 19(1), 24-39.
- Ellis, R. (1994). *The study of second language acquisition*. Oxford University Press.
- Erol, N. (2019). *The relationship between the level of anxiety and oral and written performance* [Yüksek Lisans Tezi]. Yeditepe Üniversitesi.
- Gan, Z. (2012). Understanding L2 speaking problems: implications for ESL curriculum development in a teacher training institution in Hong Kong. *Australian Journal of Teacher Education*, 37 (1), 43-59.
- Gardner, R. C. (1985). *Social psychology and second language learning: the role of attitudes and motivation*. Edward Arnold.
- Geckinli, F. ve Yılmaz, C. (2021). Investigating the perceptions of EFL teachers towards ELF: the role of teaching experience. *Bartın Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 1-12.
- Göçer, A. (2010). Türkçe öğretiminde yazma eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(12), 178-195.
- Gündüz, Y. ve Genç, H. N. (2017). Dil becerilerini geliştirmenin önündeki engeller ve bu engelleri aşma yolları. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5(2), 339-356.
- Güngör, M. ve Bulut, Y. (2008). Ki-Kare testi üzerine. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 84-89.
- Gürsel, M. (2003). *Okul yönetimi*. Eğitim Kitabevi.
- Hocaoğlu, N. (2015). *İngilizce konuşma ve yazma güçlüklerinin incelenmesi (Afyonkarahisar örnekleme)* [Yüksek Lisans Tezi]. Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Hu, L. ve Wang, N. (2014, Ocak). *Anxiety in foreign language learning* [Bildiri Sunumu]. International Conference on Global Economy, Commerce and Service Science, China.
- Ilyosovna, N. A. (2020). The importance of English language. *International Journal on Orange Technologies*, 2(1), 22-24.

- İnal, E. (2020). Yabancı dil öğretiminde konuşma becerisinin geliştirilmesi ve ölçme değerlendirme süreçlerine yönelik düşünceler: öğretici yeterlikleri. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 5(2), 189-204.
- Karagöl, İ. ve Başbay, A. (2018). The relationship among attitude, anxiety and English speaking performance. *Journal of Theoretical Educational Science*, 11(4), 809-821.
- Karakaşlar-Gezgin, S. ve Gökbaş-Çabuk, M. (2021). eTwinning projelerinin uygulanması: kurucu öğretmen perspektifleri. *Anadolu Öğretmen Dergisi*, 5(2), 380-398.
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayıncılık.
- Kaya, A. (2010). İletişime giriş: temel kavramlar ve süreçler. A. Kaya (Ed.), *Kişilerarası ilişkiler ve etkili iletişim* (s. 1-29). Pegem Yayıncılık.
- Kazazoğlu, S. (2013). Türkçe ve İngilizce derslerine yönelik tutumun akademik başarıya etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 294-307.
- Kocabaş, İ. (2014). Örgütsel iletişim. S. Turan (Ed.), *Eğitim yönetimi teori, araştırma ve uygulama* (s. 189-224). Pegem Akademi.
- Konan, N., Yılmaz, S., Bozanoğlu, B. (2017). Okul müdür yardımcısı görevlendirilmesine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 23(1), 105-134.
- Korkmaz, M. (2005). Okul yöneticilerinin yetiştirilmesi: sorunlar, çözümler ve öneriler. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3), 237-252.
- Korkmaz, Z. (1992). *Grammer terimleri sözlüğü*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Kulaksızoğlu, A., Çakar, M., Dılmaç, B. (1999). Türkiye ve dünyada özel okulların yapısı ve işleyişi. *Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11, 219-232.
- Kusin, A. S., Rashid, K. U., Haron, N. M. (2022). The relationship between headmaster communication and school performance excellence in state of Johor. *Journal of Positive School Psychology*, 6(3), 344-356.
- Liu, M. ve Huang, W. (2010). An exploration of foreign language anxiety and English learning motivation. *Hindawi Publishing Corporation Education Research International*, 2011.
- Mahaputra, R. M. ve Saputra, F. (2021). Literature review the effect of headmaster leadership on teacher performance, loyalty and motivation. *Journal of Accounting and Finance Management*, 2(2), 103-113.

- Masduqi, H. (2016). Integrating receptive skills and productive skills into a reading lesson. *Proceeding the 2nd International Conference on Teacher Training and Education Sebelas Maret University*, 2(1), 507-511.
- Mathibe, I. (2007). The professional development of school principals. *South African Journal of Education*, 27(3), 523-540.
- Mestry, R. ve Grobler, B. R. (2004). The training and development of principals to manage schools effectively using the competence approach. *International Studies in Educational Administration*, 32(3).
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook*. SAGE Publications.
- Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Yönetici Seçme ve Görevlendirme Yönetmeliği. (2021, 5 Şubat). *T.C. Resmî Gazete*. (Sayı: 31386). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/02/20210205-1.htm>
- Musdiani, M., Mardhatillah, M., Khausar, K. (2019). Analysis the role of headmaster in applying quality of education in primary school districts, Aceh Barat. *Budapest International Research and Critics in Linguistics and Education (BirLE) Journal*, 2(3), 27-35.
- Na, Z. (2007). A study of high school students' English learning anxiety. *The Asian EFL Journal*, 9(3), 22-34.
- Nunan, D. (Ed.). (2003). *Practical English language teaching*. Mc Graw Hill.
- Odabaş, H., Odabaş, Z. Y., Polat, C. (2008). Üniversite öğrencilerinin okuma alışkanlığı: Ankara Üniversitesi örneği. *Bilim Dünyası*, 9(2), 431-465.
- Onural, H. (2005). Üst düzey eğitim yöneticilerinin eğitim yönetimi alanındaki yeterlik sorunu ve nedenleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 41, 69-85.
- Oroujlou, N. ve Vahedi, M. (2011). Motivation, attitude, and language learning. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 29, 994-1000.
- Özdemir-Ateş, E. (2006). Türkiye’de İngilizce öğreniminin yaygınlaşmasının nedenleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 28-35.
- Özkan, C. (2019). *The relationship between students' success and their level of foreign language anxiety and the primary sources of foreign language speaking anxiety* [Yüksek Lisans Tezi]. Çığ Üniversitesi.
- Öztabak, O. (2015). *Okul yöneticisi seçme atama ve yetiştirme sürecine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri (Uşak ili örneği)* [Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi.

- Öztürk, G. ve Gürbüz, N. (2013). The impact of gender on foreign language speaking anxiety and motivation. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 70, 654-665.
- Paz-Albo, J. ve López, I. (2017). Higher education perspectives on eTwinning: the future of initial teacher training learning. *INTED2017 Proceedings*, 1073-1076.
- Rathiga, K. (2014). Apprehension in learning English. *SSRG International Journal of Humanities and Social Science*, 1(2), 10-12.
- Reddy, P. (2012). Importance of English and different methods of teaching English. *Journal of Business Management & Social Sciences Research*, 1(3), 25-28.
- Richards, J. C. ve Schmidt, R. (2010). *Longman dictionary of language teaching and applied linguistics*. Pearson.
- Rostini, D., Syam, R., Achmad, W. (2022). The significance of principal management on teacher performance and quality of learning. *Al-Ishlah: Jurnal Pendidikan*, 14(2), 2513-2520.
- Sezer, A. (1988). Çağdaş gelişmeler ışığında Türkiye’de eğitim fakültelerinin yeri ve rolü. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 183-189.
- Soner, O. (2007). Türkiye’de yabancı dil eğitiminin dünü bugünü. *Öneri Dergisi*, 7(28), 397-404.
- Turek, B. G. (2018). The impact of anxiety on speaking in adolescent and adult groups of English learners. *Journal of Education Culture and Society*, 2, 93-106.
- Türkiye Ulusal Ajansı. (Ocak, 2022). *Erasmus+ Nedir?*. T.C. Dışişleri Bakanlığı. <https://www.ua.gov.tr/anasayfa/icerikler/erasmus-nedir/>
- Türkcorur, A. (2003). *Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri, Japonya ve Almanya eğitim sistemlerinde eğitim yöneticisi yetiştirme ve atama politika ve uygulamaları* [Yüksek Lisans Tezi]. Yıldız Teknik Üniversitesi.
- Türkoğlu, D. (2016). *Türkiye’de eğitim sisteminin yönetsel yapısı ve eğitim yöneticisi yetiştirme sürecinin tarihsel gelişimi* [Doktora Tezi]. İnönü Üniversitesi.
- Ünsal, F. (2021). Kişilik özellikleri ve yabancı dil öğrenimi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 332-357.
- Vural, İ. (Ed.). (2012). *İletişim*. Pegem Yayıncılık.
- Wahab, A. J., Mansor, Z. A., Hussin, M., Kumarasamy, S. (2020). Headmasters' instructional leadership and its relationship with teachers performance. *Universal Journal of Educational Research*, 8(11), 97-102.

- Yaman, İ. (2018). Türkiye’de İngilizce öğrenmek: zorluklar ve fırsatlar. *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 11, 161-175.
- Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü. (16 Mart, 2021). *Uluslararası Projeler*. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı.
<https://yegitek.meb.gov.tr/www/uluslararasi-projeler/kategori/78>
- Yıldız, B. (2020). *Türkiye’de okul yöneticisi yetiştirme atama sistemi ve uygulamalarına yönelik görüşler* [Yüksek Lisans Tezi]. Siirt Üniversitesi.
- Yılmaz, R. (2022). *eTwinning okullarında yapılan çalışmaların okul kültürüne katkısı* [Yüksek Lisans Tezi]. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.
- Yule, G. (2014). *The study of language*. Cambridge University Press.

EKLER

Ek-1. Anket

EĞİTİMDE KURUM YÖNETİCİLERİNİN İNGİLİZCE KONUŞMA VE YAZMA YETKİNLİKLERİNİN YÖNETİCİLİK KARIYERLERİNE KATKISI ANKETİ

Değerli katılımcı,

Bu anketin amacı, eğitimde kurum yöneticilerinin İngilizce konuşma ve yazma yetkinliklerinin yöneticilik kariyerlerine katkısının ortaya konulmasıdır. Bu aşamada sizlerin görüşlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Ankete vereceğiniz cevaplar yalnızca bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Çalışmada yer alan her maddeyi dikkatlice okuyup samimi ve gerçeği yansıtır şekilde cevaplandırmanız araştırmanın geçerliliği ve güvenilirliği açısından son derece önemlidir.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Yüksek Lisans Öğrencisi Sakine AKSU
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

BİRİNCİ BÖLÜM:

Cinsiyetiniz: Kadın () Erkek ()

Okuldaki Görev Türünüz: Müdür () Müdür Yardımcısı ()

Mesleki Kademiniz: 1-5 yıl () 6-11 yıl () 12 ve üzeri ()

Mezuniyet Yılıınız:.....

İdareciliğe geçirdiğiniz süre:.....

Okulunuzun bulunduğu yer (il, ilçe):.....

Lisansla eğitim gördüğünüz yabancı dil:.....

Yöneticilik göreviniz süresince bir yabancı dil kursu aldınız mı? Aldıysanız hangi dil?:

Okulunuzda yürüttüğünüz bir proje var mı? Varsa hangi proje?:

İKİNCİ BÖLÜM:

	Evet	Hayır
1) İngilizce yazılmış bir akademik makaleyi okuyup anlayabilirim.		
2) Alanımda yazılmış İngilizce bir eseri okuyup anlayabilirim.		
3) İngilizce bir haberi okuyup anlayabilirim.		
4) İngilizce bir haber dinlediğimde konuşmaları anlayabilirim.		
5) İngilizce bir şarkı dinlediğimde sözçükleri anlayabilirim.		
6) İngilizce bir şarkıyı tercüme edebilirim.		
7) İngilizce bir film veya video izlediğimde anlayabilirim.		
8) İngilizce dilinde duyduklarımı yazıya aktarabilirim.		

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

Bu bölümde İngilizce konuşma ve yazma becerilerine ilişkin görüşlerinizi öğrenmek amacıyla çeşitli maddeler verilmiştir. Lütfen bu maddeleri kendi düşünceleriniz doğrultusunda; 1-Katılıyorum, 2-Kısmen Katılıyorum, 3-Katılmıyorum seçeneklerinden birini işaretleyerek (X) değerlendiriniz.

	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
1) Yazım ve imla kurallarına uyarak İngilizce bir yazı yazabilirim.			
2) Dilbilgisine uygun biçimde İngilizce bir metin yazabilirim.			

Ek-1 (Devam). Anket

3) İngilizce bir metin yazarken yaptığım yanlışları düzeltebilirim.			
4) İngilizce dilinde eğitim alanında yapılan görüşmelerde (Erasmus, eTwinning vb.) kendimi yazı ile ifade edebilirim.			
5) İngilizce dilinde kendimi sözlü olarak tanıtabilirim.			
6) İngilizce iletişim kurabilirim.			
7) İngilizceyi duraksamadan, rahat bir şekilde konuşabilirim.			
8) Kurumsal bir ortamda İngilizce dilinde kendimi ifade edebilirim.			
9) Eğitim ile ilgili bir konuda İngilizce iletişim kurabilirim.			
10) Herhangi bir konuda doğaçlama bir şekilde İngilizce konuşabilirim.			
11) İngilizce dilinde eğitim alanında yapılan görüşmelerde (Erasmus, eTwinning vb.) kendimi sözlü bir şekilde ifade edebilirim.			

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

1) İngilizce dil yeterliliğine sahip olma konusunda görüşleriniz nelerdir? Kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

2) Görevinizi yerine getirirken İngilizce biliyor olmak akademik performansınıza katkı sağlamakta mıdır? Kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

3) İngilizce bilmek yönetici olarak performansınıza hangi yönlerden katkı sağlamaktadır? Kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

4) Ortak yürütülen projeleri (Erasmus+, eTwinning, Scientix vb.) uygularken İngilizce biliyor olmak size katkı sağlamakta mıdır? Kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

5) Ortak yürütülen projeler (Erasmus+, eTwinning, Scientix vb.) kapsamında ev sahipliği yaparken yaşanan problemler nelerdir? Kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

6) Yöneticilik kariyeri ile İngilizce yazma ve konuşma becerileri arasında sizce ilişki var mıdır? Kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

7) Yöneticilerin İngilizce okuma ve dinleme becerileri ile yazma ve konuşma becerileri arasında sizce ilişki var mıdır? Kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

Ek 2. Valilik İzni

T.C.
RİZE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-57774812-605.01-63808885
Konu : Tez Çalışması İzni

18.11.2022

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a)Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünün 08/11/2022 tarihli ve 7242 sayılı yazısı.
b) Millî Eğitim Bakanlığının 21/01/2020 tarihli ve 1563890 (2020/2) sayılı Genelgesi.

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi Tezli Yüksek Lisans programı Öğrencisi Sakine AKSU'nun "Eğitimde Kurum Yöneticilerinin İngilizce Konuşma ve Yazma Yetkinliklerinin Yöneticilik Kariyerlerine Katkısının İncelenmesi" konulu bilimsel araştırması kapsamında ekte sunulan Anket formlarını 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılında ilimizde bulunan Ortaokulda görevli yöneticilere uygulama isteği ilgi yazı ile bildirilmektedir.

Söz konusu Anket formlarını 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılında denetimi okul idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına görelimiz ilimizde bulunan Ortaokulda görevli yöneticilere uygulanması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Ahmet GÜRBÜZ
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

OLUR

Engin EMEN
Vali a.
Millî Eğitim Müdürü

Adres : İL Millî Eğitim Müdürlüğü RİZE

Bu belge görevli elektronik imza ile onaylanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.meb.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Başm. GÖMÜLEKSİZ

Tel/Fax No : 0 (464) 290 53 00

E-Posta: rizeme@meb.gov.tr

İnternet Adresi: riz.meb.gov.tr

Uyruka : Şaf

Faks:4642905316

Kap Adresi : meb@b01.kap.tr

Bu elektronik görevli elektronik imza ile onaylanmıştır. <https://evetkizgisi.meb.gov.tr> adresinden 4118-8120-3913-a638-d80d kodu ile teyit edilebilir.

Ek 3. Araştırma Değerlendirme Formu

**T.C.
RİZE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü
ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU**

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Sakıncı AKSU
Kurumu / Üniversitesi	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Araştırma yapılacak iller	Rize
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	Rize ilinde bulunan ortaokullarda görevli yöneticiler
Araştırmanın konusu	Eğitimde Kurum Yöneticilerinin İngilizce Konuşma ve Yazma Yetkinliklerinin Yöneticilik Kariyerlerine Katkısının İncelenmesi
Üniversite / Kurum onayı	Var
Araştırma/proje/ödev/tez önerisi	Tez
Veri toplama araçları	Anket
Görüş istenilecek Birim/Birimler	-
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
Sunulan formların Rize ilinde bulunan ortaokullarda görevli yöneticilere uygulanmasında sakınca bulunmamaktadır.	
Komisyon kararı	Oybirliği / Geçerliliği ile alınmıştır.
Muhallif üyenin Adı ve Soyadı:	Gerekçesi:

KOMİSYON

ETİK KURUL KARARI

**T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU**

DEĞERLENDİRME RAPORU

Toplantı Tarihi : 21/10/2022
Toplantı K. Sayısı : 2022/210

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitimi Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi Sakine AKSU'nun "Eğitimde Kurum Yöneticilerinin İngilizce Konuşma ve Yazma Yetkinliklerinin Yöneticilik Kariyerlerine Katkısının İncelenmesi" isimli projesi kapsamında yürütülecek çalışmalar için izin talebi kurulumuzca değerlendirilmiş olup;

☒ Etik açıdan uygun bulunmuştur.

☐ Etik açıdan uygun bulunmamıştır.

☐ Etik açıdan önerilen değişikliklerin yapılmasıyla uygun bulunmuştur.

Prof. Dr. Nebi GÜMÜŞ
Başkan